

౦౬౦

శ్రీగురుభ్యానమః

ప్రబోధచూడామణియను

శక్తి ద్వయ నిరాసకంబైన

శుద్ధనిర్గుణతత్త్వ

కందార్పదర్శులు

క్షురాక్షరోపాది ద్వయనోపరహిత

పరమతత్త్వకందములు

శ్రీమద్భాగవత

కృష్ణదేశికప్రభువరులచే

చియింపబడి

డాలివారి ప్రేరేపణవలన

నందరాజయ్యగారిచే

టికూర్పు 1000 ప్రతులు

పెరల్ ప్రెస్సునందు ముద్రింపించి ప్రకటింపబడియే

మహాకాళీవీధి, సికింద్రాబాద్ - దక్కన్.

రిజిష్టరు కాపీరైటు 1952 వల 5-0-0

—(శ్రీకృష్ణ నిజగురు పరబ్రహ్మణే నమః)—

ద్వైతాద్వైత రహిత పరమతత్వము వేదవేదాంత
సారాతీతము సకలసుకవిజన మనోరంజిత నిలాసము
జననమరణ ప్రవాహమును సులభోపాయముగా చాపించినదిను
ప్రబోధ చూడామణియును

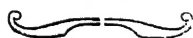
శక్తి ద్వయ నిరాసకంబైన

శుద్ధ నిర్గుణతత్వ కంచార్థ దర్శులు.

క్షురాక్షురోపాదిద్వయ దోషరహిత

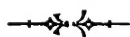
ప ర మ త త్వ క ం ద ము లు

శ్రీ గోలకొండ యనంబరగు హైదరాబాద్-దక్కన్
రాజధానియందు, భరద్వాజసగోత్ర పయఃసారావర రాకా
సు ధా క రు ం డ గు

శ్రీమద్భాగవత కృష్ణదేశిక ప్రభువరలచే

రచియింపఁబడిన నిజప్రతి.

సకల నిగమాగమాంత రహస్యసారవిదులగు
శ్రీ మ త్పు ర శు రా మ సీ తా రా మ స్వా ము ల వారి చే
పరిష్కరింపఁబడి

అచలర్షి దయానంద రాజయోగి గారిచే

పరిచ్ఛేదములుగా విభజింపఁబడి

భక్తమండలివారి ప్రేరేపణచే

మొదటి కూర్పు 1000 ప్రతులు.

పెరల్ ముద్రాక్షురశాలయందు ముద్రింపించి, ప్రకటింపం
బడినది, సికింద్రాబాద్.

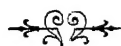
కాపీరైటు

1952

వెల 5-0-0

అచల పరిపూర్ణబోధ సిద్ధాంతగురుపీఠ

సాంప్రదాయక గ్రంథముల వివరము.

శ్రీశివరామ దీక్షితీయము, చలాచల	}	మొదటి భాగము	2-8-0
వాక్యములు సదృష్టాంతములు.			
శ్రీశివరామదీక్షితీయము ద్వారా భావము, రెండవ భాగము			2-8-0
బృహద్వాసిష్టము పోడశిభావము	}	మూడవ భాగము	4-0-0
స్వప్న దృష్టాంతములు.			
బృహద్వాసిష్టము అచలబోధ దృష్టాంతములు నాల్గవ భాగము			3-0-0
అచలపరిపూర్ణ రాజయోగీయము నిజప్రబోధ విధానము			8-0-0
రాజయోగీయ పరిపూర్ణ రాజయోగములు			3-0-0
ప్రబోధ చూడామణియను శక్తిద్వయ నిరాసకంబైన శుద్ధనిర్గుణ తత్వ కందార్థదర్శనములు, కందపద్యములు.			5-0-0
పరిపూర్ణబోధ సిద్ధాంత శిరోమణి॥			4-0-0
పరతత్వసుధాబ్ధి చంద్రోదయమను అచలబోధ శిఖామణి పూర్వోత్తర భాగములు.	}		3-0-0
సత్యవేదాంత సిద్ధాంత సారసంగ్రహం బసవశతకం.			1-8-0
వేంకటేశ్వరావధూత వాక్యత్రయము పరిపూర్ణ బోధామృత మను మహాఅద్వైత సిద్ధాంత పరతత్వ కందార్థములు	}		3-0-0
సద్గురుభక్తశతకము సాంఖ్యతత్వములు			
శుద్ధనిర్గుణ పరతత్వ బోధామృత కందార్థ దర్శనములు నిజానంద తత్వములు కందనద్యములు.	}		2-0-0
భూమానంద వాక్యత్రయము.			1-8-0
భద్రాద్రిరామశతకము విశేషార్థ సహితము,			1-8-0
భక్తజనముకౌవళి అను సద్గురు సంకీర్తనలు.			1-0-0
శ్రీశివరామదీక్షిత గురుపీఠ అనుష్ఠానవిధి.			1-0-0
పరిపూర్ణబోధ సిద్ధాంత ప్రకాశిక.			0-8-0
ఈ గ్రంథములు వలయువారు:—			

పొన్నాల రాజయోగి అచల గురుపీఠము.

నెం. 2362, కంజరిగూడెం, శికిండాపాడు, అనియాయవలయును.

శ్రీ శివరామదీక్షిత అచలగురు పీఠ సాంప్రదాయక

పీఠాధిపతులు

అచలర్షి దయానంద రాజయోగి శికిండాబాద్.

గ్రంథపోషకులు.

ప్రథమ నిరసనానంద్ పల్లెల కోటిలింగంగారు	సికిందాబాద్
మలానంద్ తైదల కొమారయ్యగారు	"
దానంద్ చాలుసాని శేషయ్యగారు	"
పూర్ణానంద్ గట్టు వెంకటరామయ్యగారు	కంభంమెట్టు
నిశ్చలానంద్ వజ్రంతి వీరయ్యగారు	హన్మకొండ
జ్ఞానానంద్ సాకానర్సప్పగారు	పూనా
విజ్ఞానంద్ పొలోజు వీరయ్యాచారిగారు	రామనాగరం
నిర్మలానంద్ దాసరి బ్రాహ్మణయ్య చౌదరిగారు	గుంటూరు
అభినవదీక్షిత కడివేటి నరసారెడ్డిగారు	ప్రొద్దుటూరు
అద్వయానంద్ మాళ్విపేక్ మోదీక్ పెమ్మంగారు	తేనాలి
పూర్ణానంద్ కొండమడుగుల వెంకటరెడ్డిగారు	వెనిగండ్ల
అభేదానంద్ బైరరాజు సత్తిరాజుగారు	మంచిలి
పూర్ణానంద్ కేశిరాజు శేషాచలంగారు	తాడేపల్లిగూడెం
అచలానంద్ నాగుల రాజకనకయ్యగారు	వరంగల్
బ్రహ్మానంద్ ఓనమాల దశరథగారు నేట్యుడాక్టర్	లాలపేట
అమలానంద్ పాలూరి జగన్నాథరావుగారు	అనపర్తి
భూమానంద్ మన్నవలింగయ్యగారు	మేడికొండూరు
సదానంద్ యిలపకుర్తి వీరవెంకట రామచంద్రరావు	
బి. ఎ. బి. యల్. వకీలు గారు	నరసాపురం
నిశ్చలానంద పట్టం గోపాలరావు డాక్టర్ గారు	పెంటపాడు
నిశ్చలానంద్ అంఖం సుబ్బారావుగారు	పూషడం
వివేకానంద్ క్రిష్ణహరి కెంచిగారు	పూనా
వివేకానంద ఆగోలు సంగయ్యగారు	ఖమ్మంమెట్టు
నచ్చిదానంద బోతీప్య వీరరాఘవయ్యగారు	యెల్లనూరు

—(○)—

1 ఎన్. ముత్తుస్వామి సెట్టిగారు గోతాల వేపారం	మద్రాసు
2 ఎన్. చిన్నముత్తుస్వామి సెట్టిగారు	"
3 గుండెల్లి వీరేశలింగంగారు	సికింద్రాబాద్
4 తమిదల శంకరయ్యగారు	"
5 సిద్దిపేట చంద్రయ్యగారు	దండుమల్కాపురం
6 గండం రామయ్యగారు	హైద్రాబాద్
7 నార్సింగుపేట బ్రహ్మయ్యగారు	సికింద్రాబాద్
8 కొంపెల్లి నరసింహంగారు	"
9 తోట జనార్దనరావుగారు	గుండ్లాంపల్లి
10 వుడ్డా భూమయ్యగారు	లాలాపేట
11 కూచన యెల్లయ్యగారు	"
12 సాదు నారాయణగారు	హైద్రాబాద్
13 పోలోజు వీరయ్యచారిగారు	రామసాగరం
14 రావుల రాజయ్యగారు	హన్మకొండ
15 వొడ్లకొండ బాలయ్యగారు	"
16 లగిసెట్టి వెంకయ్య గుప్తగారు	పీల్కాన
17 యారప్ప టయిలర్ గారు	సికింద్రాబాద్
18 కండాళ్ళ సత్యయ్యగారు	హయాత్ నగర్
19 భూరం రామలుగారు	"
20 మూర సత్యయ్యగారు	"

21	యెదుర్ల శివరాంరెడ్డిగారు	తుజాల్ పురం
22	ముర్కి రాజయ్యగారు	,,
23	కందునూరు లింగాశాడుగారు	,,
24	పప్పల లక్ష్మయ్యగారు	,,
25	నారాయణాచార్యులుగారు	,,
26	కందునూరి రామస్వామిశాడుగారు	,,
27	అందెగాలయ్యగారు	,,
28	అవుసుల లక్ష్మయ్యగారు	,,
29	ముర్కి మల్లయ్యగారు	,,
30	ముర్కి రామచంద్రంగారు	,,
31	అంబయ్యగారు	,,
32	రాం చెంద్రారెడ్డిగారు	,,
33	రంగారెడ్డిగారు	,,
34	ముర్కి గురుమూర్తిగారు	,,
35	వెంకటేశంగారు	,,
36	వొడ్డిగాండ్ల వీరయ్యగారు	,,
37	అర్వపల్లి ముత్తయ్యగారు	,,
38	నల్ల యెంకయ్యగారు	,,
39	శనిరాల గంగయ్యగారు	పెద్దనిజాంపేట
40	జీడి తిరుమలయ్యగారు	,,
41	వారాల రాంగోపాల్ గారు	బాలెముల
42	బొడ్డు బొషయ్యగారు	పీల్వాన
43	శ్రీరాం కేశవులు	జడిచెర్ల
44	నాగుల రాజకనకయ్యగారు	వరంగల్
45	కంచరి పాపయ్యగారు	గుండ్రాంపల్లి
46	అండకవి మృత్యుంజయరావుగారు	సికింద్రాబాద్
47	జోతిష్య పిరరాఘవయ్యగారు	యెల్లనూరు
48	వలివర్తి పెద్దబాలం రాజుగారు	తాడేపల్లిగూడెం

49 తాడి మాధవరావుగారు	యానాలపల్లి
50 అవునుల రామలింగంగారు	తాడేపల్లిగూడెం
51 కేశిరాజు శేషచలంగారు	"
52 దాసరి బ్రాహ్మణయ్య చౌదరిగార్లు	తోట్లపాళెం
53 కూరెల్ల శ్రీలామలుగారు	గుండ్రంపల్లి
54 కంది నరశిమలుగారు	సికింద్రాబాద్
55 బలరామయ్యగారు	మర్కాపురం
56 బైరాజు సత్తిరాజుగారు	మంచలి
57 అంకం సుబ్బరావుగారు	పూపడం
58 కంచర్ల రాజారావుగారు	రాజమండ్రి
59 కేశిరాజు అప్పారావుగారు	తాడేపల్లిగూడెం
60 మన్నవ లింగయ్యగారు	నేడికొండూరు
61 కొండవీటి వెంకటకవిగారు	విష్ణుగ
62 మానేపల్లి సుబ్బమణ్యంగారు	తాడేపల్లిగూడెం
63 కడివేటి నరసారెడ్డిగారు	ప్రొద్దుటూరు
64 పేక్ మోదిక్ పేమ్మంగారు	కాకాని
65 కొండమడుగుల వెంకటరెడ్డిగారు	వెనిగండ్ల
66 తిరుమల వెంకటరమణయ్యగారు	ప్రొద్దుటూరు
67 తిరుమల వాసుదేవరావుగారు	"
68 వద్ది కొండయ్యగారు	"
69 కడివేటి హనుమారెడ్డిగారు	"
70 కడివేటి శ్రీనివాసరావుగారు	"
71 వంగ శివ్వారెడ్డిగారు	మున్నంగి
72 మర్రెడ్డి రాఘవరెడ్డిగారు	తూములూరు
73 కొండోజు బిచ్చపతిగారు	పుట్టపాక
74 కూరెల్ల సత్యనారాయణగారు	గుండ్రంపల్లి
75 తాడేపల్లి వెంకయ్యగారు	దండుమల్కాపురం
76 సాట్కూరి లక్ష్మీనారాయణగారు	మనోరాబాద్

77 యెనికేపల్లి బచ్చయ్యగారు	జడిచర్ల
78 కాస బాలయ్య గారు	బాలనగరం
79 కర్ణాటి మానయ్యగారు	కొత్తపేట
80 త్యారాల రామచంద్రయ్యగారు	"
81 ఆగోలు సంగయ్యగారు	కంబంమెట్టు
82 తడుకమల్ల గోపయ్యగారు	మల్కాపురం
83 వొడ్ల లింగయ్యగారు	యెలిమెల
84 భీరం మస్తాఫారావుగారు	గుంటూరు
85 చింతా మంగయ్య నాయుడుగారు	బొడసకురు
86 కల్లి రంగారావుగారు	తాడేపల్లిగూడెం
87 రావూరి జయరామరెడ్డిగారు కువ్వకొల్లు	సూల్లూరిపేట
88 నట్టె అప్పల రాయుడుగారు	రామక్రిష్ణపురం
89 కోయ రామస్వామి గ్రామమునసబుగారు	పోన్నవరం
90 కందుకూరి పేరావదాండ్లుగారు	తణుకు
91 పప్పల రాజలింగంగారు	తులాల్ పురం
92 భూమరెడ్డిగారి గాల్ రెడ్డిగారు	"
93 శ్రీగాద మల్లయ్యగారు	బీపేట
94 లోకవిటల్ గారు	"
95 సయ్యదుగారి బాలాగౌడుగారు	మల్కాపురం
96 గజం చిన్న నరసింహగారు	పుట్టపాక
97 కూరెల్ల వెంకటాచారిగారు	సికింద్రాబాదు
98 నర్రా వెంకయ్యగారు	"
99 అజ్ఞంపూడి నూకరాజుగారు	వొమ్మంగి
100 మాదిరెడ్డి పరమేశ్వరరావు } గారు అశీస్టెంటు } పిడబ్లయి నిస్సిక్టర్ గారు } యెం.యెస్. యెంరైల్వే }	బందరురోడ్డుగౌనర్ పేట
101 కడిలేటి వెంకారెడ్డిగారు	శివపురం

- 102 తిరుమల నరసింహస్వామ్యగారు ప్రొద్దుటూరు
 103 సగల సుబ్బారాయుడుగారు E. A. ,
 104 బందారు వెంకటరామ సుబ్బారాయుడుగారు
 రామేశ్వరం రోడ్డు ,
 105 యాచనరము నారాయణరెడ్డిగారు యేముల్నర్వ
 106 పాలాది పట్టాభిగారు నిడదవెల్లి
 107 వనమాల విట్టయ్యగారు వడ్డేపల్లి హాల్ మొకా సికింద్రాబాద్

—(మైలామండలి)—

- 108 వంగర లక్ష్మమ్మగారు లాలాపేట
 109 క్రొవ్విడి మహాలక్ష్మమ్మగారు నరిపెల్లి
 110 బండకవి సుబ్బమ్మగారు సికింద్రాబాద్
 111 వలిపర్తి రంగమ్మగారు తాడేపల్లిగూడెం
 112 కొవ్వలి గంగమ్మగారు ,
 113 పెరిచెర్ల వెంకటసుబ్బమ్మగారు కేశవరం
 114 రెబ్బాప్రగడ మణమ్మగారు ఘనవరం
 115 క్రొవ్వలి కనకమ్మగారు నరిపెల్లి
 116 చోడగిరి అక్కాయమ్మగారు పెంటపాడు
 117 తాడి లక్ష్మీనరసమ్మగారు యానాలపల్లి
 118 కళ్యాణం రాఘవమ్మగారు ,
 119 కేశిరాజు మాణిక్యంబగారు తాడేపల్లిగూడెం
 120 రాలి రాజేశ్వరమ్మగారు సికింద్రాబాదు
 121 వెలగపూడి జగదీశ్వరమ్మగారు ,
 122 తాల్లూరి బాపమ్మగారు నరిపెల్లి
 123 సీరం అక్కాయమ్మ యను బుల్యమ్మగారు బెజవాడ
 124 బాయి అలవేలమ్మగారు ,
 125 చీషిర్ల మహాలక్ష్మమ్మగారు ,
 126 యంపాడి బంగారమ్మగారు ,

127	పుష్ప కనకమ్మగారు	బెజవాడ
128	రాములమ్మగారు	"
129	చిన్న తనకమ్మగారు	"
130	సన్నాయమ్మగారు	"
131	పట్టం రూపావతమ్మగారు	పెంటపాడు
132	యిలపకుర్తి సీతామాలమ్మమ్మగారు	నరసాపురం
133	రుక్కమ్మగారు	తుజాల్ పురం
134	లింగమ్మగారు	"
135	లక్ష్మమ్మగారు	"
136	సోమక్కగారు	"
137	గుండెల్లి లక్ష్మమ్మగారు	సికింద్రాబాదు
138	పూస లక్ష్మమ్మగారు	"
139	కైలా రాజమణమ్మగారు	"
140	కొవ్వొడి కేషమ్మగారు	నరిపెల్లి
141	కందునూరి భాగమ్మగారు	తుజాల్ పురం
142	కందునూరి లక్ష్మమ్మగారు	"
143	మర్రి లక్ష్మమ్మగారు	"
144	అనపర్తి అంజమ్మగారు	సికింద్రాబాదు
145	కొల్లెపర రత్నమ్మగారు	పిప్పర
146	బచ్చ సీతామా లక్ష్మిగారు	"
147	కంచర్ల మాలమ్మమ్మగారు	రాజమండ్రి
148	యెలమర్తి సత్తిరాజుగారు	"
149	కేశిరాజు కేషమ్మగారు	తాడేపల్లిగూడెం
150	మానేపల్లి నాగరత్నంగారు	"

151 వద్ది బుచ్చవ్వగారు	ప్రొద్దుటూరు
152 కడివేటి సోమవ్వగారు	”
153 కడివేటి నరసమ్మగారు	”
154 నూడిదేల మహాలక్ష్మిగారు	”
155 వెల్లంకి సుందరమ్మగారు	గుండ్లపల్లి
156 యేసిరెడ్డి రంగమ్మగారు	”
157 తమిళమ్మల నరుసమ్మగారు	మల్లాపురం
158 కల్లి పల్లమ్మగారు	తాడేపల్లిగూడెం
159 కొండ్లజి లక్ష్మమ్మగారు	పుట్టపాక
160 మాచెల్ల సరోజినీబాయిగారు	సికింద్రాబాదు
161 వూరజ్ఞానేశ్వరమ్మగారు	హతనాల్ నగరం
162 మాచిరెడ్డి సుసీలమ్మగారు	గౌసరుపేట బందరురోడ్డు
163 కడివేటి సీతమ్మగారు	శివపురం
164 దొర్ల అదేమ్మగారు	”
165 కడివేటి మాలక్ష్మిగారు	”
166 చామకూర రాఘవమ్మగారు	అత్తిలి
167 చోడగిరి భూషణమ్మగారు	పెంటపాడు

ఓం

శ్రీకృష్ణగురు పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మణేనమః.

అ వ తా రి క

—)०(—

శాలివాహనశకము, 1765 సం॥ నకు సరిఅయిన, శోభకృతు నామ సంవత్సర మార్గశీర్ష బహుళ చవితి నాటికి రచింపబడిన “శక్తి ద్వయ నిరాసకంబైన శుద్ధనిర్గుణ తత్త్వకందార్థదరువులును, 1784 సం॥ నకు సరిఅయిన మంచుభినామసంవత్సర మాఘశుద్ధ పౌర్ణమినాటికి వూర్తి చేయబడిన తూరాక్షరోపాది ద్వయదోషరహిత పరమతత్త్వ కందములును, శ్రీమద్భాజాధిరాజ మహారాజ రాజయోగింద్ర చంద్రులగు శ్రీమద్భాగవత కృష్ణ దేశిక ప్రభువరులచే శిష్యప్రశిష్యుల కనుగ్రహింపబడినవి. ఏతద్గ్రంథరాజము నందలి విషయము సకల వేదాంత సారాత్మమై, ఆగమ నిగమోప నిషత్సాగర మధిత్సార్థ ప్రకాశకమై వెలయుచున్నది.

ఈగ్రంథరాజమును గురించి.

కం॥ నామాట లెస్సవినుమా । నామాన్యంబునుచు చూడ ।
జనదీబోధన్ । ప్రేమాతిశయమునంగని । వేమానది గురునినోట ॥
వినవలెనుమ్మి । నిత్యముదీన్ని చదువుకోనమ్మి ॥ అనియు,

కం॥ అర్థము దెలియక గ్రంథము । వ్యర్థంబని నిండసేయు ।
వ్యర్థుల మాటల్ । వ్యర్థములనియీ గ్రంథం బర్థము సద్గురుని వలన
బాగుగ వినుడీ ॥ అనియును,

కం॥ ఏపురుషుడు గురువర్యుని । శ్రీపాదము ఒట్టలేదో సేలుగ
నాతం । డీపుస్తకమునుజూచిన । ఏపట్టుననిల్వకేగు యిదినిజమయ్యా ।
నరులార మీమది తెలియరయ్యా । యీపరమ గోప్యము ఎవరె
రుగరోయయ్య । నాపల్కు మదిలోన నాటిన పొరికే । యిది నిజ

మయ్యా ! నదులార మీమది తెలియరయ్యా || అనియు గ్రంథ కర్తయే పాతకలోకమును హెచ్చరించి యున్నారు.

ఈ గ్రంథమునం దిమిడియున్న “ రహస్యమేతదు త్తమం ” అనగా యాయుత్తమ రహస్యమును నిజసాంప్రదాయక సద్గురువుల పలన తెలుసుకొని పిమ్మట యీగ్రంథరాజము నందలి ప్రబోధ శ్రవణము చేయవలయును. అట్లానర్చిననే జనన మరణ పరంపరకు మూలకారణముగ, నామరూప క్రియాత్మకమగు ఏపదార్థము గలదో అది సమూలముగ నాశమొందగలదు. అట్లు సాంప్రదాయక మూల సూత్రముల గుర్తెరుగకనే గంధస్త విషయమున ప్రవర్తింప నెంచి నచో కర్మ పాపండులై చెడిదరని గ్రంథకర్తయే సెలవిచ్చినారు. అయినను అట్టి మూలసూత్రముల రహస్య మెరుంగకనే కొందరి కందార్థములకు భావార్థములు వ్రాసియు, కందార్థముల గొన్నిటిని సవరించియు, కొన్ని కందార్థములను నూతనముగా చేర్చియు ప్రకటించుచూ నచ్చిరి. అట్టివారు తాము చెడినదేగాక తమ్ము నమ్మియున్న వారలను కూడ చెరచుచున్నారనుట నిస్సంశయము. శక్తి ద్వయ నిరసనము, క్షురాక్షుతోపాది ద్వయదోషరహితమునగు అచల పరిపూర్ణబోధ తాము ఉపదేశపూర్వకముగా చక్కగా గ్రహించి జనననమరణభ్రాంతి రహితులై, గురువాజ్ఞాగొని తిరిగి మరివకరికి పునరావృత్తి భ్రమరహిత పరచదగిన యుపదేశ మిచ్చుటకు తగిన అధికారము లేనిదే, తమతమ యూహాపోహలచే కందార్థ భావనను తమ యిష్టానుసారముగా వ్యాఖ్యాన మొనర్చుచు అమాయక ప్రజానీకమును పంచింది అధోగతి పాలుచేయుట యెంతయు శోచనీయము.

అట్టి అనర్థ కల్పనలకు తావులేకుండ, సకల సుజనాళికిన్ని, సకల నిగమాగమాంత సిద్ధాంత రహస్య విదులకున్ను చేయువిజ్ఞప్తి ఏమనగా శ్రీకృష్ణదేశిక ప్రభువగుల స్వహస్తముతో సవరించిన పీఠికలో నుండియున్న మూలగ్రంథము ప్రతిని ఆధారము చేసుకొని

నాచే యీ గ్రంథముయొక్క ముద్రణ గావింపబడుచున్నది. సాంప్రదాయక గ్రంథములను చూడగోరువారు యికముందు యీగ్రంథమును మాపీఠ యాజమాన్యమున ప్రకటింపబడు యితర గ్రంథములున్న మాత్రమే పఠన పాఠన శ్రుతిము లొనర్చవలెనని మనవి.

మూలగ్రంథమునందు పలువిషయములు ఒకే లక్షణమున చేర్చబడియుండి పాఠకులకు సులభ గ్రాహ్యము కాకుండ నున్నందున, ఒకే విషయమున గ్రంథకర్తకుగల అభిప్రాయము లన్నియు నొకే శీర్షిక క్రిందకు సేకరించి ముద్రించుట వలన పాఠకలోకమునకు సౌలభ్య మేర్పడుననే యుద్దేశముతో కందార్థము లాయాశీర్షికల క్రిందకు చేర్చడమైనది. ఇదివరలో కందపద్యములకెట్టి విభాగములును ఏర్పరచబడి యుండనందున విషయ గ్రహణ కనుకూలముగా నుండు తెరగున ప్రకరణ విభాగము చేయడమైనది.

ప్రపంచమున వ్యాప్తిలోనున్న సర్వప్రబోధలును ప్రాపంచిక సుఖములను, నాలోక్య, సామీప్య, సారూప్యాది పదవులను మాత్రమే కల్గించునవియై యున్నవి. “ససపునరావర్తతే” అనగా కేవల జనన మరణభ్రాంతి రహిత మొనర్చునదీ ప్రబోధ మొక్కటియే, “కథకాదు జననమరణవ్యధ మానుటకై రచిస్తిననియును, “ ఏ బోధ శిష్యులకుగల యా బాధలణచి వేసునదే సద్బోధ ” ననియును, “ అందముగా సద్గ్రంథము చందము వినిపింతుదాన్ని చదివిన వినినకొ, ముందుగ బయలెరుకై ఏ సందున లేనెరుకలేక । జనవలె సుమ్మీ ” అనియును, బోధకు బంగోబస్తారచూడూ । రతనాలెట్లారాళ్ళు, రతనాలీపద్యాలె ” యనియును గ్రంథకర్త వ్రాసిన మాటలీ సందర్భమున తిలకింపదగినవి, అందుచే యెంతేని తగియుండునని యెంచి యీ గ్రంథమునకు ప్రబోధ చూడామణి యని గూడ నామకరణము చేయడమైనది.

పాఠకుల సౌకర్యార్థము కందార్థ కందములకు అకారాది సూచికకూడ పొందు పరుచ బడుట యీ ముద్రణమునందలి మరియొక విశేషము.

పై నుదహరించిన వాతప్రతిని బట్టిన్ని,

1926 సం॥మున. వెలువడిన ముద్రణ గ్రంథము ననుసరించిన్ని కందార్థములు, కందములు, హిందూస్థానీ దోహరలు తెలుగు తత్వములు మొదలగునవి యథాతథముగాయిందు ముద్రింపించడమైనది.

కనుక యీ గ్రంథము పీఠ సాంప్రదాయకులకేగాక ముముక్షువులును, జిజ్ఞాసువులును అగు సర్వులకు, అమూల్య సహాయకారి కాగలదని విశ్వసించుచున్నాము.

ఇట్లు

కంజరిగూడెం
సికింద్రాబాదు
డి. 10-11-52

ఆచలరి దయానంద రాజయోగి
శ్రీమదచలర్షి రామడుగు శివరామదీప్తి తాచల
గురుపీఠాదిపతి.

నో టు

ఈ గ్రంథరాజము ప్రభుత్వమునందు చట్టబద్ధము చేయించనైనది గనుక యితరులు అచ్చువేయకూడదు అచ్చు ఆఫీసువారున్న అచ్చువేయకూడదు. ఆట్లు చేయువారు నేరానుభవము పొందెదరు.

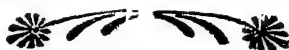
ఇట్లు

పీ ఠా ధి ప తి.

ంఓం

ప్రబోధ చూడామణియును

శక్తిద్వయ నిరాసకంబైన శుద్ధనిర్గుణతత్వ
కందార్థ దర్శన ప్రకర్తానుక్రమణిక.

పుటసంఖ్య		పుటసంఖ్య
అచల పరిపూర్ణబోధ సిద్ధాంత		సభావిజ్ఞాపన
గురుపీఠ సాంప్రదాయక		గ్రంథప్రభావము 15
గ్రంథముల వివరము 2		గ్రంథశ్రవణాధికారులు 15
బోధాధికారులు గ్రంథపోషకులు 3		గ్రంథకర్త నిస్వార్థము 15
శిష్యమండలి 4		గ్రంథఫలము 16
అనతారిక 11		సృష్టికారణం 16
నోటు- 14		అచలబోధ సాంప్రదాయక
కందార్థముల ప్రకరణ పాదాను		గురుస్తోత్రం 16
క్రమణిక 15		గ్రంథ స్తవిషయము 16
కందపద్యముల ప్రకరణ పాదా		గ్రంథకర్త గురు పరంపరాభి
నుక్రమణిక 23		వర్ణనము 17
శ్రీభాగవతుల కృష్ణ దేశికుల		సుకవిప్రశంస 17
చాయాపటం		కుకవినింద 18
అచల ర్షి సాంప్రదాయక పరం		సజ్జన దుర్జన నిర్ణయము 18
పరద్యానం 1		గ్రంథనిర్మిత విధానము 19
శ్రీశివరామదీక్షిత గురుపీఠాధి		గ్రంథరక్షణోద్దేశము 19
కారద్యానం 1		గ్రంథవిస్తర విశేషము 19
గమనిక 3		పూర్ణగురుదర్శనసంసిద్ధికార
నిజగురు పూజావిజ్ఞానం 4		ణము 20
మంగళహారతి 14		ఉపదేశ సారము 20

పుటసంఖ్య

పుటసంఖ్య

శిష్యప్రశ్నావళి	20	గురుమంత్రనిర్ణయము	60
గురుమూర్తి అభయప్రదానము	20	గురుమంత్రార్థము	61
శిష్యవిజ్ఞప్తి	21	గురుమంత్రజపము	61
బోధదృఢీకరణ విదానము	21	మంత్రరహిత నిర్ణయము	61
ప్రశ్నోత్తరములు	21	బోధమనన విదానము	61
శంకనివృత్తికి శిష్యవిజ్ఞాపన	22	ఫలనిర్ణయము	62
అచల పరిపూర్ణ దర్శనము	22	పరిపూర్ణ గురుప్రయోగ— అవసరము	62
యెరుక నిర్ణయము	24	గురుకృపావిశేషము	62
బయలెరుకల యత్యంత విభిన్నత్వము	27	గురుకృపావిహీనుల అనధికారత్వము	63
బయలాకాశముల ఆరోపితతాదాస్యము	30	గురువాఙ్మానువర్తన దృష్ట దాష్టాంతములు	66
సృష్టివిదానము	31	నిజశిష్యనిర్ణయము	66
యెరుకను విడిచి విదానము	34	గురుస్తవము	68
మతనిరసన	39	గురుశిష్యోభయనిర్ణయము	69
యెరుక పరిణామము బయలుగు రైరుగునా	41	కపటవిష్యనిర్ణయము	69
పరిపూర్ణబోధ	41	బోధానర్హులు	70
హితోపదేశములు	50	అశరీరపద్ధతి	71
గురుకృప	57	ముఖ్యాధికారి యారూఢత	73
గురునిర్ణయము	59	గ్రంథపూర్తి	74
శిశ్నాప్రవిదానము	60	గ్రంథసమాప్తి	74

కందార్థ దర్శన పాదానుక్రమణిక

కందార్థసంఖ్య

కందార్థసంఖ్య

అ

ఆమంత్ర యుగము దెల్పచ 226

అష్టకవీర్యాద్యాంధ్రము 11

ఇ

ఆన్నియుతానై తనకవి 50

ఇదియాంధ్రకవిత్వంబని 14

అనుమానము మదినుంచక 57

ఇలుజొచ్చి గ్రామసింహము 17

అహమనదుగదా అచలము 100

ఇంతంతనియనరానిది 36

అన్నపుసూక్ష్మంశముమను 92

ఇదిపున్నది యిదిపున్నది 158

అంటదు కలమేల్కను 111

ఇదిదప్పయేమిలేదని 229

అపరోక్షమకానెమనుజుల 209

ఇంగితము నెరిగినద్గురు 260

అంతటగలదీయెరురని 139

ఇవివినుమనినను సుజనులు 201

అన్నము శుక్లంబగురస 153

ఈ

అనహంకారుడనిమిషుడు 283

ఈరీతి స్థితిగలిగిన 285

అన్నము దిన్నను ఆకలి 180

ఈతాపేక్షను మనుజులు 185

అందముగా సద్గ్రంథము 173

ఉ

అలభదాచలమవిన 174

ఉప్పెనచే జేయతరువు 135

అందమగు స్వాతివర్షపు 191

ఉన్నది పరివృత్తము 230

అతివలరతిచతురతలా 257

ఉపనయనముగానిదె 187

అడివిపులిరికెయు జలనిధి 269

ఎ

అందముగ ఘనులుమెచ్చెద 203

ఎరుకే కోశములై దెరు 211

అక్షయబోధస్థితిగల 206

ఎరుక నెరుంగని బయలులొ 292

ఆ

ఏ

ఆసాంతము యీగ్రంథము 15

ఏవురుషుడు గురువర్యుని 236

ఆగామికథయట్లన 19

ఒ

ఆకాశాదికభూతా 62

ఒరులొరులు నేనునేనని 4

ఆటాడి యాడకుండును 52

ఒరులు నేననకనిండిన 175

ఆనరణము నాకసము 76

క

ఆకాశము శూన్యంబని 91

కట్టెందు నిప్పులేకనె 89

కందార్థసంఖ్య !

కందార్థసంఖ్య

కనరానిదాన్ని శూన్యం	37	గురుడచలచలములను	281
కనుపడెడి బయలులోపల	75	గురుసుష్మాప్రసాదర్పుట	224
కన్నులప్రక్కనవేళ్ళిడి	125	గురుమూర్తి కెదురహంకృతి	233
కలమేల్కలెరుక బయలుల	112	గురుచరణజలముగోదావరి	259
కనవచ్చి యిట్టిదట్టిది	40	గురుడునరుడనుచుదలచిన	193
కనవచ్చు బయలులేదని	41	గురుడాశవదలకుండిన	267
కనకమనఘాషణంబులు	59	గురుగురుబోధల చాతను	289
కలనెడబాసిన మనుజులు	278	గురుసూచనైన నరులను	248
కలమేలుకొన్న పురుషుడు	284	గురునర మోనానందున	263
కుటిలాత్ముడైన శిష్యుడు	273	గూడార్థమెరిగి సతతా	183
కుచ్చితమతయగు పురుషుని	205	ఘ	
కూడిగురుశిష్యులిద్దరు	270	ఘటమెదుట బెట్టిచూపిన	265
కొంచములోనరిపుచ్చక	21	చ	
కొందరు దశవిదనాదము	120	చచ్చుట పుట్టుట మేలుక	67
కొందరుముద్రలు గనవలె	121	చక్కర మెక్కకలోకులు	182
కొందరు భూతములై ధిటి	123	చింతలతోటన నెరుకె	49
కొందరు కర్మమునేబాగందరు	124	చిత్తరువు రంగుగోడల	109
కాకంబులు సంపూర్ణ	204	చులుకనయుక్తిగ నొక్కటి	81
కొట్టితి తిట్టితి శ్రమలం	251	చూపులలోగలనస్తువు	160
గ		చూపించజూపరానిది	168
గురునర పరిపూర్ణంబున	25	చూచిమది దెలిసిశిష్యుని	195
గురుడు పరిపూర్ణమును	142	చెట్టేమూలము విత్తుకు	129
గురుమూర్తి జూపకున్నను	42	చెప్పదగు గురుడుబోధను	246
గుడమె మధురము	157	ఛ	
గురుమంత్రముచే నిలువని	212	ఛందంబెరుగకపద్యము	12
గురుతనుకలలోనారీ	213	జ	
గురుడు గురుబోధ	170	జనులార జననమరణము	1

కందార్థములసంఖ్య		కందార్థములసంఖ్య	
జనులాత్మానుభవంబై	126	తాబేటితలపుచేతను	184
జనులనిరి దేవుడెవరికి	138	తిప్పలగురాకపోకల	152
జగమువలన సంకల్పము	280	తిమిరారి యందులేనిద	115
జననమరణప్రవాహము	181	తెలుపుమృదుత్వముమధు	
జలమునెడబాటునొల్లని	255	రము	106
జపములు తపములుసలుపును	274	తొలుకారు మెరుపుకై వడి	88
జనులందరు గురుబోధను	234	తొరలు తోమ్మిదిగల	133
జతనముగ దాచిచదుపుము	239	తొలుమంతపర్థమెక్కడ	227
జారులకు లోకులందరు	192	ద	
జ్ఞానవైరాగ్యభక్త్య	275	దానము ధర్మము	61
త		దూరముననుండి విన్నను	261
తప్పొప్పులు రెంట్నురుగని	16	దేహమునుజూచుకన్నులు	53
తలిదండ్రులు జీవేశులు	51	దేవున్నినిన్నుయెరుగవు	38
తనమూలము తలిదండ్రులు	90	దేహకారముగానిది	145
తలయెత్తి జూడజాలునె	68	దేశాటనంబు జేసితి	290
తనువుతో వచ్చిన యెరుకె	134	దేశికుని చరణార్థము	258
తనువెరుకులు రెండొక్కటి	53	దృష్టాంతమెరుకకేదని	254
తననుతా గనినమోక్షం	127	ద్వైతాద్వైతవిశిష్టలు	119
తనువోహిరిందియమలొ	140	ధ్వనిమొదలగుతన్మాతలు	286
తనుమన ధనములు గురునకు	288	ధారుణి కొంతచరించి	264
తనశిష్యులు వినితననతి	272	న	
తనగురుబోధను	262	ననుమిమునేగనిపుస్తక	3
తనభార్య రూపురేఖలు	196	నన్నాశ్రయించినావని	240
తనకుశరణన్నవారల	245	నానావిధానయనములు	166
తనగొప్ప నెంచరేమొ	18	నామమురూపమునటన	169
తండ్రిపతండుములుగా	63	నామాటలెన్నవినుమా	179
తానేననకను నిండిన	30	నాలుగు శుష్కావణములు	247

కందార్థములసంఖ్య

కందార్థములసంఖ్య

నాబుద్ధికి సరిపడ్డది	250	పదిరెండక్షరములుగల	221
నానోటిమాటవెంబడి	253	పరిపూర్ణమిదుగొయిదుగొ	222
నినుననుప్రపంచమును	141	పరిపూర్ణబోధనెరిగిన	231
నినునను నివుకలగాంతువు	214	పరిపూర్ణబోధనెరుగని	232
నినునీవు నన్ను నేనును	165	పరిపూర్ణబోధదెలిపె	271
నిక్కముగబీరపీచుల	243	పతియైనను సతియైనను	264
నీకలలోనినునన్నును	277	పాపములుపుణ్యములు	55
నీమానసమున సంశయ	241	పంచదశక్షరముల	112
నీగురుబోధనునీచె	242	పిల్లలుతాటాకులతో	102
నీవెంత కొట్టితిట్టిన	252	పిండబ్రహ్మాండంబులు	45
నేనెవ్వడననుజీవుడు	132	పునరుక్తి గలిగియుండిన	13
నేననని బ్రహ్మలోపల	156	పుట్టుటగిట్టుటలేకను	32
నేమొదట నిన్నుగనుగొని	238	పుట్టింటబిడ్డబహుగా	202
నీవెంత లెస్సజిదివిన	198	పెనుమాయనుజూడుము	154

ప

యిదె

పలుకునబలుకకరాకను	34	పారలరటిదుంపయనినను	60
పరిపూర్ణ మొకటిదక్క	54	పెట్టియలోపలిగారడి	155
పరిపూర్ణములోదోచుచు	99	పెద్దలనిందయొనర్చకు	244
పరిపూర్ణములోలేనిదె	110	పెత్తనమునయేనుంగిల	200
పరిపూర్ణ మెరుకలెట్టివొ	137	ప్రవిమలచిత్తుడు శిష్యుడు	186
పరిపూర్ణమనిన యెట్టిదొ	144	ప్రాద్దున నిర్ధరమేల్కని	178
పరమపదమనినబయలన	43		
పరిపూర్ణములోదోచిన	151	బయలాకాశమని కొందరు	77
పరిపూర్ణ మెరుకలవియుని	172	బలధనవిద్యాధైర్యం	113
పరిపూర్ణమనెటిపలుకె	167	బట్టబయలనుచుదీనికి	44
పరిపూర్ణము నెరుకను	237	బలధనవిన్యాయుడు	190
పరిపూర్ణ మెరుకలివియుని	218	బయలెరుకులు శిష్యునకు	220

కందార్ద్రసంఖ్య

కందార్ద్రసంఖ్య

బిందువు తనువునబుట్టును	95	యెరుకై న రీతినుండును	33
భాగవతుల నారాయణ	130	యెరుకతోవచ్చిన విశ్వము	64
మ		యెరుకై నభూతపంచక	73
మనసిచ్చి వినుడియికనొక	9	యెరుకే దేహేంద్రియములు	46
మతములవారలు	118	యెరుకే విద్యావిద్యలు	47
మరణసుషుప్తుల జెందిన	163	యెరుకే ఇహపరసౌఖ్యము	48
మరుపుసుషుప్తి మరణముల్	225	యెరుకన్నను మరుపన్నను	56
మరుపనతోలిమేనులు		యెరుకై న భూతములనీ	82
మూడు	116	యెరుకోత్పత్తిని దెలియగ	83
మరుపుకు తన్నాత్రలుగల	71	యెరుకోద్భవమెట్లన్నను	86
మలయాద్రిచెంతచెంచుల	194	యెరుకబయలందు లేమిని	74
మంత్రముచేసంతెట్లగు	188	యెరుకపని జేయదనకుము	104
మంతనమునగురుబోధన	235	యెరుకనుకలలోపురుషుని	108
మానవుడు చేయబూనిన	176	యెరుగదు సుషుప్తినిజాగ్రత	69
మాయగదాలేనియహం	94	యెరుకతనకుదావిడిపో	131
మీరంతవారుగనుక నె	27	యెరుకజడమబడమీజగ	70
మీరార్థయిచ్చి వుంటిరి	31	యేనస్తువచేతనుదా	146
మరుపుసుషుప్తియు మూ		యెరుకనగా యెరిగేటిది	148
ర్చయు	217	యెరుగననేటిదియెరుకె	210
మోదమున ప్రాద్దుబోకకు	20	యెరుకేచచువుల జేసును	159
మొదలచనము నెరిగించెద	26	యెరుకేయెరుకకు కొడుకులు	164
మొద్దులనైననుదాల్తురు	28	యెరుకను విడనాడినయా	282
మేలుక సుషుప్తిలోపల	78	యెరుకభ్రమగలుగుశిష్యుని	223
మేనెరుకల రెండింటిలో	103	యెవరుంటె యేమిభయముర	249
మేనెరుకల రెట్లొకనొక	216	యెరుకొక్కటుండేనేనియు	105
య		యేసాదన నీకెందుకు	24
యీవు త్రబట్టబలును	143	యేపరిపూర్ణము మేనికి	147

కందార్దసంఖ్య		కందార్దసంఖ్య	
యెరుకనుకలలోపలనే	5	వినుమూణా నాభితా	79
ర		వినుమితరులు యెరుకను	80
రవితమసమున్న దెరుగునె	65	వినుము నేననుచు యెరిగె	114
రతికొరకుగాదె సతిపతి	199	విననేర్చి చెప్పనేర్చిన	197
రమ్మని విలువనిదె పద్య		వొక బేహధారి తనువున	96
మ్ములు	207	వొంటుకు దాపల బిందొం	276
రాకడపొకడలేకను	97	శ	
రానిది పోనిది బయలని	228	వరామదీక్షతుల	౪
ల		శరణాగతుడగుశిష్యుని	23
లేనెరుకబయలులోపలతానై	107	శతప్రతాపుని పొడగని	161
లేనెరుకను యెరుకనియన	85	శరశాస్త్రస్వరూపిమకర	291
లేనెరుకను బయలందున	101	శ్రీమించు నచలబోధను	6
లేనికల గలిగినప్పుడు	66	శ్రీమత్ప్రీతారామస్వామి	7
లేనెరుకబయలులోనల	84	స	
లేనియ హమున్న బయలును	136	సత్యమగు బట్టబయలున	150
లేదనకుమున్నదమగొ	39	సతికొంగటతత్పతి	171
లేదన్నను కనుపడుకద	149	సకలజనుల సమ్మతిగా	189
లేనికలదోచినప్పుడు	162	సతిపారుగూరికి పోయినపతి	256
లేదు లేదనుచుయెందరు	215	సంతోషాసంతోషము	87
న		సంకల్పములేనిదె	93
వన్నియలై దొకచోటను	117	సంకల్పాది గుణముల	72
వసగండ్లు దకములోపల	98	సాధన సంపత్తియుగల	22
వటియించిన చన్నులుగల	208	సామాఖ్యమేమిజూపదు	35
వివవలెనని కనవలెనని	2	సూటిగను బోధనామది	29
వినిమీరివి దిద్దుండని	10	స్థిరమగు పరిపూణము	219
విత్తేచెట్టె పుట్టును	128	హా	
		హరికరనఖముఖ విదళితి	177

కందార్థసంఖ్య		కందార్థసంఖ్య	
హారమున కుటిలాత్ముని	287	క్ష	
హృదయగ్రంది విడుటకై	266	క్షీతిలోన నరుడుపక్కా	279

—(0)—

ప్రబోధ మాడామణియను
క్షరాక్షరోపాది ద్వయవోషరహిత పరమతత్వ కందముల
ప్రకర్ణానుక్రమణిక

—(0)—

పుటసంఖ్య		పుటసంఖ్య	
సభావిజ్ఞాపన	271	బ్రమనిర్ణయము	౯౦
గురుపరంపరధ్యానం	2౬	యెరుక నిణాయము	౯౦
గ్రంథకర్తనంతావళి	22	మాటసిర్ణయము	౯౦
గ్రంథవిషయము	22	ప్రతిబింబనిణాయము	౯౦
గురుశిష్య అన్యోన్యదర్శనం	2౮	కలమొలుకల నిణాయము	౯౦
శిష్యప్రశ్నానళి	2౮	అచలపరిపూర్ణప్రబోధ	౯౦
గురుప్రబోధము	2౮	హీనగురుశిష్యోభయలక్ష	
బయలు లక్షణము	౨౧	ణము	౯౪
ఎరుకలక్షణము	౨౩	గురుశిష్యోభయలక్షణము	౯౪
యెరుక పుత్పత్తిలక్షణము	౨71	నీతిప్రబోధము	౯౪
మతాల లక్షణము	౨౬	గురునిణాయము	౯2
అశరీరపద్ధతి	౨౮	నిజశిష్యనిణాయపద్ధతి	౯౮
జ్ఞానపద్ధతి	౨౯	బోధకు అనధికారులు	౯౮
ఆకాశలక్షణము	౯౦	అధికారి నిణాయము	౯౯
అహముయొక్క నిణాయము	౯౦	శిష్యవిజ్ఞాపన	౯౯

పుటసంఖ్య

పుటసంఖ్య

గురుని కోరిక	౧౦౦	ములవారి స్తోత్రం సీస	
శిష్యప్రబోధము	౧౦౦	పవ్యములు.	౧౦౬
గురుసహృదము	౧౦౩	జాలమాంఙ్కృతత్వములు	౧౧౦
గురుదక్షిణ	౧౦౪	పథమా జిందాకానుము క్తి	౧౧౦
బోధస్థితి నిర్ణయము	౧౦౪	నరులారత్వరగారాయా	౧౧౧
గ్రంథసూక్తి	౧౦౪	ఈదాదితో సాటి దేదారిగా	
గ్రంథఫలశ్చుతి	౧౦౫	దయ్యా	౧౧౧
శ్రీమద్భాగవత కృష్ణ దేశిక స్వా		మామక గురునకు మంగళం	౧౧౨

పరతత్వకందముల పాదాను క్రమణిక

కందపద్యములసంఖ్య

కందపద్యములసంఖ్య

అంగము లింగముగలనుటె	౨౪౦	అహమేతనువీవిశ్వం	౧౩౪
అందరిని చనుకుమందురు	౧౯౫	ఆకాశమనినకాలం	౧౩౩
అందరిమాటలకురికే	౧౫౫	ఆకాశమనిన శూన్యం	౧౩౨
అందరి కలసిక లెగద	౧౩౦	ఆదీక్షతులకృపకు	౧౨
అచలమున మొదలులేకనె	౯౨	ఆనేనానర్చినాడను	౨౩
అట్టిదియిట్టిదియనరా	౪౨	ఆసీతాపతినితి	౨౦
అర్థము దెలియకగ్రంథము	౨౫౪	ఇచ్చారాహిత్యంబునే	౨౩
అనిగురుకు తనను బల్కిన	౨౧౨	ఇతర మెరుంగని సతమం	౨౫౮
అనిమెచ్చి యేమియిచ్చెద	౨౫౧	ఇదిగాదుబోధ	౧౦౪
అనిగురుకు బోధజేసిన	౨౧౨	ఈకలకందములను	౧
అనిశిష్యుడన్నమాటకు	౨౧౫	ఈచెప్పిన గురుబోధను	౨౫౫
అదియిదియంచనియనరానిది	౪౩	ఈనిర్మలమాబయలున	౫౨
అనుభవ వేదాంతలమని	౧౧౧	ఈయచల మొకటిబ్రహ్మని	౨౪౫
అష్టాంగయోగముల	౧౦౩	ఈవికాశించు గురుడును	౧౬౬
అబ్బీయిబయలున్నది	౪౯	ఈక్షితి శివరామాహ్వయ	౧౫
అయమాత్మయనిననీతిగ	౪౦	ఉన్నదిగదనేజెప్పిన	౬౪

ఉన్న దానందునిజముగ	20	కప్పురము నిప్పుగలిసే	128
ఉన్న లేనేమొయనకక	27	కమలంబులున్న కొలనుకు	202
ఎ		కలనీకు జగముకంతట	28
ఎందరు దూషించితే	107	కలనేన్గు సింహమునుగని	27
ఎందరు లేదన్నను	75	కలవేల్గును యీమేల్గును	78
ఎన్నోగంధజలదులను	123	కల పల యేనుగుపై	72
ఎప్పటికి హక్కరీతిగ	22	కలతనను లేనుకలనని	107
ఎరుకలేనట్టి బయలున	103	కలవారికి మేలుకలో	100
ఎరుకన మరుపనరానిది	202	కలలోవానికి మేలుక	100
ఎరుకనసత్విగుణంబని	203	కలవాడు వానిచదువులు	100
ఎవరీ పద్యములన్నియు	277	కలరాజు సకలసంప	102
ఎరుగుట జ్ఞానము	123	కావేటికాలువలెనలె	233
ఏకందముకాకందము	3	కానరావారుమతములు	72
ఏస్థిరమునుజేయడు	107	కాకులనలె కూతలిడే	100
ఏబోధ శిష్యులకుగల	125	కూడకుమీ దుర్జనులను	107
ఏయాపేక్షజన్మించిన	28	కేరుచు మిమువినుమనిసే	10
ఒకనారియైనవిసకక	10	కొందరు వైరాగ్యంబును	102
ఒకరువిని మెచ్చవలెనని	122	కొందరు భక్తిత్రయమున	102
ఒకచోట నప్పుదును	232	కోటిపిధంబులజెప్పిన	120
ఒప్పుకుమీ పరబోధల	100	కొత్తదంపతులకూటమి	123
టపాప రూపబయలే	22	కోపమె పాపంబనబడు	102
కటెలు పిడుకలు లేకను	101	గురుకను సౌజ్ఞనుకనుగొని	200
కదలనిది కదిలెనన్నను	32	గురుడు తనసంతమెచ్చిన	100
కదలనిది కదలదెన్నడు	37	గురుడుతనయాజ్ఞలోపల	202
కదలనట పరమపురుషుడు	30	గురునికపరాధియగునా	200
కథగాదు జననమరణ	7	గురుశిష్యులమాటలవలే	27
కదిలినా మెదిలినా	27	గురుశిష్యుల త్తూణములు	125
కనకసుమంగంధవాసన	207	గొప్పప్రతిష్ఠకు మిక్కిలి	5

చందురునిచీమముద్దాడిందని	౨౫౦	తనుపుకు నాకును వేరని	౨౨౦
చలనమన నోవెనుమ్మి	౮౩	తల్లిపిదండివి దాతవు	౨౦౪
చలియించనిదాకాశము	౧౩౧	తాముతమతప్పునెరుగక	౧౫౭
చిల్లరబోధలనన్నిటి	౨౪	త్ర్యక్షుని నిందించినయా	౨౦౩
చెప్పినోణం గెనుమునుతా	౧౮౭	దస్వప్సన జనినల్లుగ	౧౫౮
చెప్పిమాపించరానిది	౬౩	దక్షిణామూర్తి యనదగు	౧౬
జగబాల పోతుగోరునే	౧౮౪	దిచ్చుతనపుశిష్యుని	౧౯౭
జతరజనితులైనను	౨౧౦	దీవించియి ప్పినేసి	౧౬౫
జనులనలె జరుపు పనులు	౧౯౧	దీక్షముగతికన్నులలో	౧౦౬
జలధిజలచరములోపల	౯౪	దేవుడు తేతెమ్మనునా	౧౬౭
జలనుందు మొదలులేక నె	౯౧	దేహమున కొంతనిజమని	౮౨
జలరాశికి బుట్టవుగద	౯౫	ద్వైతాద్వైతవిశిష్టా	౧౧౦
జాహ్నుషస్థ విషయము	౧౧౨	ధారుణ్యత్రినసూయలు	౨౨
జానబుసత్వగుణమను	౧౨౪	నతిజేసెద నప్పయి	౧౮
జ్ఞానమగునెపుడేయం	౧౨౬	ననురమ్మనిపొమ్మని	౨౨౨
జ్ఞానము నేనన నొక్కట	౧౨౮	నన్నెరుగనట్టి యిట	౨౪౪
జ్ఞానకర్మస్వరూపము	౫౧	నరులంత మెచ్చనడునను	౧౯౪
జ్ఞానాజ్ఞానంబులు	౮౯	నిజగురు బోధనెరుంగక	౧౧౪
తక్కినబోధల వలేనిది	౧౨	నినుమేనును ప్రకృతీద్వయ	౩౭
తక్కున పాండిత్యముచే	౬	నిరుపాధికమగు యలున	౮౭
తన్జనుల వలనభావును	౧౦౭	నీకచ్చిరానియూరున	౯౯
తనమదావచ్చి సదోధను	౨౭	నీకలనువచ్చిపోయిన	౧౨౯
తనమతానొరులు జణకిన	౧౪౩	నీతండ్రితాతలవలె	౫౯
తనసంతవి ప్రే గలదయ	౧౬౯	నీతండ్రి జనినమొదట	౭౭
తనహితమెరుగనిమనుజుడు	౧౮౨	నీమదికినిజబోధను	౧౬౧
తనువునువిడిబ్రహ్మను	౧౧౫	నీరందుచావలేక నే	౯౩
తనువునే గాననంట్	౧౫౨	నీరాంశమన్నుగోడ్వదన	౧౦౦
తనువునే గాననంటివి	౧౫౪	నీవంటిగట్టవాడిక	౨౪౯

నీవున్న చోటనుండును	౪౭	పరమ పురుషుడును లేనిది	౨౮
నీవెసుమీజీవశివుల్	౭౮	పరమపురుషుడననెన్నో	౨౯
నాకొరకు కష్టపడితిరి	౨౧౩	పరమపురుషుడియైన	౩౯
నాగురుడు నాకుదెలిసిన	౨౪౭	పాపండుమతముపారల	౧౧౩
నానావికారములుగల	౪౮	పాటనుమీభక్తులకిది	౨౬౦
నామాటనమ్మవేమో	౧౪౭	పుట్టదుగిట్టదు చోకరిని	౯౬
నామీది ప్రేమచేతను	౫౮	పుట్టంది గిట్టుజ్ఞానము	౧౨౫
నాజ్ఞాతురుచికిరుచినుడు	౧౫౬	పురుగుకు స్రంబంబును	౩౭
నానాభాషలచేతను	౨౩౧	పురుషోత్తముడనిపూజలు	౧౦౮
నేచందము జదివెరుగను	౪	పెదల నెననిజూచిన	౧౮౧
నేజెప్పినట్లు జెప్పర	౨౧౬	పేరిచలచునుచు బయలని	౩౮
నేసీనని మహాత్ముని	౫౩	ప్రకటమగు బింబమందున	౧౩౮
నేసీకు జెప్పబూనిన	౧౬౭	ప్రకటమగు ఒట్టబయలున	౨౨౩
నేసీల్వ జగములేకను	౨౨౮	సృతిదినము జదివెయెనది	౨౬౧
నేనాడదాననాదును	౨౩౪	ప్రకటముగ నిద్దరయిక	౧౭౨
నేనులమేనుల కుప్పను	౨౫౫	ఒంగారునంటియిదోదాం	౧౭౧
నేనుగాకొకటి	౨౩౮	బయలెపుడు పుట్టుగిట్టదు	౬౦
నేనన్న సహమహంబున	౨౩౮	బయలనిన నిత్యవస్తువు	౬౧
నేననాలనదేహము	౨౩౯	బయలనిన నేనులేనిది	౬౨
నేమాత్రముందునననను	౨౩౭	బుచ్చివెంకమ్మకల్గిని	౧౯
నేమొదలులేనిమేనును	౨౧౮	బోధలకెల్లను గురువగు	౧౬౦
నేపెదలచేవిన్నది	౩౦	బ్రమయనిన పుట్టుకనినను	౧౩౫
నేనెతానై తెనానలే	౫౬	భగవంతుని సహితజనులకు	౧౧౮
నేనుగలమేను లేదని	౧౫౦	బ్రహ్మాండు లేకకలిగిన	౮౬
పంచకోశములసంచును	౬౫	భాగవత సంశభవుడను	౨౧
పతిభక్తిగలయుపతివలే	౨౦౫	భూమనుభద్రాచలమని	౨౪౬
పదియిరువై యెదులు	౨౫౭	మంత్రముచే సరితెట్లగు	౧౦౫
పరమహంసాశ్రమధరు	౨౫౩	మనమోబయలునే లేనిది	౭౫

మనమచలమునదగు	౧౨౭	లింగము విక్షేపంబన	౨౪౧
మనసున నొకటి దలచు	౨౦౬	లేని నేనివు లేనిసానంబును	౪౧
మనసునవాక్కునతనువున	౨౧౧	లేని నేననుశరీరము	౬౬
మనసరయకపజలను	౧౭౪	లేనినీకలిమివంద్యా	౭౬
మనము మనపెద్దలందరు	౨౨౫	లేనినీరాకడేస్వప్నానందముగర్హ	
మనసన్నపు శూన్యశముగంగ		లేని నేలేకవచ్చిన	౨౧౯
మనుసుకుచాక్కుకుదెలియనిగరర		లేనినారాకపోకలు	౨౨౦
మలుకలులేఫీల్లోనను	౧౪౬	లేని నేమాయమైనను	౨౨౯
మానసము దేహిజీవుం	౮౮	లేని నేనెగుగకుండిన	౨౨౪
మాటలేనట్టిబయలున	౨	వలదెక్కువముచ్చట్టిక	౮౫
మాటనుమీ నేననినను	౧౪౭	వినుభాష్యములనుతాళ్ళను	౨౩౦
మీరకుమీ గురువాజ్ఞను	౧౯౦	వినిశిష్యుని వదనోక్తులు	౨౪౮
ముడిబడి కర్మజ్ఞానము	౬౭	వినిశిష్యుడు గురుమూర్తిని	౨౫౨
మద్దుగ యీగ్రంథంబును	౧౪౯	వీనులవివడిబోధను	౧౭౫
మూలములేక నెవచ్చిన	౫౦	శరధికరితురగశితకర	౨౫౬
మెచ్చైనబోధగల	౯	శూరశ్వనూత్మపనికై	౧౯౯
మేనొక్కటి నేనొక్కటి	౮౧	శ్రద్ధబోధందునిలిపి	౧౯౨
మేననినను దెలిసినగతి	౮౦	సంశయమె జన్మహేతువ	౧౯౩
మేనుజడమ జడమనినను	౫౫	సకలకార్యప్రయత్న	౧౩
మేనుమజ్జనని నేనేమేనికి	౨౨౬	సకలనిగమాగమాది	౨౬
మేనున్న డేవేలేకను	౨౨౭	సకలంబు లేనిబయలున	౬౮
మేలై నబోధవిమృతకు	౨౦౦	సదమల గురువెవరినను	౧౯౬
యీగురైదుగమేనును	౮౪	హాదనలు జెప్పిశిష్యుల	౧౫౯
యెరుకనున్న బహునినను	౧౩౬	సాధారణముగ దెల్పుకు	౧౭౭
రసమనదగిబడివస్తువు	౧౦౯	సురలందుదోచుస్వస్నము	౧౨౧
రెండువస్తువులనడుము	౭౮	సురలందుదోచుకలవలె	౩౪
రెండరితులగనంబును	౧౦౨	సురనరుడు హాల్యకోసము	౨౦౮
రోగపుచేష్టలు భోయిన	౧౨౨	సూరిజనులెయ్యిగ్రంథము	౭

శ్రీ) శివరామదీక్షిత అచలగురు పీఠాధిప

గ్రంథకర్త:

శ్రీమద్భాగవత కృష్ణదేశిక ప్రభువరులు

కం॥ భాగవతవంశభవుడను | భాగవతోత్తములపాద పద్మంబులకున్
సాగి మొక్కి వాడును | భాగవత జనులు కృష్ణభట్టండు రిలన్॥

కం॥ భార్యులైన సూర్యులు | వీశ్వరవిజనులు బాగజ వెలసిన వారల్
నారాయణజానకి పుడును | వారిరువురుగన్ పుట్టి వాడును సుమోహన్॥

కం॥ చిల్లర బోధల నన్నిటి | నొల్లరునిజబోధదెలసి యొప్పెట్లేదల్
పొల్లనియందుకెనేనవి | వల్లకయీబోధయందె వర్తిస్తిజమీ॥

కం॥ శ్రీమత్సీతారామ | స్వామి కృష్ణజెప్పనయ్యె సదసద్రహితం
బేమిపదార్థమొదానిని | యీమహికందార్థములుగా నివివి
రయ్యా॥ ఓజనులార యిటుగనరయ్యా | వేమారు నే మిమ్ము
వేడేదింతియనుమ్మి | నామీద కృపజేసి ననుజడువుమనిమీర |
లివివిరయ్యా | వోజనులార యిటుగనరయ్యా॥

౦౬౦

శ్రీ సద్గుర శేనమః
అచలర్షి సాంప్రదాయక

ప రం ప రా ధ్యా నం

ఓంనమో బ్రహ్మదిభ్యో । బ్రహ్మవిద్య సాంప్రదాయ
కర్తుభ్యో వంశఋషిభ్యో మహాభ్యో నమోగురుభ్యః॥ సర్వోప
ప్రవరహిత ప్రజ్ఞానఘన ప్రత్యగర్థో బ్రహ్మైవాహమస్మి అహం
పదార్థ రహితః॥

(శ్రీమహావిష్ణు సాంప్రదాయం)

శ్లో॥ శ్రీబ్రహ్మవిద్మా । గురువిష్ణుసూర్యం
శ్రీయాజ్ఞావల్క్యం । జనకంశుకంచ
సాందీపమీశం । కృష్ణంచ అర్జునం
వందేగురున్నే । గురుపాదుకాంతం ॥

శ్రీ శివరామదీక్షిత గురు పీఠాధికార సాంప్రదాయ ధ్యానం

శ్లో॥ శ్రీధరస్వామినం నిత్యం ॥ బోధకారణమవ్యయం
భావాతీత మహంవందే । సుఖజ్ఞానైక నిర్మలం ॥
శ్లో॥ వందారు జనమందారం । వందేహం తన్నిరంతరం
రామడుగు వంశజంశుద్ధం । శివరామాఖ్యదీక్షితం
శ్లో॥ యస్యబోధో దయాత్సర్వం । బ్రహ్మైవేత్యవగమ్యతే
శివరామేవిదిఖ్యాతం ॥ తద్దైవతముపాస్మహే ॥
శ్లో॥ కామాదిరిపుహంతారం । కారుణ్యామృతసాగరం
కంబూలూర్యప్పరావాభిధానం ॥ వందేద్య మద్గురుం ॥

శ్లో॥ శ్రీమత్పరశురామాన్య । యాభిచంద్ర మనోరమం
నిత్యానందమహంసం దే । సీతారామగురుంపరం ॥

శ్లో॥ శ్రీమత్కారుణికమహాగుణనిధిం । పూర్ణప్రభాభాసురం ।
నిర్వృన్ద్యంని రషేక్షకామమమలం । నిస్సంగ మాద్యంవిభుం
నిత్యానందమయం । సరీసామతలం । నిర్ముక్త కర్మా
ధికం । శ్రీకృష్ణాఖ్య గురుంభజేమామనిశం । శ్రీచిత్త
సంతోషణం ॥

శ్లో॥ నిత్యంసాంద్రకృపారసంవిదిత । భావాభావమత్యున్నతం
ద్వంద్వాతీతమమత్పరం పరమ । కల్యాణాత్మ తత్త్వంవిదుం
బ్రహ్మానంద మయంసుబోధ నిలయం ॥ ప్వానందభావం
సదా । శ్రీమద్భాగవతాన్వయాభివిలసత్ । శ్రీకృష్ణ
చంద్రంభజే ॥

శ్లో॥ శ్రీనత్సగోత్ర కలశాంబుధి పూర్ణచంద్రం
శ్రీకృష్ణపాదకమలామృత పానభృంగం
శ్రీపీలుఖాన వంశాంబుధి పారిజాతం
శ్రీలక్ష్మణార్యమనిశం స్వగురుంభజామి ॥

శ్లో॥ అచలపూర్ణకేన । లాత్మ సత్స్వరూపదీపకం
ఫీలుఖాన లక్ష్మణాఖ్య । దేశికేంద్రకారణం
బృహద్వసిష్ట సద్విచార । సాధుమార్గవర్తనం
సచ్చిదానంద మెకచేత । సద్గురుం భజామ్యహం ॥

శ్లో॥ వెంకటేశ్వరపాదారవిందామృతరసాయనం । పిబన్మత్త
మనోబృంగం । హనుమంతం గురుంభజే ॥

శ్లో॥ వేదశాస్త్రనిధిఖ్యాతం । పూర్ణబోధోపదేశికం
సుగుణాకరం దయానందం ॥ రాజయార్య గురుంభజే ॥

శ్లో॥ అద్వైత రహితసిద్ధాంత । భ్రాంతి రహితోపదేశిక
పాన్నాలరాజయోగీంద్ర । సద్గురోతే నమోనమః ॥

శ్లో॥ ద్వయాత్మవోషరహిత కేవలాత్మ । సత్స్వరూపకం
భూమానంద హనుమయార్య । పాదకమలసేవకం

పూర్ణబోధ సద్విచార । రాజయోగవర్తనం
దయానంద రాజయార్య । సద్గురుం భజామ్యహం ॥
శ్లో॥ అస్మద్గురు సమారంభం । కృష్ణసాంచీపమధ్యమాం
శ్రీమహావిష్ణు పర్యంతాం । వందేగురుపరంసరాం ॥

గ మ ని క.

ఇది వేదవేదాంత శిద్ధాంత విచారణ కథగాదు. జనన
మరణ వ్యధమానుటకై ఆగమ నిగమోప నిషత్సాగర మధి
తార్థము పాండిత్య తర్క వితర్క అభిమాన రహితులకు రత్న
ములు యితరులకు రాళ్లు అందముగ గనులు మెచ్చెనరు.
చంద్రుడు ఉదయంబందిన సింధువు చెలరేగునుగాని చెరువులు,
భావులు, కుంటలు, నదులు చెలరేగవు.

ఇట్లు
గ్రంథకర్త.

ంఓం

అచల పరిపూర్ణ

నిజగురు పూజా విధానం.

శ్రీకృష్ణగురు పరబ్రహ్మణేనమః

శ్రీమత్ఫిట్టానా లక్ష్మణరావుగారు శ్రీకృష్ణదేశిక

ప్రభువరులకు చేసిన

* శ్రీనిజగురుపూజావిధానం *

శ్లో॥ శ్రీమత్కారుణికం మహాగుణనిధిం పూర్ణప్రభాభాసురం
నిర్ద్వంద్వం నిరపేక్షకామమమలం నిస్సంగమాద్యంవిభుం॥౧॥
నిత్యానందమయంనిరీహమతులం నిష్కృక్తకర్మాదికం
శ్రీకృష్ణాఖ్య గురుంభజేహమనిశం శ్రీచిత్త సంతోషణం॥

శ్లో॥ నిత్యంసాంద్రకృపారసంవిదిత భావాభావ మత్యున్నతం
ద్వంద్వతీతమమత్పరంపరమకల్యాణాత్మతత్త్వవిదుం
బ్రహ్మానందమయంసుభోధనిలయం స్వానందభావంసదా
శ్రీమద్భాగవతాన్వయాబ్ధివిలసత్ శ్రీకృష్ణచంద్రంభజే॥౨॥

శ్లో॥ హృత్పుండరీక మధ్యస్థం । సకలామ్నాయసంస్తుతం
ధ్యానాయమృహం సదాభక్త్యా । సకలాభీష్టదాయక ॥౧॥
శ్రీమద్భాగవతకృష్ణ స్వగురుపరమగురు పరమేష్ఠిగురు
సద్గురు జగద్గురు నిజగురు పరబ్రహ్మణేనమః ॥ ధ్యానాయమి॥౧॥
ధ్యానం సమర్పయామి.

శ్లో॥ ఆగచ్ఛానంతదేవేశ । భోగమోక్షప్రదాయక । నాకేశ
ముఖలోకేశ । వందితాంఘ్రిద్వయాంబుజ ॥ ౨॥
శ్రీమ ॥ ఆవాహనం సమర్పయామి.

శ్లో॥ రత్నసింహాసనం దేవ । సంగృహణ మయూర్చితం
చంద్రమండల సంకాశ । సంస్మితాననపంకజ ॥ ౩॥
శ్రీమ ॥ అనేకమణిమయరత్నఖచిత సింహాసనం॥ స.

శ్లో॥ పాద్యంగృహణభోస్వామిన్ । మయానీతం శుభప్రదం
కృష్ణవేణీజలంభక్త్యా । తీర్థపాదజగద్గురో ॥ ౪॥

శ్రీమ ॥ పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి.

శ్లో॥ అర్ఘ్యందాస్యామ్యహంభక్త్యా । తవపాణీతలేవిభో
గోదావరీజలం హేమః । కలశస్థం సువాశితం ॥ ౫॥

శ్రీమ ॥ హస్తయోః ఆర్ఘ్యం సమర్పయామి.

శ్లో॥ ఆచమ్యతాం మయాదత్తం । హేగురో యమునాజలం
త్వదర్థం కృపయాభావ । భవబాధనికృత్తన ॥ ౬॥

శ్రీమ ॥ ముఖే ఆచమనీయం సమర్పయామి.

శ్లో॥ శర్కరాదధిమధ్వాజ్య । క్షీరమిశ్ర మిదంవిభో
పంచామృతం మయాదత్తం । స్నానంకురు జగత్పతే ॥ ౭॥

శ్రీమ ॥ పంచామృతస్నానం సమర్పయామి.

శ్లో॥ తప్తకాంచనకుంభస్థం । కించిదూష్ణం సువాసితం
మయానీతంజహ్నుకన్యా । జలస్నానంకురుప్రభో ॥ ౮॥

శ్రీమ ॥ శుద్ధోదకస్నానం సమర్పయామి.

శ్లో॥ వస్త్రయుగ్మం మయాదత్తం । త్వదర్థం స్వర్ణతంతున
నిర్మితం నిర్మలంస్వామిన్ । నిత్యకల్యాణపావన ॥ ౯॥

శ్రీమ ॥ అలంకరణార్థం వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి.

శ్లో॥ కార్పాసతంతునాశుభ్రం । రచితం తేర్పితంమయ
సంగృహణ మిదంయజ్ఞ । సూత్రంపాత్రం దయానిధే ॥ ౧౦॥

శ్రీమ ॥ యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి.

శ్లో॥ కిరీటం కుండలంరత్న । కంకణాది నితేమయ
సంగృహ్యతాం భూషణాని । అర్పితాని నిరంజన ॥ ౧౧॥

శ్రీమ ॥ సర్వాభరణభూషణాన్ సమర్పయామి.

శ్లో॥ మలయాచలసంభూతం । కర్పూర కలితంవిభో
విలేపనంత్వదర్థంభో । గృహ్యతామర్పితంమయా ॥ ౧౨॥

శ్రీమ ॥ గంధం చిమర్పయామి.

శ్లో॥ తండులాకా ధవళాకారాకా । హరిద్రాచూర్ణమిశ్రితాం
గృహ్యతా మత్తుతాదేవ । మయాదత్తా న్మనో
హరాకా॥ * * * * * ౧౩.

శ్రీమ * అక్షతాం సమర్పయామి.

శ్లో॥ పుష్పాణ్యనేకాని సుపల్లవాని । సుగంధయుక్తాని మనోహ
రాణి । త్వంగృహ్యతాం దేవమయూర్హితాని జలాశయస్థా
ని జపాదికాని ॥ * * * * * ౧౪.

శ్రీమ ॥ పుష్పం సమర్పయామి.

—(ఆధ ఆంగపూజా.)—

౧. తీర్థపాదాయనమః ॥ పాదాపూజయామి
౨. నిగమమంజీరాయనమః ॥ గుల్ఫాపూజయామి
౩. స్మరతూణీరజంఘాయనమః ॥ జంఘాపూజయామి
౪. ముక్తికాంత శేవితాయనమః ॥ జానుసీంపూజయామి
౫. రత్నస్తంభోరుయుగళాయనమః ॥ ఊరూపూజయామి
౬. పులినతలజఘనాయనమః ॥ జఘనాపూజయామి
౭. మణికాంచికలాపశోభితాయనమః ॥ కటింపూజయామి
౮. విశ్వోదరాయనమః ॥ ఉదరంపూజయామి
౯. దయార్ద్రహృదయాయనమః ॥ హృదయంపూజయామి
౧౦. విశాలవత్సాయనమః ॥ వత్ససలంపూజయామి
౧౧. కంబుగ్రీవాాయనమః ॥ కంఠంపూజయామి
౧౨. నరదానధరీణాయనమః ॥ హస్తాపూజయామి
౧౩. ఉన్నతస్కంధాయనమః ॥ భుజాపూజయామి
౧౪. స్మితవక్త్రాయనమః ॥ వక్త్రంపూజయామి
౧౫. చంపకవాసాయనమః ॥ నాశికంపూజయామి
౧౬. పల్లవాధరాయనమః ॥ అధరంపూజయామి
౧౭. పుండ్రేక్షుకార్కుకభృవేనమః ॥ భ్రూయుగ్మం పూజ
యామి.

౧౮. కరుణాకటాక్షవీక్షణాయనమః ॥ నేత్రౌపూజయామి
 ౧౯. కృష్ణకర్ణాయనమః ॥ కణౌపూజయామి
 ౨౦. రాకాసుధాంశువదనాయనమః ॥ ముఖం పూజయామి
 ౨౧. నులలాటాయనమః ॥ లలాటంపూజయామి
 ౨౨. నీలకుంచితమూర్ధ్నిజాయనమః ॥ కేశౌపూజయామి
 ౨౩. సువృత్తశిరస్కాయనమః ॥ శిరఃపూజయామి
 ౨౪. సర్వాత్మనేనమః ॥ సర్వాంగానిపూజయామి

—(అథపత్రపూజా.)—

౧. అచింతాయనమః ॥ బిల్వపత్రంసమర్పయామి
 ౨. బృందారకవందితాయనమః ॥ తులసీదళం సమర్పయామి
 ౩. భువనరక్షణతత్పరాయనమః ॥ వకుళపుష్పంసమర్పయామి
 ౪. భూరివిధవాయనమః ॥ పున్నాగపుష్పం సమర్పయామి
 ౫. జగజ్జననకారణాయనమః ॥ కేతకీపత్రం సమర్పయామి
 ౬. చరాచరగురవేనమః ॥ చామంతికాపుష్పంసమర్పయామి
 ౭. సుప్రభావాయనమః ॥ చంపకపుష్పంసమర్పయామి
 ౮. సుప్రసన్నాయనమః ॥ పాటలీపుష్పంసమర్పయామి
 ౯. అపవర్గప్రదాయనమః ॥ శతపత్రపుష్పం సమర్పయామి
 ౧౦. అనంతాయనమః ॥ జాజిపుష్పంసమర్పయామి
 ౧౧. మోహనర్ణితాయనమః ॥ కరవీరపుష్పంసమర్పయామి
 ౧౨. ముకుందాయనమః ॥ రసాలపుష్పం సమర్పయామి
 ౧౩. ప్రకృతిపురుషవిలక్షణాయనమః ॥ మాలతీపుష్పం సమర్పయామి
 ౧౪. నిత్యాయైనమః ॥ కల్పారపుష్పంసమర్పయామి
 ౧౫. అక్షయచక్రనిలయాయనమః ॥ అతశీపుష్పంసమర్పయామి
 ౧౬. నాదబిందుకళితాయనమః ॥ పారిజాతపుష్పం సమర్పయామి

౧౭. భూతాత్మనే నమః । అశోకపుష్పంసమర్పయామి
 ౧౮. మండలత్రయాతీతాయనమః । నీలోత్పలపుష్పం సమర్ప
 యామి
 ౧౯. అనంతాయనమః । అతసీపుష్పంసమర్పయామి

—(అథ అష్టోత్తరశతనామాని.)—

౧. సద్గుణవేదనమః	*	*
౨. పూర్ణాయనమః	*	*
౩. సర్వాధారాయనమః	*	*
౪. స్వచ్ఛాయనమః	*	*
౫. శుద్ధాయనమః	*	*
౬. నిర్మలాయనమః	*	*
౭. విశ్వోదరాయనమః	*	*
౮. నిరాలంబాయనమః	*	*
౯. రమ్యాయనమః	*	*
౧౦. నిర్లెపాయనమః	*	*
౧౧. నిర్వాసనాయనమః	*	*
౧౨. నిర్గంధాయనమః.	*	*
౧౩. స్వప్రకాశాయనమః	*	*
౧౪. నిత్యతృప్తాయనమః	*	*
౧౫. అనంతాయనమః	*	*
౧౬. అద్వితీయాయనమః	*	*
౧౭. వేదవాచామవేద్యాయనమః	*	*
౧౮. పరంజ్యోతిషేనమః	*	*
౧౯. ప్రణవాతీతాయనమః	*	*
౨౦. అచలాయనమః	*	*
౨౧. అపరిమితాయనమః	*	*
౨౨. అప్రమేయాయనమః	*	*

౨౩. అవ్యయాయనము:	*	*
౨౪. అచ్యుతాయనము:	*	*
౨౫. అహంకారవిష్టృతాయనము:	*	*
౨౬. విశ్వాత్మనేనము:	*	*
౨౭. ప్రపంచాతీతాయనము:	*	*
౨౮. మానసియానము:	*	*
౨౯. తురాతురవిలక్షణాయనము:	*	*
౩౦. దృగ్దృశ్యాతీతాయనము:	*	*
౩౧. ద్వైతాద్వైతవినిర్ముక్తాయనము:	*	*
౩౨. అఖండానము:	*	*
౩౩. ఖండాఖండవిరహితాయనము:	*	*
౩౪. ఆదిమధ్యాంతశూన్యాయనము:	*	*
౩౫. నిరంజనాయనము:	*	*
౩౬. నిర్వికల్పాయనము:	*	*
౩౭. నిరాకారాయనము:	*	*
౩౮. నిరాఖ్యాతాయనము:	*	*
౩౯. పరమానందస్వరూపాయనము:	*	*
౪౦. సగుణనిర్గుణాతీతాయనము:	*	*
౪౧. సర్వసాక్షిణేనము:	*	*
౪౨. సాక్ష్యాతీతాయనము:	*	*
౪౩. త్రిగుణాతీతాయనము:	*	*
౪౪. సర్వభూతాంతరస్తాయనము:	*	*
౪౫. సుఖదుఃఖవిరహితాయనము:	*	*
౪౬. జన్మజరామరణవర్జితాయనము:	*	*
౪౭. తేత్రజ్ఞాయనము:	*	*
౪౮. సర్వోపనిషత్సారాయనము:	*	*
౪౯. నిష్కళంకాయనము:	*	*
౫౦. నిరాభాసాయనము:	*	*

- గిరి. చ్యవకాశాయనమః * *
- గిరి. సృష్టిసిత్యంతకారణాయనమః * *
- గిరి. కర్తృత్వరహితాయనమః * *
- గిరి. సచ్చిదానందాతీతాయనమః * *
- గిరి. అపరోక్షాయనమః * *
- గిరి. సకలమంత్రస్వరూపాయనమః * *
- గిరి. ఆకాశతనవేనమః * *
- గిరి. నిరాధారాయనమః * *
- గిరి. నిస్తేజనేనమః * *
- గిరి. అవికారాయనమః * *
- గిరి. అమలాయనమః * *
- గిరి. పరతత్వాయనమః * *
- గిరి. పరంధామ్నేనమః * *
- గిరి. అజాయనమః * *
- గిరి. అగమ్యాయనమః * *
- గిరి. షడ్గుణైశ్వర్య సంపన్నాయనమః * *
- గిరి. సనాతనాయనమః * *
- గిరి. త్రిమూర్త్యాత్మనేనమః * *
- గిరి. అనాద్యంతాయనమః * *
- గిరి. సర్వోపాధివినిర్ముక్తాయనమః * *
- గిరి. భక్తాభీష్టఫలప్రదాయనమః * *
- గిరి. భవరోగభేషజాయనమః * *
- గిరి. సహస్రార చక్రమధ్యస్థాయనమః * *
- గిరి. సనకాదిమునివందితాయనమః * *
- గిరి. కామక్రోధాది శత్రునికృంతనాయనమః * *
- గిరి. కరుణారసాద్రాహ్మదయాయనమః * *
- గిరి. బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరస్తుతాయనమః * *
- గిరి. బ్రహ్మాండజనకాయనమః * *

౭౯.	పరమపావనాయనమః	*	*
౮౦.	దీనజనానుగ్రహాయనమః	*	*
౮౧.	దివ్యపురుషాయనమః	*	*
౮౨.	ప్రపన్నపారిజాతాయనమః*	*	*
౮౩.	పురాణపురుషాయనమః	*	*
౮౪.	నిరుపద్రవాయనమః	*	*
౮౫.	నిత్యకల్యాణాయనమః	*	*
౮౬.	సర్వోపనిషత్పంజరకీరాయనమః	*	*
౮౭.	శబ్దాతీతాయనమః	*	*
౮౮.	జగన్నాథాయనమః	*	*
౮౯.	జగద్గురవేనమః	*	*
౯౦.	విష్ణువేనమః	*	*
౯౧.	సర్వతోభద్రాయనమః	*	*
౯౨.	నిగమాక్షాప్రతిపాదకాయనమః	*	*
౯౩.	నిస్సంగాయనమః	*	*
౯౪.	సహజానందాయనమః	*	*
౯౫.	చిన్మయాయనమః	*	*
౯౬.	శ్రీమతేనమః	*	*
౯౭.	సహజామనస్కాయనమః	*	*
౯౮.	సాయుజ్యప్రదాయనమః	*	*
౯౯.	పంచబ్రహ్మమయాయనమః	*	*
౧౦౦.	అజడాయనమః	*	*
౧౦౧.	జడాజడవిలక్షణాయనమః	*	*
౧౦౨.	భావాభావమధ్యస్థాయనమః	*	*
౧౦౩.	అమనస్కాయనమః	*	*
౧౦౪.	అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకాయనమః	*	*
౧౦౫.	సర్వాదయేనమః	*	*
౧౦౬.	పరాత్పరాయనమః	*	*

౧౦౭. లక్ష్యోత్తేతాయనమః * *

౧౦౮. మనోవాగగోచరాయనమః * *

నానావిధ పరిమళ పత్రపుష్పాన్ సమర్పయామి.

శ్లో॥ చందనాగరుకర్పూర । శర్కరాజ్యసమన్వితం । ధూపా
యం గృహ్యతాం స్వామిన్ । త్వమిదం తేమయార్పితం
(శ్రీమ॥ ధూపమాఘ్రపయామి॥

శ్లో॥ వహ్నినాయోజితం సాజ్యం । దీపంవర్తిత్రయాన్వితం
గృహాణజ్ఞానతిమిర । హరజ్ఞానప్రవధానం ॥ ౧౬॥
(శ్రీమ॥ దీపందర్పయామి॥

శ్లో॥ శాల్యన్నం పుడ్రసోపేతం । పంచభక్ష్యోది సంయుతం
నైవేద్యం దేవదధ్యాజ్య । సమ్మిశ్రంపతిగృహ్యతాం ।
(శ్రీమ॥ మహానైవేద్యం సమర్పయామి॥ ౧౭॥

శ్లో॥ పానీయంశీతలంస్వచ్ఛం । మధ్యేమధ్యేమయార్పితం
సుగంధయుక్తమధురం । పిబత్వం పురుషోత్తమం ॥ ౧౮॥
(శ్రీమ॥ మధ్యేమధ్యేఉదకపానీయం సమర్పయామి॥

శ్లో॥ సుపక్వాన్యనేకాని । రంభామృజంబూ సఖర్జూరనారంగ
ద్రాక్షాదికానిత్వమేతాని సంగృహ్యతాంస్వప్రకాశఫలాని
ప్రదేయాని సర్వాణి తేజ్యం ॥ ౧౯॥
(శ్రీమ॥ ఫలోపహారనైవేద్యం సమర్పయామి॥

శ్లో॥ తాంబూలం గృహ్యతాంపూరి । ఫలకర్పూరసంయుతం
నాగవల్లిదళాద్యంతం । గురోతుభ్యం మయార్పితం ॥ ౨౦॥
(శ్రీమ॥ తాంబూలం సమర్పయామి ॥

శ్లో॥ సువర్ణోదరగర్భస్త్యం । స్వర్ణాబీజం మయార్పితం
అనంతపుణ్యదం న్వామిన్ తేగృహాణాత్వమచ్యుతం ॥ ౨౧॥
(శ్రీమ॥ సువర్ణాపుష్పదక్షిణా సమర్పయామి

శ్లో॥ నీరాజనం మయాదత్తం । రాజరాజేశపూజితం
గృహాణజగదుత్పత్తి । హేతుభూతాఘనాశన ॥ ౨౨॥
(శ్రీమ॥ మంగళనీరాజనం సమర్పయామి

శ్లో॥ సుకేతకీపాటలపారిజాత । చాంపేయకంజాతరసాలమల్లికా
చామంతికాసంయుతమంత్రపుష్పం । గృహ్ణామివిష్ణో శివ
శంకరాచ్యుత॥ ౨౩

శ్రీమ॥ దివ్యసువణామంత్రపుష్పంసమర్పయామి॥

శ్లో॥ జన్మాంతర కృతాన్యాని । యానిపాపానిమేషభో
నశ్యంతు తేతానితాని । ప్రదక్షిణపదేపదే॥ ౨౪॥

శ్రీమ॥ ఆత్మప్రదక్షిణపదేసాక్షాత్సమర్పయామి॥

శ్లో॥ యస్య స్మృత్యాచనామోక్త్యా తపఃపూజా క్రియాదిషు
న్యూనంసంపూర్ణాతాంయాంతి సద్యోవందేతమచ్యుతం

శ్లో॥ మంత్రహీనంక్రియాహీనం । భక్తిహీనంజనాదన
యత్పూజితంమయాదేవ । పరిపూర్ణంతదస్తుమే॥ ౨౫॥

శ్లో॥ అజ్ఞాన మూలహరణం । జన్మకర్మనివారణం
జ్ఞానవైరాగ్య సిద్ధ్యథాం । గురుపాదోదకంపిబేత్ ॥ ౨౬॥

శ్లో॥ గురుపాదోద్ధితం తీర్థం । పీత్వాత్రిపుటినాశనం
సర్వద్వంద్వవిनाశంచ । విద్యతేనపునర్భవం॥ ౨౭॥

శ్లో॥ గచ్ఛాద్యపునరాగచ్ఛ । మామకాభీష్టసిద్ధయే
గురోర్యశకృపయావీక్ష్య । పూజాస్వీకురుమత్కృతం॥౨౮॥

శ్లో॥ భాగవతకృష్ణభాసురరచితమిదం । దేశికస్యపూజాధాం
పూజా విధానశమతులం । వక్త్ర్యశ్రోత్య ద్వయోశ్చ
మోక్షకరం॥ ౩౦॥

ఇతిశ్రీమద్భాగవతకృష్ణవిరచితగురుపూజావిధానంసయాప్తః॥

యీప్రకారము నిజగురు స్వాములవారిని పూజించి

శ్రీమత్పీల్భానా లక్ష్మణరావు నిటిలతటి ఘటితాంజలియై

నిలచియుండగా నిజగురునాధుండు కరుణాకటాక్షవీక్షణ

ములచే వీక్షించి అచల పరిపూర్ణప్రబోధ బోధించిన

విదానము యెట్లనగా॥

మంగళహారతి.

౧. గురునకు మంగళమనరమ్మా । మ । ధ్వురుమ్మార్తిని గను
గొనరమ్మా ॥ప॥ తరుణులార యీతనికి భక్తితో ముర
యుచు మ్రొక్కిన మోక్షముచేకురు ॥గు॥
౨. తురపురుషుండనరాదమ్మా । అ । తురపురుషుండనగా
దమ్మా । తురపురుషాతుర పురుషుల కావలి । పురుషో
త్తముడన బరగినమాయీ ॥గు॥
౩. తేత్రజ్ఞుండనరాదమ్మా । యీ । తేత్రమతండనగాదమ్మా
తేత్రజ్ఞుని తత్ తేత్రంబునుయే । మాత్రముదగులకపాత్రు
డైనయీ ॥గు॥
౪. స్మరణరూపుడనరాదమ్మా । వి । స్మరణరూపుడన రాద
మ్మా । స్మరణలేక విస్మరణ గాకత । తస్మరణవిస్మరణ
తెరుక లేనియీ ॥గు॥
౫. దేహియనుటకనరాదమ్మా । యీ । దేహమతండన గాద
మ్మా । అహంభావన కంటుసొంటులగు । దేహిదేహ
ముల తెరువుబోనియీ ॥గు॥
౬. పిండరూపుడనరాదమ్మా । బ్ర । హ్మండరూపు డనరాద
మ్మా । పిండాండ బ్రహ్మాండ భాండముల । నిండియుండి
యవి రెండుగానియీ ॥గు॥
౭. జ్ఞానియనుట కనరాదమ్మా । అ । జ్ఞానియనుట కదిలేద
మ్మా । జ్ఞానాజ్ఞానములొన నొక్కటియు । తానుగాక
శూన్యానికి మీరిన ॥గు॥
౮. యోగియనుటకనరాదమ్మా । మరి । భోగియనుట కన
గాదమ్మా । యోగిభోగి పుడ్యోగములంటని ॥ భాగవతా
న్వయ భవకృష్ణుండనే ॥గు॥
౯. మేలుకీడులనరాదమ్మా । యే । మేలుకీడులదిగాదమ్మా ।
కాలకూటమున కన్నమిక్కిలగు । జాలమాంబవెత తుణ
ములొ బాపిన ॥గు॥

శ్రీ శ్రీ తా రామాయ నమః

శక్తిద్యయ నిరాసకంబైన

శుద్ధనిర్గుణతత్వకందార్థదరువులు

ప్రబోధ చూడామణి.

సభా విజ్ఞాపన.

—(గ్రంథప్రభావము)—

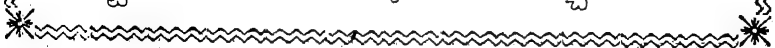
౧. జనులార జననమరణము । అనుదొలగక ద్రోయ జాలు లక్షణయుతమై । వినువారికి కనువారికి । తనలావెరిగించుచున్దిని ॥ తప్పాకవింటే । అప్పుడేవార లెప్పుడుగంటే । కనుకావినబుద్ధితె వినుడీ చదివెదమికె । కనుగొనమనసైతె కనుడీ పుస్తకమంత । తప్పాకవింటే । అప్పుడేవార లెప్పుడుగంటే ॥

—(గ్రంథ శ్రవణాధికారులు)—

౨. వినవలెనని కనవలెనని । మనసందున కోర్కెగల్గు । మనుజులె వినుడీ । వినజేసెద కనజేసెద । ఘనమగు యీబోధవిన ॥ కననొల్లనట్టి । మనుజులు చనుడొచ్చినత్రోవబట్టి । తినుమంటే పులివల్ల దనిలోతులనవింటి । గనుకానె వినవాలె నననోరాడదు విన । కననొల్లనట్టి । మనుజులు చనుడొచ్చినత్రోవబట్టి ॥

—(గ్రంథకర్త నిస్వార్థము)—

౩. ననుమిమునేగని పుస్తక । మునుజేసితి దీన్నిమీరు ముదమున వినడం । చనుటయు మిముననుమిరలు । కనుగొని వినుసించుమనుట । కలయిట్టిమాటా । బోధనుమేల్కగనలేదెచ్చోటా । ఘనులారయిటువంటి కలలో ముచ్చటలాడి । గొనకోని మీరు మేల్కొని । మేల్కొల్పుడినన్ను । కలయిట్టిమాటా । బోధనుమేల్కగనలేదెచ్చోటా ॥

—(గ్రంథ ఫలము.)—

౪. ఒరులొరులు నేనునేనని । యెరులను తననెన్న
డెరుగ । కున్నబయలులో । నరుడెంచి తననుతాగని । పరు
లనుగనిలెన్ననేను ॥ పరులాని యనుచూ । యెరిగేయెరుకే ।
బయలుండగనుచూ ॥ నిరతాము తానెందు నిలువాకుండుట
కూనై । విరచి స్తిదీన్నెరుకా వినెనా నిల్వదునేను । పరులాని
యనుచూ । యెరిగేయెరుకే బయలుండగనుచూ ॥

—(సృష్టికారణం)—

౫. యెరుకను కలలోపలనే । నరుడెంచితి మీరలట్ల ।
యరుడెంచితిరీ । యెరుకజన నేనుమీరలు । యెరుకతోజనువార
మనుచు । యెరిగేటి కొరకూ । గ్రంథముజేస్తే నెరిగీ యీ
వరకూ । గురుబోధంచునుమేల్క । నరులార చేకొంటే ।
యెరుకానె కలజోలి నెరిగున్న నిల్వదం । చెరిగేటి కొరకూ ।
గ్రంథముజేస్తే । నెరిగీయీవరకూ ॥

—(అచలబోధ సాంప్రదాయక గురుస్తోత్రము)—

౬. శ్రీమించు నచలబోధను । యేమహానియుండు-జేసి
యెగజల్లెనొయీ । భూమిక్ సుజనులకొరకా । రాముడు
గన్వయజశివ । రామాదీక్షతులక్ । తలచియప్పారావ్ । గుణ
తతులక్ । ప్రేమాతో బాగడినేభూమనిజఁరుపరశు । రామా
సీతారామ స్వామిక్కిమొక్కి । శివరామ దీక్షితులక్ । తలచి
యప్పారావ్ గుణతతులక్ ॥

—(గ్రంథ స్త విషయము.)—

2. శ్రీమత్ప్రేమానందాచార్యుని స్వామి కృపా జెప్పనయ్యె ।
సదసద్రహితం । బేమి పదాధామొ దానిని । యీమహి
కందాధాములుగా ॥ నివివినరయ్యా । ఓ జనులారా యిటు
గనరయ్యా । వేమారునేమిమ్ము వేడెదింతియసుమ్మి । నామీద
కృపజేసి । ననుజదువుమనిమీర । లివివినరయ్యా । వోజను
లారా యిటుగనరయ్యా ॥

—(గ్రంథకర్త గురువరంపరాభి వణానము.)—

౮. శివరామ దీక్షతుల | శిష్యవరుండప్పయ్యమంతి |
యతని శిష్యువుడి | భువిపరశురామవంశో | ద్భవసీతా రాము
లతని || భక్తూడసుమ్మి | తద్బోధ ప్రయక్తూడసుమ్మి |
స్థవసీయులగుమీరు | త్సహాముతో యీగాధ | వినుండినే
కందార్థములచే వినుపింతు | భక్తూడసుమ్మి | తద్బోధప్ర
యక్తూడసుమ్మి ||

—(సుకవిప్రశంస)—

౯. మనసిచ్చి వినుడి యికనొక | మనవిది నాపాలి
గురుని మదిలోపలనే | నునుచుకొనిపెద్దలాజ్ఞను | పనిబూనుక
జేస్తెట్టి | పద్యాములన్ని | తప్పొప్పులేర్పడదిద్దుండన్నీ |
ఘనమతిమంతూలు గనుకానెప్పార్థిస్తే | ననుమికటాక్షేతూణ
ములవీక్షింపూచు | పద్యాములన్నీ | తప్పొప్పులేర్పడదిద్దుండన్నీ ||

౧౦. వినిమీరివిసిద్ధుండని | పనిబడి ప్రార్థించనేల |
పరుసము నినుమి | ట్లనునే స్వరముజైమని | తనకై తా
నొనునన్ని | ధానమందుంటే | తెల్పుడియను || మానామిం
దుంటే | మనవి జేసునే పాలిమ్మని లేగతల్లికి | తనకై తాని
చ్చాను దయజేసితా | సన్నిధానామందుంటే | తెల్పుడియను
మానామిందుంటే ||

౧౧. అప్పకవీర్యూద్యాద్రమ | లొప్పుగు మాఘాది
కావ్య | మొగిజదివికృతి | తప్పని కవులకుసమముగ | తప్పలు
లేకుండజెప్ప తరమాన కృతిని | ఊహనుజేస్తే మరినేనీకృతిని |
గొప్పపక్షులతోటి కొదువాపక్షులుసాటె | కుప్పార వీధిని
కూడ్యాడెబందూకు | తరమాన కృతిని | ఊహనుజేస్తే మరి
నేనీకృతిని ||

౧౨. ఛందంబెరుగక పద్యము || లెందుకుజేసెదనటంచు
యెందరనిననే | సందేహింపక చేసితి | నిందులతప్పుంటెమీర ||
లివిద్దేరనుచూ | నే జదివితే | చెవియొగ్గి వినుచూ | అంద

ముగా చిత్తమందెట్లు తలపోసి | కందాధాములనుమీ | ముందార
బెట్టితి | యిది దేరనుచూ | నే జదివితే చెవియొగ్గినినుచూ ||

౧౩. పునరుక్తి గలిగియుండిన | వినికోపము శాయవలదు |
వేడుకొనియెడ | వినువారు ధూరపథము | గననలె దగ్గర నటం
చు | గల్పించినానూ | తెలియకకాదీ | గంధములోనూ | జననీ
జనకులు తమ తనయూల పునరుక్తి | వినగోరుదురు తప్పించన
కానే నదిదెలసి | కల్పించినాను | తెలియకకాదీ గంధాములోను ||

౧౪. ఇదియాంధ్రకవిత్యంబని | మది రోయందగదు దీని |
మర్మమరయఁడీ | పదియారు వన్నె పసిడిని | ముదమున తొల్పెట్టె
నుంచ ముట్టాకుండుదురా | లోకులుచాత బట్టాకుండుదురా | యిది
గాక కులహీనుడిచ్చిన ద్రవ్యాము | విధితాముగాయెంత వేత్తలైనను
దాన్ని | ముట్టాకుండుదురా | లోకులుచాత బట్టకుండుదురా ||

౧౫. ఆసాంతము యీగ్రంథము | ప్రాసయతుల్ శబ్దగణము |
భావముయుక్తుల్ | జూచి సరిపజనిచోటను | యీసభలో పెద్ద
లెల్లా | యిదిదిద్దవలెనూ | దిద్దియిదేనా మదికద్దవలెనూ | మీసాటి
వారికి వ్యాసాటలేదుంటే | నాసాటివారి బ్రత్యేసాటిగాకుండు | నిది
దిద్దవలెనూ | దిద్దియిదేనా మదికద్దవలెనూ ||

—(కుకవినింద)—

౧౬. తప్పొప్పులు రెంట్నరుగని | తప్పతనందుండిదీన్ని |
తప్పనికూసే | తప్పడు నరునకు జెప్పెద | చప్పడుచాలించుమనుచు
సభవారు వినగా | సరెసరెనాని | సభవారిట్లనగా | చెప్పిన విన
కుంటే తప్పవానిదెనుమ్మి | తప్పుగలిదనవెనుక | గొప్పవారెట్ల
పును | సభవారువినగా | సరెసరెనాని | సభవారిట్లనగా ||

—(సజ్జన దుర్జన నిర్ణయము.)—

౧౭. ఇలుజొచ్చి గ్రామసింహము | కలనొంతులు గూల్పు
నింటి | గరితలొరుగుదొం | తులుచక్క జేతురట్లనె | యిలనుక విజ
నోక్తితప్పు లెంచూదుర్జనుడూ | తప్పొప్పు గావించుసజ్జనుడూ |

తులలేని బుద్ధిమంతులు సర్వజ్ఞులుమీరు । తెలుసూనా తలపునే
తెలిపేదేమిక తప్ప । లెంచుదుర్జనుడూ । తప్పుప్పుగా । వించూ
నజ్జనుడూ ॥

౧౮. తనగొప్పనెంచరేమో । జనులని తలపోసిసాదు । జన
కృత కవితల్ । వినడితరులు వినగోరిన । వినకనరాదనుచు మనుసు
విరుచూ దుజ్జనుడూ । వినివినిపించువేడ్కా సజ్జనుడూ । కనవచ్చే
ముంజేతి కంకణాలకువేరే । ఘననిల్వట్టద్దాము గావాలెనామనుసు
విరుచూదుజ్జనుడూ ॥ వినివినిపించు వేడ్కాసజ్జనుడూ ॥

—(గ్రంథనిర్మిత విధానము)—

౧౯. ఆగామికథమెట్లన । బాగుగ వివరింతు చెవుల । పం
డువుగాగ్గ । ఆగమ నిగమోపనిషత్సాగర మధితార్థమవల ।
సాంగోపాంగముగాగ్గ । దయతో వినుడి । సాంగోపాంగముగాగ్గ ।
ప్రాగర్థచరమార్థ యోగాములకు సం । యోగాము గావించి నేగురై
రిగినదంత । సాంగోపాంగముగాగ్గ । దయతో వినుడి సాంగోపాం
గముగాగ్గ ॥

—(గ్రంథ రచనోద్దేశము)—

౨౦. మోదమున బ్రొద్దు పోకకు । వాదిప్రతివాదులగుచు ।
వరగురుశిష్యుల్ । వాదించిరనుచు నోకసం । వాదము గల్పిస్త
కలగా । వదలాక వినుడి । మొదటినుంచి తుదవెళ్ళిగనుడి । వేదాం
తార్థతీత వేత్తాలు మీరిందు । యేదేది సవరించు డిదెనావిజ్ఞాపాన ।
వదలాక వినుడి । మొదటినుంచి తుదవెళ్ళి గనుడి ॥

—(గ్రంథ విస్తర విశేషము.)—

౨౧. కొంచములో సరిపుచ్చక । పెంచినవీ గ్రంథమనుచు ।
పెద్దలుగకగ్గ । మించిన వేడ్కతో వినుడి । పెంచిన యర్థంబు నే
దెల్పెదలోకులెల్లా । అర్థము దెలశి । మదినుల్లాసిల్లా । పెంచీతి
పెంచీతి గొంచాము వెడలూపు । వుంచుండెనదిలోతం చెంచీనామది
నిదె । దెల్పెదలోకులెల్లా । అర్థము దెలసి మదినుల్లాసిల్లా ॥

—(పూర్ణ గురుదర్శన సంసిద్ధికారణము.)—

౨౨. సాధన సంపత్తియుగల । సాధకుడొక నరుడు ఘోర సంసారమునక । బాధపడలేక తనపు । జ్యోతయమునగురునిగాంచి । యురుతరభక్తి । శరణని మొక్కి । మరిమారి యుక్తి । బోధా జేయుము పుణ్య పురుషా మాబోంట్లాకు । సాదించదగుముఖ్య సాధ నానిపల్కె । నురుతర భక్తి । శరణని మొక్కి మరిమారి యుక్తి ॥

—(ఉపదేశ సారము)—

౨౩. శరణాగతుడగు శిష్యుని । కరుణామృత దృష్టిచాత । గనిమోదము । ముప్పరిగొన మృదువాక్యములను । పరమదయాళుండు గురుడు భక్తా వినుమనెనూ । సంశయమిక భాదింపదనెనూ ॥ పరి పూణామొకటి లేనెరుకానె దొకటి । పరిపూణా మెరుకాల నెరిగి యెరుకనుమాను । భక్తా వినుమనెనూ । సంశయమిక బాధింపదనెనూ ॥

౨౪. యేసాధన నీకెందుకు । వీసానికి బనికిరాదు వినుమా యయ్యా । నే సాధులచేవిన్నది । యేసాధన లేనిబోధ నెరిగింతు పోకూ । సాధనలందు మరిగీ తేరాకూ । యేసాధనలజోలి యేనొల్ల ననినీవు । బాసాజేసితివేని పరిపూర్ణబోధనే । నెరిగింతు పోకూ । సాధనలందు మరిగీ తేరాకూ ॥

—(శిష్య ప్రశ్నావళి.)—

౨౫. గురువర పరిపూర్ణంబన । నెరుకన నివిరెండు యెట్టి । వెరుకోద్ధవమెం । దెరుకజను చోటుయెయ్యది । యెరుకను నేనెట్లు విడిచే దెరిగించుమనెనూ । అట్లనేగురు డెరిగింతుననెనూ । చరణా దూళినిరెండు కరమూలగొనితన । శిరమూన ధరియించి శరణాని యాశిష్య । డెరిగించుమనెనూ । అట్లనెగురు డెరిగింతుననెనూ ॥

—(గురుమూర్తి అభయప్రదానము.)—

౨౬. మొదలచలము నెరిగించెద । విధితముగా లేనియెరుక । వివరింతువయి । తుదకెరుకను విడిపించెద । మదిలో నామాట

నమ్మి | మరివింటివేసి | చంచలబుద్ధి మానుంటివేసి | పదుగూరు
నినుజూచి భళిశాబాసీత్రోవ | కెదురూలేదనెటట్టు | యిదిగో నే
జేసేద | మరివింటివేసి | చంచలబుద్ధి మానుంటివేసి ||

—(శిష్య విజ్ఞప్తి:)—

౨౭. మీరంతవారు గనుక నె | చేరితి మీపాదసేవ | సిద్ధిం
చుటకై | యేరింతవారుజగమున | లేరని నామదికిదోచే | లెస్సాగ
వినుడి | ఆజ్ఞకుమీర | లేదుకనుగొనుడి | యేరితి వినుమంటేనారీతి
వినియేద | మీరాసతివ్వండి తోరామాయాబోధ | లెస్సాగవినుడి |
ఆజ్ఞకుమీర | లేదుకనుగొనుడి |

౨౮. మొద్దులనై ననుదొల్తురు | బద్దుల బద్ధత్వమడవి పాల్జే
తురుమీ | వద్దికివచ్చినగని | పరిశుద్ధపు బోధోక్తమైన | సూక్తులు
గుప్పి | అందుకు తగిన | యుక్తులు జెప్పి | పెద్దాలచే మీ ప్రసి
ద్దిని వినివస్తి | దిద్దూడి నేవట్టి బుద్ధి హీనుడనన్ను | సూక్తులు
గుప్పి | అందుకు తగిన యుక్తులు జెప్పి ||

—(బోధ దృఢీకరణ విధానము.)—

౨౯. సూటిగను బోధనామది | నాటినదిక చాలుచాలు |
ననినీకై నీ | నోటనీవు బల్కుదాకను | సాటువలనుజెప్పుచుందు |
సరేనా నామాటా | రాగోరూచు మిరినేనీమాటా | నూటికొక్కటె
సేలు మాటాని తెలియూము | మాటిమాటికివట్టిపాటా లేమిటికింక |
సరేనా నామాటా | రాగోరూచు మిరినేనీమాటా || *

—(ప్రశ్నోత్తరములు.)—

౩౦. తానేననకను నిండిన దానికిపేరేమి | బయలు | తానే
ననుచుకా నేననియద నేనెవ్వరు | లేనెరుకవు | వుంటి | వుంటే లేనే
లేననుమీ | అంటిని | అంటే లేనేలేవునుమీ | లేనేలేనని నేను
లేకాపోయినవెనుక తానుండుగద | వుంటే దాన్నెట్లెరిగెదవీవు |
లేనేలేననుమీ | అంటిని | అంటే లేనేలేవునుమీ || *

కందార్దసంఖ్య		కందార్దసంఖ్య	
యెరుకనుకలలోపలనే	5	వినుమూణా నాభితా	79
ర		వినుమితరులు యెరుకను	80
రవితమసమున్నదెరుగునె	65	వినుము నేననుచు యెరిగె	114
రతికొరకుగాదె సతిపతి	199	విననేర్చి చెప్పనేర్చిన	197
రమ్మని విలువనిదె పద్య		వొక దేహధారి తినువున	96
మ్ములు	207	వొంటుప దాపల బిందొం	276
రాకడవొకడలేకను	97	శ	
రానిది పోనిది బయలని	228	వరామదీక్షతుల	౪
ల		శరణాగతుడగుశిష్యుని	23
లేనెరుకబయలులోపలతానై	107	శతప్రతాపుని పొడగని	161
లేనెరుకను యెరుకనియన	85	శరశాస్త్రస్వరహిమకర	291
లేనెరుకను బయలందున	101	శ్రీమించు నచలబోధను	6
లేనికల గలిగినప్పడు	66	శ్రీమత్సీతారామస్వామి	7
లేనెరుకబయలులోవల	84	స	
లేనియహమున్నబయలును	136	సత్యమగు బట్టబయలున	150
లేదనకుమున్నదమగొ	39	సతికొంగటతత్పతి	171
లేదన్నను కనుపడకద	149	సకలజనుల సమ్మతిగా	189
లేనికలదోచినప్పడు	162	సతిపారుగూరికి పోయినపతి	256
లేదు లేదనుచుయెందరు	215	సంతోషాసంతోషము	87
వ		సంకల్పములేనిదె	93
వన్నియలైదొకచోటను	117	సంకల్పాది గుణముల	72
వనిగండ్లు దకములోపల	98	సాధన సంపత్తియుగల	22
వటియించిన చన్నులుగల	208	సామాన్యమేమిజూపదు	35
వివవలెనని కనవలెనని	2	సూటిగను బోధనామది	29
వినిమీరిని దిద్దుండని	10	స్థిరమగు పరిపూర్ణము	219
వితైచెట్టె పుట్టును	128	హా	
		హరికరనఖముఖ విడళితి	177

బల్కా । దీబట్టబైలూ । దీనికిమొక్కె రితర జేజేలూ । నామ
రూపక్రియ నటనలన్నియుమీరి । యేమని యనరాక యేకమై
యున్నాది । యీబట్టబైలూ । దీనికిమొక్కె రితర జేజేలూ ॥

31. ఇంతంతని యనరానిది । వింతలుశాయనిదియెన్ని విధ
ములగనికన్ । చింత లెరుంగనిదీ । ఒయలెంతని వినిపింతు నేనీ ।
కేమిర పృథుకా । తెల్పుటమినుట మికపెద్ద కదకా । సంతతామొక
రీతి సకలాదేశములాయం । దంతాట నిండున్న దదుగొ పరిపూర్ణా
ము । యేమిర పృథుకా । తెల్పుట మినుట మికపెద్దకదకా ॥

32. కనరానిదాన్ని శూన్యం బనియనదగుగానిఒయలు । నన
దగదుసుమీ । కనవచ్చుచున్నదిందులో । కనుగొనుటకు యెరుక
లేదు । కనుగొనరాదా । యెరుక నెశూన్య మనియనరాదా । కన
వచ్చెనాలేద కనుగొంటిలేదాని । యనరాద భయమేమి । యను
మానించకు మిదుగొ । కనుగొనరాదా । యెరుకనుశూన్య మని
యనరాదా ॥ * * * * *

33. దేవుణ్ణి నిన్నుయెరుగవు । నీవిప్పటి కెట్టివారో । నే
దెల్పెదనీ । కేవలబోధలెందుకు । కావున దేవుణ్ణియిదుగొ । కను
గొనవోయీ । నామరూప కర్మాలేవోయీ । నీవా దేవునిలోన
నినులెస్స నెదకిన । న్నావలి ముచ్చట నడుగోయితెల్పెద । కను
గొనవోయీ । నామరూప కర్మాలేవోయీ ॥ * *

34. లేదనకు మున్నదదుగొ । నేదెలిసితి ననకుదీన్ని నీవెరి
గేవా । కాదది నీచేదెలియను । యేదిర తన్మాత్రసమితి యీబట్ట
బైటా । దీనికిసాటిదేది యెచ్చోట । వాదేలలేనెరుకతోదీన్ని కని
పెట్టి । పోదొట్టుమెరుక నింకేది బట్టదుచాలు । యీబట్టబైటా ।
దీనికి సాటిదేది యెచ్చోట ॥ * * * *

35. కనవచ్చి యిట్టిదట్టిది । యనియనరాకుండు ఒయలు ।
నదెకనుగొనుమీ । కనరాకపోతెశూన్యం ॥ ఒనుమిట్టిదియట్టిదనుచు
పలుకవచ్చిననూ । యెరుకదాంట్లోపలికి జొచ్చినను । వినుమాఒయ

లును నీవే మనిన నొప్పెడగ । నొప్పను నీమాటనునే జెప్పినరీతి
గనవస్తై । పలుకవచ్చిననూ యెరుకదాంట్లో పలికి జొచ్చిననూ ॥

రగ. కనవచ్చు బయలులేదని । యనవచ్చునె యిట్టిదట్టి దన
వచ్చునె-భీ । యనరాదు యెరుకకెన్నడు । కనుకనె యీబయలు
యెల్లా । కాలముంచుందీ । దీనందెరుకే కాలాములేందీ । వినుమీ
లేనెరుకాను వివరించ శూన్యమా । అనుమాన మేమెరుక గనువిశ్వ
మట్టిదే । కాలాముంచుందీ దీనందెరుకే కాలాములేందీ ॥ *

ర౨. గురుమూర్తి జూపకున్నను । పరిపూర్ణంబెట్లు తనకు
ప్రత్యక్షమగుక । గురుమూర్తి జూపెనేనియు । పరిపూర్ణము తనకు
తెన్న ప్రత్యక్షమారా । చూస్తునెయెరుక పారీపోవునురా । యెరుకా
బోయినవెనుక యెవరాప్రత్యక్షాన్ని । యెరుగిట్టిదట్టిదంచెరిగె వార
టుమీద । ప్రత్యక్షమారా । చూస్తునె యెరుకు పారీపోవునురా ॥

ర౩. పరమపద మనిన బయలన । గురుగుహ్యమనంతమనిన ।
గోప్యంబనినక । పరిపూర్ణ మచల మనినను । తితమనగా బట్ట
బయలు తెలియుమాయప్పా ॥ యీతెలిసిన తెలివిమానప్పా ।
యెరుకా నెరుగనిదన్నా నెరుకామీరినదన్నా । యెరుకామరుపులు
లేని పరవస్తువన బయలె । తెలియు మాయప్పా । యీతెలిసిన
తెలివిమానప్పా ॥ * * * *

ర౪. బట్టబయలనుచు దీనికి । మొట్టమొదల్ పేరులేదు ।
ముదమునయెరుకే । పుట్టిపేరైట్టిదీనిని । పట్టుక లవ్వాడలేక । పారి
పోవునురా । కనరాదిందు దూర నేరదురా । పుట్టిచచ్చుచుమళ్ళి
బుట్టిగిట్టుచుబుట్టు । నిట్టితిప్పలనొందు యెరుక బయలునుజూస్తై ।
పారిపోవునురా కనరాదిందు దూర నేరదురా ॥ *

—(యెరుక నిణాయము.)—

ర౫. పిండ బ్రహ్మాండంబులురెం । డునుయా రెండింటిలోని
రెండహములుయీ । ఖండములు నాల్గుగూడి । అఖండంబగు
యెరుకరూపు । గనరామాతండ్రి । యిదిదెల్పిన ఘనుడె తలిదండ్రీ ।

ఖండఖండములులూగా గనుపించె యెరుకానె । దండిదనెటి యుద్ధం
హాల కలనైన । గనరామాతండ్రి । యిదిదెల్పిన ఘనుడెతలిదండ్రీ॥

ర౬. యెరుకే దేహేంద్రియములు । యెరుకే వర్ణాశ్రమ
ములు ॥ యెరుకేశృతులక్ష । యెరుకే నీవును నేనును । యెరుకేసతి
సోదరాదు । లెరుగుమువత్సా । నేదీర్చెద నిదాగో నీయిచ్చా ।
హరిహర బ్రహ్మాదిసుర నరగిరి సరి । త్తరుమృగముఖ చరాచర
ములుయెరుకాని । యెరుగుమువత్సా । నేదీర్చెదనిదాగోనీయిచ్చా ॥

ర౭. యెరుకే విద్యావిద్యలు । యెరుకేప్రణవంబునాద । మెరుకే
కళయు ॥ యెరుకేబిందువు చిత్తత్తైరుకే ఆనందమివిసి । వెరుగు
సద్బుద్ధి । నీ నామాట లెరుకేనిబద్ధి । యెరుకే నిర్గుణసగుణా । లెరుకే
యెరుకకుయంత । యెరుకోనేనిదియంత యెరుకాజేసితి । నీవిత్తైరుగు
సద్బుద్ధి । నీ నామాట లెరుకే నిబద్ధి ॥ * *

ర౮. యెరుకే ఇహపర సౌఖ్యము । లెరుకే జ్ఞానఽబుజ్జేయ ।
మెరుకేమోక్షం । బెరుకే భక్తి విరక్తులు । యెరుకే సంకల్పచుసినీ ।
వెరుగుసత్కీర్తి ॥ యెక్కడికార యెరుకాసంపూర్తి ॥ యెరుకే
జీవుండీశు డెరుకేతడేత । యెరుకేసర్వము నేగురైగి చెప్పితి యీ
కీలెరుగుసత్కీర్తి ॥ యెక్కడికార యెరుకాసంపూర్తి ॥ *

ర౯. చింతల తోటన యెరుకే । చింతల పుట్టిల్లనంగ వెల
శిన దెరుకే । తంతుల పేటన యెరుకే । పంతములకు చూడమాల
బలమన్న నెరుకే । జగజ్జనన స్థలమన్న నెరుకే । బ్రాంతూలకెల్లాను
పట్టణ మనజెల్లి । కాంతాదిగూపూలు గల్పించుటకు । మూల బల
మన్న నెరుకే । జగజ్జన స్థలమన్న నెరుకే ॥ * *

గ౦. అన్నియుతానై । తనకవి పన్నుగ వేరనుచు నోట
బలుకుచు । మరితా నన్నిటియెరిగే యెరుకై । యున్నానని యెరుకే
యరుక । నూహింపుచుండూ । తనలోతాను మోహింపుచుండూ ।
యన్నో విచ్చితాలీ యెరుక చాతలు వింటె । వున్నాది లేదు ।
లేకున్నాది గలదాని । పూహింపుచుండూ । తనలోతానె మోహిం
పుచుండూ ॥ * * * *

౫౧. తలిదండ్రులు జీవేశులు । యిలవ్యోమము లేనుమేను ।
 లెరుక-మరుపులు । కలమిల్లులు శుక్లాశ్రంబులు । నీరాన్నములు
 ప్రకృతి పురుషుడార్జుగడూ ॥ గానై యెరుక కెరుకేకానబడూ । తెలశీ
 బయలున్నాది దెలశి యీతెలివిసీ । తెలివి చాతనెబ్బట్టి తీశివెయ్యు
 ము ॥ ప్రకృతి పురుషుడార్జుగడూ । గానై యెరుక కెరుకేకానబడూ ॥

౫౨. అటాడి ఆడకుండును ! అటాడిన మేనుబొమ్మ యా
 టాడకనే । అటాడు యెరుక యనియెడి । యాటాడించేటివాడు
 అతడేరా కర్తా । అంతటికీయీ అచలమకర్తా । చేటుపాటుల రెంటి
 చేవొచ్చుఫలము । ముమ్మాటికనుభవించి । జననమరణములొంద ।
 నతడేరకర్తా । అంతటికియీ అచలమకర్తా ॥

౫౩. దేహమును జూచుకన్నులు । దేహమునకు నేరులేని
 తీరున । యెరుకే కోహం క స్వం । తవదాసోహం సోహంబటంచు ।
 చూచుచుండునుమీ । తనకుతానె తోచుచుండునుమీ । దేహి
 దేహములానె తెరగున ప్రసరించి । దేహముగాని విదేహిగ । తనను
 తా జూచుచుండునుమీ । తనకుతానె తోచూచుండునుమీ ॥

౫౪. పరిపూర్ణమొకటిదక్క । నితరమైన ప్రపంచమెల్ల ।
 దగదెలియుము । నీ వెరుకేనని మదిలోపల । యెరుకే పరిపూర్ణ
 మెరిగే దెరుకానెరిగేదీ । యింకొకటిలేదీ రెంటిన్నెరిగేదీ । యెరుకా
 పుట్టుపుమూల మెరుగానిదీయెరుకే । యెరుకేతాబుట్టినదెరుగబోయితే
 లేదంచెరుకా నెరిగేదీ । ఇంకొకటిలేదీ రెంటిన్నెరిగేదీ ॥

౫౫. పాపములు పుణ్యములు । భువి ప్రాపించును । యెరుక
 చేత భ్రమశినవారిక । ప్రాపించ వెరుక నెడశిన తాపసులను । చిత్త
 మందు తగదెల్పుకొనుమీ । ఆగామి బోధనులెస్స వినుమీ ।
 పాపాలలోశుద్ధ స్వటిక సన్నిభమైన । ఆపోజ్యోతిని ప్రత్యగాత్మసీ ।
 మదిలోన తగదెల్పుకొనుమీ । ఆగామి బోధనులెస్స వినుమీ ॥

౫౬. యెరుక్కును మరుపన్నను । యెరుకకు యెరుకన్న దేహి
 యనమాయయనక । గురుతన సాక్ష్యన జ్ఞాప్త్యన । స్ఫురణయన్తక
 ద్రష్టయనిన । చూడుమొక్కటిగా । యిదిలేకుంటె చూడమొక్క

టిగా । మరి చలాచలమూల మర్మమెరిగెటిదన్న । యెరిగితాలేనాని
యెరిగిపోయ్యెటిదన్న ॥ చూడుమొక్కటిగా । యిదిలేకుంటే చూడ
మొక్కటిగా ॥ * * * * *

గీ२. అనుమానము మదినుంచక । వినుమింకను యెరుక
పేర్లు వివరించెద । బుద్ధ్యనచిత్తంబన । మానసమనినహంకారమనిన ।
సంతకరణనినక । సంతల్పమంచని నాయుచ్చనినక । తననితరులనే
తానని గురైరిగెటిదన్న । తననేకానితరూల ॥ తనను దెలిశెటిదన్న
సంతకరణనినక । సంతల్పమంచని నాఞ్చనినక ॥

గీ३. తనువెరుకలు రెండొక్కటి । యని యనరాదనుచు
కొండ రందురుభువిలో । తను వెరుకలలో । నొక్కటి । గనరా
కుంటేను । రొండు గనరావోయన్నా । రెండొక్కటే వినరామా
యన్నా । అనుమాన మిక్కయాల । అందారిమాటాలు । వినబోక ।
నేజోధించినరీతి నెప్పుడు । గనరా వోయన్నా । రెండొక్కటే
వినరామాయన్నా ॥ * * *

గీ४. కనకమనభూషణంబులు । యినుమన శస్త్రాదికంబు ।
యిత్తడియనినక । గనుగొనపాత్రలు గనుపడు । తనువన నవయవ
ములన్ని తగదొంటియనినా । కుండలు । భూతతతి జగత్తనినా ।
వినుమిట్ల యెరుకన్న వివరించతత్వాలు । మనుసందు గట్టిగ మరు
వాకు మీమాట । తగదొంటియనినా । కుండలుభూతతతిజగత్తనినా ॥

౬౦ పొరలరటి దుంపయనినను । తరువులు వనమనిన ।
రవలు ధారుణి యనినక । గిరియనిన రాళ్లు । బట్టలు ధరముల్మీయ
యనిన । తత్వతతి యెరుకంచని నా । లేనిదెయెరుక స్థితిలెస్సకనినా ।
యరుకా జేసిన విశ్వ మెరుకవంటిదె బయలు । యెరుకాగురైరిగి ।
తానేగీతెసరి । తత్వతతి యెరుకంచనినా । లేనిదెయెరుక స్థితిలెస్స
కనినా ॥ * * * * *

—(బయలెరుకల యత్యంత విభిన్నతత్వము)—

౬౧. దానము ధర్మము సగుణ । ద్యానముప్రతిమార్చనంబు
తజ్జపతీర్థస్నానము । లివిముక్తిదమని । మానవు లోనరించ బయలు

మాటాడదేమి । యెరుకేలేదు మాటాడదేమి । బౌను కాదనకానీ
వనక నేననకొక్క । మేనైన తాగాకమితిమిరియున్నాది । మాటాడ
దేమి । యెరుకేలేదు మాటాడదేమి ॥ * *

౬౨. ఆకాశాదిక భూతా । నీకాత్మక మగుచు యెరుక ।
యీజగమయ్యె । రాకడ పోకడ దీనికి । ప్రాకటముగ దేనిలోనా
బట్టబయలదిరా । కాదనియంటె వట్టిపల్కిదిరా । లోకత్రయముతన
లోపాల దిరుగాగ । జోకతోడుతదాని జోలెరుగ నిదియేదో । బట్ట
బయలదిరా । కాదనియంటె వట్టిపల్కిదిరా ॥

౬౩. తండ్రోప తండములుగా । దండిర్పుపాదికములన్ని తన
లోపల । నుద్దండత నుండిన పోయిన । నుండునముద్రంబుయెరుగా
కుండా నెప్పటికీ । పరిపూర్ణ మిట్లుండు నెప్పటికీ । యెండ్లమా
వులగితి నుండేటి బ్రహ్మాండ । ముండిన పోయిన రెండుగు రైరుగాని ।
దుండూనెప్పటికీ । పరిపూర్ణమిట్లుండు నెప్పటికీ ॥ *

౬౪. యెరుకతో వచ్చిన విశ్వము । యెరుకతో జనుగాని
నిల్వదీ । బయలై తె । యెరుకతోరాదెరుకతోబో । దెరుకతనందేమి
లేదు ॥ ఇదినిశ్చయమురా । వుండుంటె యీ యెరుకతానారా ।
యెరుకాయెరిగినవస్తు వెరుకానితెలియుము । యెరుకా యెరుగదు
బయలు నిట్టిదట్టిదియన । నిదినిశ్చయమురా । వుండుండుంటె యీ
యెరుకతానారా ॥ * * * *

౬౫. రవితమసమున్న దెరుగునె । ప్రవిమలదావాగ్నిచదలు
బట్టుటెరుగునా । దివమును రాతిరి రాత్రిని దివమెరుగునె । లేమి
లక్ష్మీదేవి యెరుగునా । అన్నమును భూదేవి యెరుగునా । భవ
నాశస్థితులు రాపాడేటి యెరుకాకాను । భవనాశస్థితిలేని బయలై
రుగదు । లక్ష్మీదేవి యెరుగునా । అన్నమునుభూదేవియెరుగునా ॥

౬౬. లేనికల గలిగినప్పుడు । దానికి దశదిశలయందు తగ
మొదలకొనక । తానంటకున్న మేల్గును । లేనికలేచూచెనేని
లేకాపోవుగదా । కలతోమేల్గు లేకపోదుగదా । లేనెరుక బయలు

వీలీలాగ నీకెపుడు | గానవచ్చితెబోధ | గావాలెననవపుడు | లేక
పోవుగదా | కలతోమేల్క లేకపోదుగదా || *

౬౭. చచ్చుట పుట్టుట మేలుకవచ్చుట | గాఢానుషుప్తి
వచ్చుట | లీనాల్గచ్చముగ సహజ మెరుకకు | పొచ్చము | యీ
యెరుకనిల్వ | బోదుమాయప్ప | అచలము కిట్లు లేదుగదప్ప |
మచ్చికతోరెంటి మర్మాము నీకిప్ప | డెచ్చాగ దెల్పితి నెరుగు |
మెరుకనిల్వ బోదుమాయప్ప | అచలముకిట్లు లేదుగదప్ప ||

౬౮. తలయెత్తి జూడజాలునె | అలచీకటి యెదుటనిల్చి |
యజ్ఞాత్తుకళ | కలవచ్చి మేల్కయందున గలచేష్టులు | మ్రోల
నిల్చి కనుగొనగలదా | అట్లనెయెరుక కనుగొనగలదా | యిలలో
సద్గురుబోధ నెరిగిన నరుని | చేష్టులుగంటె నుశ్చక్కి | సద్గురు
బోదాట | కనుగొనగలదా | అట్లనెయెరుక కనుగొనగలదా ||

౬౯. యెరుగదు సుషుప్తిని జాగ్రతనిరవందసుషుప్తి | రెంటి
నెరుగను మేల్క | ట్లరయగ బయలెరుకల రెంట్నెరులదు బయ |
లెరుకరెంట్ని నెరుగూచునుండు | గురుముఖిమాన నెరిగియారెండు |
తిరమూగ యెరుకాను తీసివేసితెచాలు | పరులూ నేననియేటి పలు
కలేకుండు | నిట్లెరుగుచునుండు | గురుముఖిమాన నెరిగి యీ
రెండు || * * * * *

౭౦. యెరుకజడ మజడమీజగ | మరయగ పరపూర్ణమేమి |
యనరానిది | యాయెరుక జగముల స్థిరములు | పరిపూర్ణము శాశ్వ
తపుది పాటించినరా | కావారెండి పాటివి వినరా | గురుముఖ
మున వీళ్నె నరుడు గురైరుగునా | తిరిగిపుట్టడువాడి ధరపై మును
పటివలె | పాటించినరా | కావారెండి పాటివినరా ||

౭౧. మరుపుకు తన్మాత్రాలుగల | మెరుకకు తన్మాత్రలున్నయీ
రెండోకటే | పరిపూర్ణమునకు లేవని | పరిపూర్ణము యెరుకగాదు |
మరుపుగాదోయి | వెతకినదీని సరిది లేదోయి | పరిపూర్ణ మెరుకాల

పరిశోదించి గ్రంథము । రచించినీకి స్తి । మరువాకచదు వెరుకమరువు
గాదోయి । వెతకినదీని సరిదిలేదోయీ ॥ *

22. సంకల్పాదిక గుణముల సంకుల । మీయెకుకయందు
సమకూడుండుక । సంకల్పాదిక గుణముల సంకుల । మచలమున
జాడ జాడలేదన్నా । యీరెంటికి యీడుగాదన్నా ॥ కొంకాక
యీరెంటి గూర్చి గ్రంథముజే స్తి । సంకోచింపక జదువు । శంక
బుట్టదు । శంక జాడలేదన్నా । యీరెంటికి యీడుగాదన్నా ॥ *

—(బయలాకాశముల ఆరోపితతాదాత్మ్యము)—

23. యెరుకై న భూతపంచక మెరుకకు । చరణములుకటియు
హృదయము గళముక । శిరమును నయ్యెను క్రమమున । ధరణి
మొదల జేసియిట్లు తనయాగురైరుగు । గగనము బయలంచన
రాదీమరుగు । యెరుగకాకాశ మెపరిపూర్ణమనుచు । కొందరుపల్కిరిది
విని గురిదప్పియుండేవు । తనయాగురైరుగు । గగనము బయలంచన
రాదీమరుగు ॥ * * * *

24. యెరుక బయలందులేమిని । యెరుకనుశూన్యంబటంచు
యెరుగించబడెక । యెరుగుమిదె ఆకసం । బిల్లెరిగితె యెరుకాక
సములు । యేకామాగదరా । ఆకసము బయ లేక మెట్లవురా । పరి
పూర్ణమిదుగొ కన్నడుశూన్యమనరాదు । యొరిగుండు మెదిరిస్తె ।
యికనాచెజూచేవు । యేకామాగదరా । ఆకసముబయ లేక మెట్లవురా ॥

25. కనుపడెడి బయలులోపల । కనుగొనలేదయ్యె యెరుక
గొవునశూన్యం బనవలశె । దీన్నె ఆకశ మనవలశెను । దీనవిశ్వ
మాయనోయప్ప । యింతకువేరే మాయయేదప్ప । కనుకానె
యీవిశ్వమును లేనిదనిలెస్స । వినజెప్పనాయెను ॥ కనబోకుండని
పోని । మాయనోయప్ప । యింతకువేరే మాయయేదప్ప ॥

26. ఆవరణము నాకసము । నిరావరణము నచలమనుచు ।
అనిరిమహాత్ముల్ । ఆవరణము మితిగలిగిన । దావరణము లేంది
అమిత మని తెల్సుకోరా । యీరెంటి వేరని కనుక్కోరా । ఆవర

ణముననే నిరావరణమునుజూచి । యావరణ మెడలిన । ఆవల
మాట । లేదని కనుక్కోరా । యారెంట్ని వేరని కనుక్కోరా ॥

22. బయలాకసమని కొందరు । భయపెట్టెద రందువలన ।
భయపడకునుమీ । బయలందు శబ్దమున్నను । బయలాకస మనుచు
నమ్మ బడని నీచాతా । శబ్దములేదీ భ్రమయందు చాతా । బయలా
కాశముగాదు పరిపూర్ణమనినమ్మి । నయమూగ యెరుకానునమ్మాక
విడిచిపో । బడనినీచాతా । శబ్దములేదీ భ్రమయందుచాతా ॥

—(సృష్టివిదానము)—

2౩. మేలుక సుషష్టిలోపల । యేలీలంతనకుదాను యేతెం
చునా । గుర్తాలీల బయలులోపల । వాలాయము తనకుదానే వచ్చు
నోయన్నా । వొచ్చి హెచ్చి చచ్చునోయన్నా । యీలోపలనే
బట్ట బయలున్న దెరిగితే । యీలోకమున నిల్వజాల । దెరుగకుండు
వొచ్చునోయన్నా । వచ్చిహెచ్చి చచ్చునోయన్నా ॥

2౪. వినుమూర్ణనాభి । తాబుట్టినమీదట సృజనచేయు ।
దినముహరించుకా । ఘనమగు పటశతకోట్లను । తనలోపలి దార
మునను । తానట్ట జనును । అట్లనెయెరుక తాబుట్టికనునూ ॥ పని
బూని బ్రహ్మాంశ బాండానంతములాను । త్తణములోపలదృంచి ।
కనరాక వేవేగ । తానట్ట చనునూ । అట్లనెయెరుక తాబుట్టికనునూ ॥

౨౫. వినుమితరులు । యెరుకనుసాక్ష్యనిపల్కిరి । నేనుసాక్షి
నహమనినీతో । వినజెప్పితి । నింతియె వేరనకూడదు । రెంటి
నొక్కటని తెల్సుకోరా । మాటలభేద మనికనుక్కోరా । అనరాని
వినరాని కనరాని బయలందు । తనకై తానరుదెంచి । తనకై తా
జను । నీసాక్ష్యని తెల్సుకోరా । మాటలభేద మనికనుక్కోరా ॥

౨౬. చులుకన యుక్తిగ నొక్కటి । తెలిపెద విను । సంది
యంబు దీరును దీనకా । పలుకున గలిగిన యర్థము । పలుకును విడ
నాడినిల్వ । బడు చోటింకేది । రెండుగవొక్క పలుకె అయినాది ।
తెలియుమీలాగున తెలివి దేహములయ్యె । తెలివే తనువునుబాసి ।

తెలివి స్థిరముగనిల్వ । బడుచోటింకేది । రెండుగవొక్క పలుకె
అయినాది ॥ * * * *

౧౨. యెరుకై న భూతముల । నీమెరుగుము ఆకసముగాడ్చు ।
యింగలమును । నీశ్చిరవంశ నేలయని । నేనెరిగిన పద్ధతిని నీకు । నెరి
గించినానూ । ముజ్జగములయ్యెను వీట్లతోను । పరిపూర్ణమందు
కన్నడుచు । తమకుదామె । మరికానరావిట్టి । మార్గాము కలవీటి ।
నెరిగించినాను । ముజ్జగములయ్యెను వీట్లతోను ॥ * *

౧౩. యెరుకోత్పత్తిని తెలియగ । సరసిజ గర్భాదులైన
చాలర నెటిచో । నరుడెంతవాడు ॥ దాడది యెరుగుదునన । పట్టి
మాట లివి । వింతగాకా । తప్పదువాని కికరాకపోక । అరమర లేక
సద్గురుమూర్తి చరణ । పంకరుహద్వ యార్చిన । నెరుగాని నరు
మాట । లివివంతగాకా । తప్పదువాని కికరాకపోకా ॥ *

౧౪. లేనెరుక । బయలు లోపల । తానెట్లు జనించెననిన
తగవిను । వంద్యాసూనునిగతి । వియదబ్బ విధానంబున । యక్ష
రాజాదా నీవిధమునక । రజ్జువు సర్పమైనా విధమునక । స్థాణువురు
షుని చందానమ్మగజల । శశవిషాణము స్వప్నానందముగ రాజాదా
నీవిధమునక । రజ్జువుసర్పమైనా విధమునక ॥ * *

౧౫. లేనెరుకను యెరుకనియన । లేనెరుకెట్లాయననిన
లెస్సగ వినుమా । లేని మృగజలము । వంద్యా సూనులుగలిగుండి
వెడకి చూడాలేనట్లు । యీ లేనెరుక యాడాలేదిట్లు । స్థాణువురు
షూడు శశవిషాణము । గగన సూనాము । నరుని స్వప్నానందమివి
వెడకి । చూడాలేనట్లు । యీలేనెరుక యాడాలేదిట్లు ॥

౧౬. యెరుకోద్భవ మెట్లన్నను । సరళంబగు నారికేళ సలి
లము భంగిక । యెరుకెట్ల పోవునన్నను । కరిమింగిన వెలగపండు
కరణిగ నెరుగూ । తిరిగిరాని కరణింకోటెరుగూ । పరిపూర్ణమున్నది
యెరుకాతానెరిగీతె । యెరుకేమిగ్గును । భస్మానురుడు మ్రగ్గిననాటి ।
కరణిగ నెరుగూ । తిరిగిరాని కరణింకోటెరుగూ ॥ *

౮౭. సంతోషాసంతోషము | అంతలోగననచ్చి పిదప | నరుగునెచటికొ | వింతైయున్నది చూచితె | యింతియెనుమియెరుక పుట్టు | వికటెల్సుకోరా | సంశయమేలా యిదినమ్ముకోరా | యంతాని దెల్పాడు | యీదేవమార్గమందంతాట | బ్రహ్మవొన్నె లగు పడి యగువడ | వికటెల్సుకోరా | సంశయమేలా యిదినమ్ముకోరా ||

౮౮. తోలుకారు మెరుపుకై వడి | పోలుపుగ నీశ్వండు దోచు | బుగ్గల రీతిం | అలసూర్యకిరణమందున | గలనీశ్వంబలెనె యెరుక గనుపించునయ్యా | అంతలోయచట గనుపించదయ్యా | కలకాలమొకరీతి గలిగుండదీయెరుక | తిలకింప పనలురాతిరి దిరుగు విధమాన | గవిపించునయ్యా | అంతలోయచట గనిపించదయ్యా ||

౮౯. కట్టెందు నిప్పులేకను | కట్టియ నొకసమయమందు గనుపడి | బ్రహ్మగా | మిట్టిపడి | తుదకు గనుపడ | దట్టిదెనుమి యెరుక పుట్టు | మమల విచారా | తనకుతానె యరుడెంచె నొరా | పుట్టుగిట్టుటలానె నట్టేట నిలచుండి | బట్టబయలుపోడ గట్టిన గను పాడ | దమలావిచారా | తనకుతానె యరుడెంచెనొరా ||

౯౦. తనమూలము తలిదండ్రులు | తననలెనె వారువారి తలిదండ్రులకుకా | తననలెనెగాని | యన్యము గనజననస్థానమొకటి గలరానతరమా | బ్రహ్మాదులకది తెలియ తరమా | వినుము యీ బ్రహ్మాండ జననాము | నీ నాయుందుననై న దిదియుగాదని | వేరే యింకోటి గలదాన తరమా | బ్రహ్మాదుల కదిదెలియ తరమా ||

౯౧. ఆకాశము శూన్యంబని లోకులు మొరబెట్టి | దాని లోపవనాచుల్ | ప్రాకటముగ బుట్టినవని | చీకాకుగ జెప్పినారు | ఛీవినరాదూ | వంధ్యాసంతీ క్షితిలోనలేదూ | కాకుంటె వినుచోద్య మాకుం దేటికికొమ్ము | లీకాలముననే మేమొకంటి మనుమాట | ఛీ వినరాదూ | వంధ్యాసంతీ క్షితిలోనలేదూ || * *

౯౨. అన్నపు సూక్ష్మశముమను | సెన్నగ నీరంబు ప్రాణ | మెరుగుము | యీరెండెన్నడు కలియవో | నాడేనున్నను

మీ యెరుకమాట । సుగుణసంపన్నా । కలసుటె యెరుక సుమియిం
తకన్నా । న్నన్నా దెరుకమూల మన్నది వినలేదు । యెన్నాడు యీ
భ్రాంతి నిన్నంటనివ్వాకు । సుగుణసంపన్నా । కలసుటె యెరుక
సుమియింతకన్నా ॥ * * * *

౯౩. సంకల్పములేనిదె । నిస్సంకల్పములోనదోచు । చను
దోచుచనుకా । సంకల్పముతప్పన । నిస్సంకల్పము నెరిగేనేని । చను
తాలేననుచూ । నిస్సంకల్పమును నిల్చేదనుచూ । సంకల్పించుట
కింక సంకల్పమేది । నిస్సంకల్ప ముండిట్లు సంకల్ప మెరిగితె । చను
తాలేననుచూ । నిస్సంకల్ప మును నిలచేదనుచూ ॥ *

౯౪. మాయగదా । తేనియహం బాయగదా । తన్ను
దానె యచలము యేర్పాటాయెగదా । మాయనలేందాయగదా ।
మాయచిత్రమాయగదోయి । సంశయమంత పాయగదోయి ।
మాయాసమూలాము । మాయజూస్తుండంగ । మాయామైపాయా
ను । మాయాకె యిదిచిత్ర । మాయాగదోయి । సంశయమంత
పాయగదోయి ॥ * * * *

౯౫. బిందువు తనువున బుట్టును । బిందువు తనువిండియ
ముల బృందం ! బసువుల్ అండముగగలుగునివి । దేనందున బుట్టి
నవొ తెలియ । నజునీకితరమా । మూలములేనినని తెలుసుకొనుమా
అందూకె బయలున్నా దరశి । మూలములేని బింద్యాదికంబూల ।
పేరుదల్చుకు । తెలియ నజునీకి తరమా । మూలములేని నని తెల్పు
కొనుమా ॥ * * * *

—(యెరుకను విడిచే విధానము)—

౯౬. వొక దేహదారి తనువున । సకలావస్థలు జనించి ।
చనిన విధమునకా । అకలంకమైన బయలులొ । ప్రకటంబై లేని
యెరుక । బయలుండజూచి । తనముచ్చాట పరికించిలేచి । వొక
కొంతసేపైన పుండేటందుకులేక । సకలాము తనవెంట జను దేరజను ।
బట్టబయలుండజూచి ॥ తనముచ్చాట పరికించిలేచి ॥

౯౭. రాకడ పోకడ లేకను । యేకస్థితినుండునట్టి యీబయ
లందుక । రాకడ పోకడగలిగి । యనేకముగా దోచులేని యెరుక
సుశీలా । ప్రతిమలాలేని పెరుమాళ్ళలీలా । లేక తోచినయెరుక
లేనేలేదనుచు । నీకీకీలు గురునీచె యెరుకై తెజా । లుళ్ళక్కెరుకా
సుశీలా । ప్రతిమలాలేని పెరుమాళ్ళలీలా ॥ * *

౯౮. వనిగల్లు దకము లోపల । తనకై తావచ్చి । తనకు
తానేగు విధంబున పరిపూర్ణము లోపల । తనకై తా నచ్చియెరుక ।
తనకై తాజనునూ । అచలంబున్నదనితా నెరిగిననూ । తనలేమి నిజ
మాని తనకేతోచును । తోచి తనకల్పి మృషగా । భావనజేసి
నిలువాక । తనకై తాజనును । అచలంబున్నదనితా నెరిగిననూ ॥

౯౯. పరిపూర్ణములోదోచుచు । యెరుకేచను । తనకు
దానె యేర్పడ వినుమీ । తొరటలు తొమ్మిదిగలదై । తరితీపుల
నొందుచుండి । తనువానదగుచూ । అచలంబున్నదనితా లేననుచూ
మరుగిల్లెరుకకు దెలియ । యెరుకే నిల్వదుగాని । పరిపూర్ణముండు ।
దాన్నెరిగే దెట్లికగుర్తు । తనువాన దగుచూ ॥ అచలంబున్నదని
తా లేననుచూ ॥ * * * *

౧౦౦. అహమనదుగదా అచలము ॥ అహమున్ననొ లేనొ
చూడ । దదినిజమెకదా । అహమును బుట్టించదుగద । అహముద
యించేటివరకే । అదివున్నదిగదా । అహమెవిశ్వమై నిల్చిందిగదా
అహమె యీముచ్చట్ల । నన్నింటెరుగునుగద ॥ అహమెతా లేనాని
యరిగితె సరిగద । అదివున్నదిగదా । అహమెవిశ్వమైనిల్చిందిగదా ॥

౧౦౧. లేనెరుకను బయలందున । లేనేలేదనక । యితరు
లేలపలికిరో । లేనిది కలదని । పిదపను । లేనేలేదనుచు । సిగ్గా
లేకయీలీలా । ఛీవినకీ చీకాకు నీకేలా । మేనంద శుద్ధాముతానల్లు
కొనిమళ్ళి । పూని కడిగినరీతి నాను సిగ్గాకయింత । లేకయీలీలా!
ఛీ వినకీ చీకాకునీకేలా ॥ * * * *

౧౦౨. పిల్లలు తాట్యాకులతో । పిల్లలగావించిపెండ్లి పేరం

టంబుల్ | కొల్లులుగ జేయవారల | తల్లులుగని సత్యమనుచు |
తలచేరామదిసి | నినునీవిట్లా దలుచరామదిసి | కల్లా సంసారం
బు | గనిమానవులుసంతసిల్లా | గురుమంత్రసిద్ధులు నిజమాని |
తలచేరామదిసి | నిను నీవిట్లు దలుచరామదిసి || *

౧౦౩. మేనెరుకల రెండింటిలో | దానిని యిదిగీనినదియు |
తగస్మజియించుకొ || మేనెరుకలివియుమూలము | లేనిదెస్మజనయ్యె
ననుచు | లేనెలేనంటి | అంటె తప్పు లేనే లేదంటి | మేనెరుక
లిప్పుడు దేనండున్నవోచూచి | లేనిమేనెరుకల లేనివనుచూ
నమ్ము | లేనెలేనంటి | అంటెతప్పు లేనేలేదంటి || *

౧౦౪. యెరుకపని జేయదనకుము | యెరుగుట మరచు
టలురెండు | యెవ్వరిపనులో | యెరిగింపుము నామ్రోలను |
వెరువను | తప్పితివెదెబ్బ వేసేనుచూడూ | అట్లనకుండ జేసేను
నేడూ | వెరపించుటె దెబ్బ వేసిన నాతండ్రి | యెరిగించి మైమ
ర్మ | మెరుకాను నేదీసివేసేనుచూడు | అట్లనకుండ జేసేను నేడూ ||

౧౦౫. యెరుకొక్కటుండె నేనియు | యెరుకే యీవిశ్వ
రూప | మేర్పడదాల్చుకొ | యెరుకొక్కటి లేకుండిన | యెరు
కైన ప్రపంచమున్న | దెవరెరిగెరికనూ | లేదన్ననైన, నెవరుండే
రికనూ | పరిపూర్ణమైనట్టి బయలుండ గనిపెట్టి | గురుని వాక్యము
బట్టి | గురుతుబోగొట్టితే | యెవరెరిగెరికనూ | లేదన్ననైన నెవ
రుండేరికనూ || * * * * *

౧౦౬. తెలుపు మృదుత్వము మధురము | గలవస్తువ చక్కె
రనుచు గనుగొన్నట్లా | తెలివి శరీర జగంబులు | గలవస్తువు బిం
దువనుచు | గనుగొనరాదా | నేదెల్పితే వినినమ్మరాదా | తెలి
వీచె బయలుండ దెలిశి | యీతెలివిని | తెలివితేనెబట్టితీశివెయ్యర
పోని | కనుగొనరాదా | నేదెల్పితే వినినమ్మరాదా || *

౧౦౭. లేనెరుక బయలులోపల | తానైతనకేరుపడిన | తన
మూలమునే | తానెరుగ దలచినప్పుడు | తానేలేకుండు | దృష్టాంత

మువినుమిచటా । కలదోచాడె తనకై తానెచట । తానెతోచిన
కల । తనమేల్క గనబోతె । తానెతనకూలేదు । తోయున్నదీ
దృష్టాంతము వినుమిచటా । కలదోచాడె తనకై తానెచటా ॥

౧౦౮. యెరుకను కలలో పురుషుని । కెరుకె యీవిశ్వమగు
చు । యేర్పడు కలగా । యెరుక బయలుగని । తా లేందెరిగిన ।
నెరుకకదిమేల్క । యిదినమ్ములెన్నా । యెరుకతోపొందు వదులాడె
పిన్నా । యెరుకానె కలనీకు యెప్పుడు దోచీతె । యెరుకాలేందను
మేల్క । నెరుగుమప్పుడెచాలు । యిదినమ్ములెన్నా । యెరుకతో
పొందు వదులాడె పిన్నా ॥ * * * *

౧౦౯. చిత్తరుపు రంగుగోడల ॥ నెత్తెరగున దెలసినావా ।
నీవిప్పుడు । నీ చిత్తమున జెగము నెరుకను । పుత్తబయల్ నట్లదెలి
యు । మూహతోడుతనూ । తెలిశి విడుపు మూహ జగములనూ ।
లత్తెరగునజేస్తె ఆవాలి మాటాను । యిత్తెరగని తెలియ । నెవరుండె
రటుమీద । మూహతోడుతనూ । తెలిశి విడుపు । మూహ జగము
లనూ ॥ * * * *

౧౧౦. పరిపూర్ణములోలేనిదె । యరుకొక్కటి దోచితనను
యరిగిన మృషగా । యరుకే విడుచున దెల్లన । కరములు తమ
సనులుతామె । గడుపునట్లుగనూ । యిదిగాకుంటె కలదింకోటివిను
మరికానిదామాట మంచీది మాటాని । పరిపరివిధమూల పలుకెపలు
కులపని । గడుపూనట్లుగను । యిదిగాకుంటె కలదింకోటివిను ॥

౧౧౧. అంటదు కలమేల్కను । మేల్కంటదుకల నెన్నటి
కిని ॥ కడునిశ్చయ । మీరెంటిక్రియగుర్తు బయలుల । రెంటిని రెం
డంటకుండు । రెండ్రెంటిలోను । కలయరుకాలీ రెండూమిధ్యేనూ ।
దంటాగ మేల్క బయలుంటా మెప్పటికెరిగి । గెంటూమపై రెంటు ।
రెంటికలయెరుకాల । రెండ్రెంటిలోను ॥ కలయెరుకాలీ రెండూ
మిధ్యేను ॥ * * * *

౧౧౨. కలమేల్క లెరుక బయలుల । కిలసామ్యము జేసి

చూడు మీభ్రమనొలగుం । పలమేమి పెక్కు చదువులవలనను ।
జపయాగయోగ వ్రతముల వలనన్ । శమదమ మఖశతమూల వల
నన్ । తలక్రిందుగాబడ్డ తనువూనె గానన్న । కలమేల్కగని తానె
క్కడనిల్వ నట్లవు । నెవ్రతములవలనన్ । శమదమమఖ శతమూల
వలనన్ ॥ * * * * *

౧౧౩. బలధనవిద్యా ధైర్యంబులు । చక్కదనంబు । సత్వ
బుధ్యాద్యుత్తులం । కలలోయివి లేని మనుష్యుల । జగమును । తన
నుతాను । జూచి మానవుడూ । మేల్కననేని చూడలేడొకడు ।
కలమేల్కలెరుక బయలుల కట్లజతగూర్చి । కలయరుకలను । దేశి
కులచె వీడితెజాలు । చూచి మానవుడు । మేల్కననేని చూడ
లేడొకడూ ॥ * * * * *

౧౧౪. వినుము నేననుచు యెరిగె । తనువందున లేక ।
బయలు తానిండినదా । కనుగొను మదికనుగొని । యీతనువును
విడనాడుమింతె తడువేలనోయీ । యీపనికింక గడువేలనోయీ ।
అనుమానముంటె నీ వరయూము । శివరాములను దీక్షతులుజేసె ।
నచల గ్రంథమునంత । తడువేలనోయీ । యీపనికింక గడువేల
నోయీ ॥ * * * * *

౧౧౫. తిమిరారియందులేనిదె । తిమిరము తనుదానెవచ్చి ।
దేజోనిధియా । తిమిరారి యునికి గనుగొని । తిమిరము తాని
లువనట్లు । తెలుసుకోరాదా । బయలెరుకాల తెలిసి యామీదా
భ్రమరూపమైనట్టి । బ్రహ్మాండ మెరుకాల । భ్రమదీసి వేసితె ।
భ్రాంతిబుట్టదు మళ్ళీ తెలుసుకోరాదా । బయలెరుకాల దెలిసి
యామీదా ॥ * * * * *

౧౧౬. మరుపన తొలిమేనులుమూ । డెరుకన నాలవశరీర ।
మీరొండొకటే । పరిపూర్ణ మవలి । దీవలి యెరుకను గురువాక్కు
చేత । నెగరజమ్మిననూ । పోవును । లేని దెరిగె దేగిననూ । యెరి
గేదె లేకుండు । యేమొ ఆవలిజాడ । నెరిగెవారెవరింక । యింతె
చాలెరుకాను । యెగరజమ్మిననూ । పోవునులేని దెరిగెదేగిననూ ॥

—(మత నిరసన)—

౧౧౭. వన్నియ లైగొకచోటను । పన్నుగగలసినది హృదయ పద్మంబునుచుక । యెన్నుదురు జనులు । యెరుకందున్నాదని శృతులు బల్కు చున్నావినుమ్మా । తెలుసుటె మోక్షమన్నావినుమ్మా । వొన్నెలన్నియుమిరి వున్నవస్తువజాడ । నెన్నడెరుగొక । యెన్నోరీతులబల్కు । చున్నావినుమ్మా । తెలుసుటె మోక్ష మన్నావినుమ్మా ॥ * * * *

౧౧౮. మతముల వారలు । తమ సమృత్తమైనటువంటి । శాస్త్ర మర్యాదలచే । మితమేరు పరచుకొని । ఒహుగతులను కలహింతు । రట్టి గతిసీకేమిటికి । చపలతజెందె స్థితిసీకేమిటికి । ప్రతిలేని యిబ్బట్ట బయలుండజూచి । సంతతము లేనెరుక । లేదని నమ్ము । మికవారి గతిసీకేమిటికి । చపలతజెందె స్థితి సీకేమిటికి॥

౧౧౯. ద్వైతాద్వైత విశిష్టలు । సైతురు । వినిసైసతేపుడు । సైసకపిదపక । సైతురు క్రమమునవేరన । నాతత మతి జీవశివుల నవివినబోకూ । నేబోధించినది విడబోకూ । పూతమా బయలూను పొడజూచి గురుసీచె । ద్వైతాద్వైతవిశిష్ట ద్వైతములనుమాను । మవివినబోకూ । నేబోధించినదివిడబోకూ ॥

౧౨౦. కొందరు దశవిదనాదములందున । నభపంచకంబు నందున । చక్రాలందున । లక్ష్యద్యానంబందున । హంసందుబుద్ధి నాటింతురోయా । యోగములందు నటియింతురోయా । అంది సిద్ధులచాత నానందింతురుకొండ । రంచారి మనుసీ బోధందె నీవుండూము । నాటింతురోయా । యోగములందు నటియింతురోయా ॥

౧౨౧. కొందరుముద్రలుగనవలె నందురు । మరికొందరధిక మందురుద్రప్టక । కొందరు భజనె లెస్సనియందురు । యివియన్ని యెరుకెనని తెలుసుకొనుమీ । నీకివియాల పనిలేదు వినుమీ । ముందూగ పరిపూర్ణ మున్నాదిగని । గుర్తు నెందుండకుండ । దాన్నె

గరగొట్టితె జాలు | ననితెల్పుకొనుమీ | నీకివియాల పనిలేదు
వినుమీ || * * * * *

౧౨౨. పంచాదశక్షరముల | ప్రపంచముతానుద్భవించె |
ప్రణవాక్షరమం | దంచశృతు లెన్నె | దాన్నెరుకంచని నీవెరిగి |
యెరుగు మచలాము దీనక | నిల్పకుమెరుక నచలాము లోనక |
చంచాల మతిచాత | చతురాక్షరెక్కూనం చెంచెద వెంచుకు |
యిది నమ్మ కెరుగుమీ | యచలాము దీనం | నిల్పకుమెరుక నచ
లాములోనక || * * * * *

౧౨౩. కొందరుభూతములైదిటియందున | చిత్తంబునుంతు
రధికములనుచుక || కొందరు యేమియు లేదనియందురు | గురై
రుగుమిన్ని యపశబ్దములెరా | యివినిలువాని నని తెలియవలెరా |
యెందరెన్నన్నా నీకెంహుకు బయలూను | ముందూగ గనిగుర్తు |
నెందుంజ నివకన్వి | యపశబ్దములెరా | యివి నిలువానివని తెలియ
వలెరా || * * * * *

౧౨౪. కొందరు కర్మమునే బాగందురు | మరికొందరెక్కు
వందురుతనువుక | కొందరు ప్రాణములధికము లందురునీకిట్టి | వట్టి
యాశాలేమిటికీ || వారితోపొందు జేసెవేమిటికీ; యెందరిమాటాల
నెన్నినయీబోధ || కిందీవెకాని | వైకెక్కేవి గావిట్టి | యాశా
లేమిటికీ | వారితోపొందు జేశేవేమిటికి || * *

౧౨౫. కన్నుల ప్రక్కల వ్రేళ్ళిడి | తిన్నగభూమధ్యమందు
దృష్టినిలిపి | యందున్నది వెన్నెలలో బయలన్నా | కనుమందు
రెరుకె అది నిలువాదోయీ | తనువుతోబాయ్యెదనిదెలియుమోయీ
యన్ని తనువులునచ్చి | యరిగీన ఝణకాక | వున్నాబయలదిజూచి
వుళ్ళక్కెరుకనుమాను | మదినిలువాదోయీ | తనువుతోబాయ్యె
దని తెలియుమోయీ || * * * *

౧౨౬. జనులాత్మానుభవంబైనను | ముక్త్యనిబల్కి | రిల్లు
నమ్మకు | మెరుకె | కనరాదెచ్చట గురుకృప | ననుభవ మెవ్వరికి

పైన ఆమాటనిజమో | అనుభవముశ్చ క్షీమాట నిజమో | విన
జెప్పుమిరెండు వివరించిపైమాట | | వినినే ముందరిబోధవినిపింతు
వేవేగ | ఆమాట నిజమో | అనుభవముశ్చ క్షీమాట నిజమో ||

౧౨౭. తననుతాగనిన | మోక్షంబని పల్కిరిగాని జనులు
అదిసమ్మకుమి | తననుతా బట్టబైటను | గనబోయితే | తనకు
దానె | కానరాదోయి | విశ్వము తనకు కానరాదోయి || తన
నుంచైనది గనుక | తాను విశ్వమురెండు | గనుపించుటుశ్చక్షి |
గావునతనకుదా గానరాదోయి | విశ్వముతనకు గానరాదోయి ||

—(యెరుక పరిణామము బయలు గుర్తెరుగునా)—

౧౨౮. విత్తేచెట్టెపుట్టును || విత్తే విత్తనమరీతి వెలయును
ధరపై | విత్తుకు చెట్టుకువేరే || విత్తనమొకటున్నదనిన | విన
గూడదోయి || తనకుదాబుట్టునువినవోయి | విత్తూచెట్టులరెంటి
విధమూ భూమెరుగా || నట్లుత్తాబయలెరుగాదు | సత్తావిత్తులరెట్టి
వినగూడదోయి | తనకుదాబుట్టును వినవోయి || *

౧౨౯. చెట్టే మూలము విత్తుకు | చెట్టుకుమూలంబువిత్తు |
క్షీతిపైరెండుం || పుట్టిన చచ్చిన రెంటిని | గట్టిగతా నెరుగకుండు |
గదరాయినేలా | నీవీరితి గనుగొనవేలా | పుట్టూచు గిట్టూచు
పాలుపొందు తనువెరుక | లిట్టివిచిత్రాము | లెన్న డెరుగదుబయలు
గదరాయినేలా | నీవీరితి గనుగొనవేలా || * *

—(పరిపూర్ణబోధ)—

౧౩౦. భాగవతుల నారాయణ యోగికి | జానకియనేటి |
యువిదామణికి | బాగుగపుత్రుడనై | భూభాగమునక కృష్ణ
ననుచు | ప్రభవించినాను | అసంతికి ప్రభువునైనానూ | నాగురువు
కృపచేత | నయమైన యీబోధనేగంటి | కన్నంత నీకుదెల్పుటకిట్లు
ప్రభవించినాను | అసంతికి ప్రభుపూనైనానూ || *

౧౩౧. యెరుక తనకు దావిడిపో | దెరుకను విడిపించలేరు

యెవ్వరుధాత్రిక । గురుడోకడుదప్ప । గురునకు పరిచర్య యొనర్చి
బోధ పద్ధాతివినినక । తిరిగిరాని పద్ధాతిగనినక । పరిపూర్ణమెరుక
యేర్పరుచ నెరుకలేక । హరిని స్వప్నముగన్న । కరిమగ్నినట్లవు ।
యీపద్ధతి వినినక । తిరిగిరాని పద్ధాతిగనినక ॥ * *

౧౩౨. నేనెవ్వడననుజీవుడు । నేనేనేననును శివుడు । యీ
రెండనకక । తానుండునచల । మివిటిని । నేనెరిగరిగనను । పైది
నేనెట్లనినీ । నేననకున్న తానెట్లనీనీ । నేనన్నదాంట్లోదె నీ నా
ప్రసంగాము । తానన్నదాంట్లోనె తలపోయవలెనట్లు । నేనెట్లనినీ
నేననకున్న తానెట్లనీనీ ॥ * * * *

౧౩౩. తొర్రలు తొమ్మిదిగల । మేన్మరికి । యొకరెంటి
లోన । మర్రలునాల్గుం । డ్రది తెల్లది నల్లది । కరైదిదానగ్ర
మందు । గలదొక్కతూటు । అదియెరుకానె । పులుగుండుచోటు ।
కుర్రాగురుబోదానె । గొడ్డలిచేబూని । మర్రపులుగులరెంట్నీ ।
మలచికోట్టరపోని । కలదొక్కతూటు । అదియెరుకానె । పులుగుండె
చోటు ॥ * * * *

౧౩౪. తనువుతో వొచ్చిన యెరుకె । తనువునుతనువనుచు
తననుతానని యెరుగుక । తనువును బాసిన మీదట । తననా
దేహమునురెంట్నీ । తానెరుగదపుడూ । అదిగనుక తానేలేదె
పుడూ । ఆనుమానరహిత । మిందచలమున్నదికంటె । తనమాట
తలపోయ తనకె సిగ్గె । తనను తానెరుగదపుడూ । అదిగనుకతా
లేనేలేదెపుడూ ॥ * * * *

౧౩౫. ఉప్పెనచే జెడుతరు । వొకప్పుడు విత్తనముబుచ్చు ।
నారెంటికియీ తిప్పలుదప్పవు ధరయే తిప్పలుతా నెరుగదిట్లూ ।
తెలుసుగదోయీ । తనుమెరుకా బయలులనల్లెరుగోయీ । గొప్పైన
గురుబోధ చొప్పుననెరిగి । యీతిప్పలు గలవాట్నీ । తప్పాదీశితె
చాలు ॥ తెలుసుగదోయీ । తనుమెరుకా బయలులనల్లెరుగోయీ ॥

౧౩౬. లేనియహమున్నుబయలును । లేనిప్రపంచమునుతనను

తెన్నగ తనలోతాను విమర్శించిన | యాలేనివి లేకుండు | నవల
లేదు యేమాటా | యిట్లననై న లేదుయేమాటా | లేనియహ
మిబైట | లేనేలేదిరిజూచి | లేనిది కలదాని లేనిమాటాడేవు |
లేదు యేమాటా || యిట్లననై న లేదుయేమాటా || *

౧౩౭. పరిపూర్ణ మెరుకలెట్టివో | గురుముఖమున | రెంట్టి
తెన్న గురు తేరిగెరుక | సరిపుచ్చుకొన్న మృషయని || పరిశుద్ధపు
బోధయిది | పాటించికనరా | శివరామాలపద్ధతియిదెరా | నరులు
కొందరుల్కి రెరుకానుమింగి | యిపరిపూర్ణ మయ్యేమం చెరు
గాక చెడుటాకై పాటించికనరా || శివరాములా పద్ధతి యిదెరా ||

౧౩౮. జనులనిరి దేవుడెవరికి కనరాడని | నామగూపకర్మ
జననముల్ | గననతనికిలేవని | యీజనవాక్యము | బయలుకెపుడు
సహజమా వినరా | అనుమానాము చాలించికనరా | కనినామ
రూపాదికములున్న యెరుకాను | వినబోక కనబోక | విడచిపెట్టర
పోని | సహజమా వినరా | అనుమానాము చాలించికనరా ||

౧౩౯. అంతట గలదీయెరుకని | యెంతో వాదింపుచుందు
రేరుగనివారల్ | అంతట నింతట గనుపడు | నంతటిదె కానియె
రుక | అంతట గలదా | అదినిజమైతె యగుపడవలదా | అంతట
గలదొక్క అచలామెకా | నెరుక నంతట గలదాని | యనరాదు
వినరాదు | అంతట గలదా | అదినిజమైతె | యగుపడవలదా ||

౧౪౦. తనువో బహిరింద్రియములొ | మనుసో ప్రాణములొ
విషయమమతో | నేనంచని నీవని యననిదియని | యనుమానిం
చెడవడేల | అదిత్రోవగాదూ | నీవెన్నాడు యిదివినలేదూ | విన
మి పరిపూర్ణాము గనిలేని యామిది | తనువాదికమును | లేందని
గురునిచే దెలియు | మదితోవగాదు | నీవెన్నాడు యిదివినలేదూ ||

౧౪౧. నినునను ప్రపంచమును జగమనియెరిగేయెరుకచాత |
నచలమును గనుంగొని || నినునను జగమును | జగమనియెరిగె
యెరుకమాను | మమలావివేకా | చాలూ నీవీక్రమమెరిగినాన్కా |

విత్తానే । ద్రష్టాని కనుమీ । యెరుకయిదె స్వప్తాము వినుమీ ॥

౧౪౭. యేపరిపూర్ణము మేనికి । లోపల వెలినిండియుండు ॥
లోపములేకక । ఆపరిపూర్ణమె జగతికి । లోపల వెలినుండుదాని॥
లోనెవున్నవిరా । పైరెండెవ్వి లేనివెన్నకురా । యీపూర్ణభోధ
చె । పైప్రపంచశరీర । రూపాము లేడబాపు । మీపట్లనే । దాని
లోనె వున్నవిరా । పైరెండెవ్వి లేనివెన్నకురా ॥

౧౪౮. యెరుకనగా యెరిగేటిది । మరుసనగా యెరుకతనను
మరుచుట । మీరెంట్నెరుగనిదే బయలివి । నీవెరిగెరుకను । మరు
పునిష్ట డెరుకాచె విడరా । వీడితేపైమాటెరిగేదెవ్వడురా । యెరుకె
పరిపూర్ణముం । చెదిరించినదిరేపు । పరిపూర్ణమైతే । చూపర
బయలందునదాన్ని । యెరుకాచె విడరా । వీడితే పైమాటెరిగె
దెవ్వడురా ॥ * * * * *

౧౪౯. లేదన్నను కనుపడుగద । నేదెలిసితి ననినచైట ।
నేనిల్వగదా । నేదీని వెనకగద । నాకేదోమూలంబు యిదిగా । దిక
లేదెచ్చోటా ॥ కనుకనె వుళ్ళక్కినే నన్నాటా ॥ యేదిలేదిదిదప్ప
నేదెలియనిదియని । తా దెలుసుకొని యెరుకె తనను వీడితేజాలు ।
యికలేదెచ్చోట । కనుకనె వుళ్ళక్కినే నన్నాటా ॥ *

౧౫౦. సత్యమగు బట్టయలు । నసత్యంబగు యెరుకనెరిగి ।
సద్గురు కృపచే । సత్యముగాదని యెరుకను - । సత్యముగా నమ్మి
వుంటె । చాలుచాలన్నా । వానితోటి సాటెవ్వరెన్నా । నిత్య
నిత్యములానె నిర్ణాయ మెరుగాక । నిత్యుడై యుండేటి నిజభోధ
గలిగితే । చాలుచాలన్నా । వానితోటి సాటెవ్వరెన్నా ॥

౧౫౧. పరిపూర్ణములోదోచిన । యెరుకేలలేని యెరుక
నెరిగిమృతని । యీమరుగెరుకకెరుకదెల్పిన । యెరుగుటయే మేల్క
నుమ్మీ । యిదియామారకుమీ । సద్గురువాఙ్మ కెదిరి మీరకుమీ ।
యెరుకాయాతీగ । యెగిరిపోయిన వెనుక । పరిపూర్ణమొకటుం
డు । పలుకారాదెట్లందు । నిదియామారకుమీ । సద్గురువాఙ్మ
కెదిరి మీరకుమీ ॥ * * *

విత్తానే । ద్రష్టాని కనుమీ । యెరుకయిదె స్వప్తాము వినుమీ ॥

గర2. యేపరిపూర్ణము మేనికి । లోపల వెలినిండియుండు ॥
లోపములేక । ఆపరిపూర్ణమె జగతికి । లోపల వెలినుండుదాని॥
లోనెవున్నవిరా । పైరెండెవ్వి లేనివెన్నకురా । యీపూర్ణాబోధ
చె । పైప్రపంచశరీర । రూపము లేడబాపు । మీపట్లనె । దాని
లోనె వున్నవిరా । పైరెండెవ్వి లేనివెన్నకురా ॥

గర3. యెరుకనగా యెరికేటిది । మరుపనగా యెరుకతనను
మరుచుట । మీరెంట్నెరుగనిదే బయలివి । నీవెరిగెరుకను । మరు
పునిష్టు డెరుకాచె విడరా । వీడితెపైమాటెరిగెదెవ్వడురా । యెరుక
పరిపూర్ణమం । చెదిరించినదిరేపు । పరిపూర్ణమైతె । చూపర
బయలందునదాన్ని । యెరుకాచె విడరా । వీడితె పైమాటెరిగె
దెవ్వడురా ॥ * * * *

గర4. లేదన్నను కనుపడుగద । నేదెలిసితి ననినబైట ।
నేనిల్వగదా । నేదీని వెనకగద । నాకేదోమూలంబు యిదిగా । దిక
లేదెచ్చోటా ॥ కనుకనె పుళ్ళక్కినే నన్నాటా ॥ యేదిలేదిదిదప్ప
నేదెలియనిదియని । తా దెలుసుకొని యెరుక తనను వీడితెజాలు ।
యికలేదెచ్చోట । కనుకనె పుళ్ళక్కినే నన్నాటా ॥ *

గర5. సత్యమగు బట్టయలు । నసత్యంబగు యెరుకనెరిగి ।
సద్గురు కృపచే । సత్యముగాదని యెరుకను । సత్యముగా నమ్మి
వుంటె । చాలుచాలన్నా । వానితోటి సాశువ్వరెన్నా । నిత్య
నిత్యములానె నిర్ణయ మెరుగాక । నిత్యుడై యుండేటి నిజబోధ
గలిగితే । చాలుచాలన్నా । వానితోటి సాశువ్వరెన్నా ॥

గర6. పరిపూర్ణములోదోచిన । యెరుకేకలలేని యెరుక
నెరిగిమృషని । యీమరుగెరుకకెరుకదెల్పిన । యెరుగుటయే మేల్క
సుమ్మా । యిదియామారకుమీ । సద్గురువాజ్ఞ కెదిది మీరకుమీ ।
యెరుకాయీరీతిగ । యెగిరిపోయిన వెనుక । పరిపూర్ణమొకటుం
డు । పలుకారాదెట్లందు । నిదియామారకుమీ । సద్గురువాజ్ఞ
కెదిది మీరకుమీ ॥ * * *

౧౫౧. తిప్పలగు రాకపోకల | నెప్పుడు తానెరుగనట్టి |
యీబయలందుక | తప్పక తనకై తానే | తప్పన గనవచ్చియెరుక
తాగానరాదూ | బయలున్నాది తనకెరుకలేదూ | యెప్పుడుబయ
లున్న దెరిగితాలేనట్టి | చొప్పు సద్గురుబోధ | చొప్పున దెలి
సీతె | తాగానరాదూ | బయలున్నాది తనకెరుకలేదూ || *

౧౫౨. అన్నము శుక్లంబగు | రసమున్నతిగా రక్తమగును ||
నొకచోరెండుక | పన్నుగ గలసిన మేనవి | యెన్నబడుకయెరుక
గల్గి | యిదెమాయసుమ్మి | మూలములేని దిదెనీవు నమ్మి |
యున్నావు పరిపూర్ణ మున్నాదిగని | లేనిదెన్నడు లేదానియెరిగితె
చాలు | గుర్తిదెమాయసుమ్మి | మూలములేనిదిదెనీవునమ్మి ||

౧౫౩. పెనుమాయను జూడుముయిదె | జనకుని జతరంబు
వలన | జననీ గర్భంబునజొచ్చి | మారురూపున జనియించును |
నవయవములు | జనితామై భువినీ | వినుకనుతిను మూర్క్కను
వచ్చునుచనీ | దినదినమభివృద్ధి దీనిచే బయలును | గనియా
మాయలమల్లి కథ | మాయించుముపోని | జనితామై భువినీ | విను
కను తిను మూర్క్కను వచ్చునుచనీ || * * *

౧౫౪. పెట్టియ లోపలి గారెడి | చెట్టుపయి గానవచ్చి |
చెట్టున జూడక | గట్టుపయి దోచునిది | కనకట్టుసుమీదీనివలెనే
గమపించునెరుకా | అంతలో యెచట | గనుపించదెరుకా | దిట్ట
మకా బోధాచే షట్టి | యెరుకనుతిరిగి | పుట్టాకుండగదాని | పుట్టి
ముంచుములేందే | గనుపించునెరుకా | అంతలోయెచట | గనుపిం
చదెరుకా || * * * * *

౧౫౫. నేనని బ్రహ్మలోపల | లేనిదె సంభవమునొంది |
లీలతనకుదా | మేనుజగములై వెలసెను | నేనదిమృగ జలమరీతి |
నిజముగాదనుచూ + లోకులనేటి | గజవిజి వినుచూ | మానాస
మున వారి మాటకామోదించి | దానీకీబోధకు దగునంచువివజేసి
నిజముగాదనుచూ | లోకులనేటి | గజవిజి వినుచూ || *

౧౫౭. గుడమే మధురము మధురమే | గుడమాగుడ మధు
రము గొనకొని తొలుతకా | బొడమినదే దనసరిగా | బొడమిం
దొకటేగ | రెండూ పొయినట్టై కదరా | తనువెరుకాలి | టైనట్టై
కదరా | పొడబూచి బయలు నిష్పడె మేనెరుకలజోలి | విడరా
లేనివెరెండు | పెడచొబెట్టకవిను | పొయినట్టైగదరా | తనువెరుక
లిటైనట్టైగదరా || * * * * *

౧౫౮. ఇదివున్నది యిదివున్నది | యిదివున్నది యనుచు
బయలు నెరిగి యెరుకచే | యిదిలేనిది యిదిలేనిది | యిదిలేనిది
యనుచునెరుక | నెరిగితే సరిరా | ఆపైనుండె దెట్లందువినరా |
పుదయాస్తమానాము లుడుగాక యిదిసీనె | మృదిలోననమ్ము నా
మాట నిశ్చయమిట్లు | యెరిగితే సరిరా || ఆపైనుండె దెట్లందు
వినరా || * * * * *

౧౫౯. యెరుకే చదువుల జేసును | యెరుకేవిను చదువు
నెరుక నెరుకే తిరమం | చెరిగించును శంకించును | యెరుకేకొన
కేమిలేక | యేగునోయన్నా | బయలేచదువు | యెరుగాదోయన్నా
యెరుకే యెన్నటికైన పరిపూర్ణమున్నదం | చెరిగితాలేనాని యెరిగి
తెనిలువాక | యేగునోయన్నా | బయలేచదువు | యెరుగాదో
యన్నా || * * * * *

౧౬౦. చూపులలోగల వస్తువు | చూపులగను వస్తువులును
చూపులు గూడకా | తేపకు యెరుకని తెలియుము చూపులు |
లేనట్టిబయలు | చూచెదింకేమీ | యెరుకేలేదు || తోచెదింకేమీ
దీపామువలె కనుపాపలొ గనువస్తువె | పరమాత్మాని చూపీతె
యెరుకాయ | చూచెదింకేమీ | యెరుకేలేదు | తోచెదింకేమీ ||

౧౬౧. శతపత్రాపుని పొడగని | యతిరయమున తిమిర
మణిగి | యగుపడదెట్ల | ట్లతులిత గురుకృపగలిగిన | మతిమం
తుల బూచియెరుక | మరినిల్వబోదూ | సంశయమునీ | మదినిల్ప
రాదూ | శృతులందు స్మృతులందు | యతిహాసములయందు |

సతతాము శ్రమపడి వెతకీనయీ । యెరుక । మరినిల్వబోదూ ।
సంశయమునీ । మదినిల్పరాదూ ॥ * * *

౧౬౨. లేనికల దోచినప్పుడు । లేని విచిత్రంబులన్ని లేక నె
తోచుక । లేనికల మేలుకొన్నను । లేనివిచిత్రములుతాను లేకా
పోవుగదా । అనుమానాము । లేదిందు వినరా । లేనెరుక యారీతి
గానె బయలునుజూస్తే । తానుతనచిత్రములు । పూనెందు నిల
చుండ । లేకాపోవుగదా । అనుమానాము । లేదిందు వినరా ॥

౧౬౩ మరణ సుషుప్తుల జెందిన । పురుషుడు మేల్కొనిన
వాడు భువితదితరుడౌ । పురుషుడు కలగనువాడని । యెరిగుండుము
మొదటియత డెరుగాడీరెంటీ । రెండోపురుషు డెరుగా నీరెంటీ ।
యిరువూరొక్క సుసమ్మితిరిగిపుడుదురువీరె । గురునీచె మేల్కొంటె
తిరిగి పుట్టనెపుట్ట । డెరుగాడీరెంటీ । రెండోపురుషు । డెరుగు
నీరెంటీ ॥ * * * * *

౧౬౪. యెరుకే యెరుకకు కొడుకులు । యెరుకే తలిదం
డ్రియెరుక । కెరుకే యితరుల్ । యెరుకే యెరుకకు మూలము ।
యెరుకకు మూలంబు బయలం । చెట్లందునోయీ । యెరుకేయెరుక
కేమి లేదోయీ । యెరుక లేనివుత్త పరిపూర్ణమునుజూచి । యెరుకే
తాలేనాని । యెగిరిపోయితేపై । మాటెట్లందునోయీ । యెరుకే
యెరుక । కేమిలేదోయీ ॥ * * * *

౧౬౫. నినునీవు నన్ను నేనును । ననునీవునే నిన్ను యెరిగి
నడకల । యిదితా తననెరుగని దానినిగని । తనకలిమి మృషను
చు దెలిసి । తానేగనేనీ । అదిమేల్కొవలి । దాన్నెవ్వడెరిగినీ ।
నీనునీవునే నిన్నుబోధ । వినుపించూ వినుమాని । యనుటా కిద్ద
రికిపుడు । మునుపున్న యెరుకేది । తానేగనేనీ । అదిమేల్కొవలి ।
దాన్నెవ్వడెరిగినీ ॥ * * * *

౧౬౬. నానావిదావయవములు । నానావిధ నామరూప నట
నలు మాయల్ । నానావిధాల పూహలు । నేనను యెరుకందె

యన్ని । నిబిడామైయుండూ । బయలుగ ననుతా । నిలువ లేకుండూ
నేను మేసీరెండు నేనె నేలేకుంటె । మేనులేదిదిలేక నేలిలిచె
దెట్లన్ని । నిబిడామైయుండూ । బయలును గనతా । నిలువా లే
కుండూ ॥ * * * *

౧౬౭. పరిపూర్ణ మనెటి పల్కె । యెరుకను బల్పాత్మర
ముల కెచ్చటగనినక । తిరమై యున్నది కనుగొని । యెరుకను
బల్పాత్మరముల । నికగట్టిపెట్టూ । యెనరికి దెలియ । దిదిమూల
గుట్టూ । గురుమూర్తి కరుణాచె యెరిగి తెల్పితినేనీ । పరిపూర్ణ
బోదాను । పరులు జెప్పినబోధ । నికగట్టిపెట్టూ । యెనరికిదెలియ
దిదిమూలగుట్టూ ॥ * * * *

౧౬౮. చూపించ జూపరానిది । చూపించితి దాన్నివుండ
జూచినవుగదా । చూపించ జూచెనిదిదీ । న్నేప్రాద్దిక దల్చబోకు ।
మిదెగురుబోధా । నిన్నంటాదు నితరమేబాధా । నాపాప నాకూన
నాచిన్ని నాయన్నా । నాపెన్నిధానామా నారత్నములకొండ ॥
యిదెగురుబోధా । నిన్నంటాదు నితరమేబాధా ॥ *

౧౬౯. నామము రూపమునటన । స్తోమము బయలందు
లేదు చూడుమునీవా । నామము రూపము నటన । స్తోమము యెరు
కందుగలదు చూడూమినిజమూ । బయలెరుకాలా । చూచిచూడ
కుమూ । వేమారునేనెంత వినజెప్పినాగాని । యీమార్గమెతప్ప ।
యికలేదు రెండోది । చూడుమి నిజమూ । బయలెరుకాల । చూ
చిచూడకుమూ ॥ * * * *

౧౭౦. గురుడు గురుబోధ శిష్యుని । కెరిగించెటినేళ్ళ శిష్యు
డెరిగెటివేళ్ళక । యిరువురు వైశ్వానర క । ధ్పురములవలె వెలిగి
యనల । పొడజూపరోయీ అట్లనెనీ । మిక్కడ దెలియుమోయీ ।
పరిపూర్ణమెరుకాల నెరిగి । యామీదాట । యెరుకాను విడ
చూటె । గురుబోధంచెరుగూము । పొడజూపరోయీ । అట్లనె
నీమిక్కడ దెలియుమోయీ ॥ * * * *

౧౭౧. సతికొంగిట తత్పతి త । త్పతి కొంగిట సతియుజేరి ।

పనలించికలన్ । మృతిజెంది మేలుకనిను । స్థితులై యొక రొకరికట్టి
చేష్టా దెల్పుదురా । శిగ్గెడలి యా । చేష్టానిల్పుదురా । ప్రతిలేని
గురుబోధ స్థితి జెంద్యట్లనె సం । తతతిరిగి లేనెరుక ॥ గతియిట్టిదని
దాని । చేష్ట దెల్పుదురా । శిగ్గెడలి యా । చేష్టనిల్పుదురా ॥

౧౭౨. పరిపూర్ణమెరుకలవియని । గురువరుడెరిగించి యెరుక
కూటమి మాన్పన్ । గురువుకు గురు । వెనరనుటకు మరిశిష్యునికింక
నోటా । మాటావెళ్ళినా । పోయినయెరుక మళ్ళిమళ్ళినా । గురు
శిష్యులనియేటి గురు తెన్నడెరుగాక । నిరతాము వకరీతి నిలచున్న
బయలందు ॥ మాటావెళ్ళినా । పోయిన యెరుక మళ్ళిమళ్ళినా ॥

౧౭౩. అందముగా సద్గ్రంథము । చందము వినిపింతుదాన్ని ।
చదివిన వినినన్ । ముందుగ బయలెరుకై యే । సందునలేనెరుక లేక
జననలెనుమ్మా । అదెయిది । విని చదువునమ్మా । యెందుకు నీ
కింక । యితరశాస్త్రముల జో । లందుగుర్తుండి పోదదిగాన । యీ
యెరుక జననలెనుమ్మి । అదెయిది విని చదువీ నమ్మా ॥ *

౧౭౪. అలభద్రాచల మనినబ । యలుగా గురైరుగవలయు
యెరుకను విష్ణుం । దులదోచి గురుని కృపచే । నిలువక విష్ణెగిరి
పోతె । నిశ్చాయమదెరా । కృష్ణదాసు । నిశ్చయమదెరా । యిల
మీద యెవరైన యీశండాధాముల । లోపలి గూడార్థముదెలియ
భ్రమను జెందరువారు । నిశ్చాయమదెరా । కృష్ణదాసు నిశ్చాయ
మిదెరా ॥ * * * * *

౧౭౫. ఒరులు నేననక నిండిన దెరిగింపుమదేము । బయ
లు । యేనొరులనుచున్ యెరుగునీవెవరు । యీలె నెరుకను వున్నా
వు । వుంటె యిదిలేనంచనుకో । నేనొ । నినునీ మదిసీ లేననుకో ।
యెరిగి యీలె నెరుక యిట్లా లేకుండితె పరిపూర్ణమొ । దాన్నె
పగిది గురైరిగేము । యిదిలేనంచనుకో । నేనొనినునీ । మదిని
లేననుకో ॥ * * * * *

— (హితోపదేశము) —

౧౭౬. మానవుడు చేయబూనిన । దానినిలో తెరిగి ॥ చేయ

దగునని మదిలో । నేనెరిగి నీకు జెప్పితి । పూనుమరుచి బుట్టదేని
 పోనినీమనుసూ । రుచిబుట్టితె । పూను నీమనుసూ । నేనేమీ
 యనబోతె నీకేమి దోచూనో । లేనినిష్ఠూరము లేకుండుటెలెన్న ।
 పోనినీమనుసూ । రుచిబుట్టితె । పూనునీమనుసూ ॥ *

౧౭౭. హరికర నఖముఖ విదళితాకరిమ స్తక గళితమైన । ఘన
 మాక్తికముల్ ॥ నొరికిన నెరుకలు గురిజలె । ధరియింతురు రెంటి
 విలువా । తమరెరుగక నెకా ॥ అట్లనెబోధ । క్రమమెరుగ కనెకా ।
 పరిపూర్ణ బోధాను నెరిగింపుచుండిన । యెరుకాకె । కొందరు మరి
 గెరిమార్గాము । తమరెరుగక నెకా । అట్లనెబోధక్రమమెరుగక నెకా॥

౧౭౮. ప్రొద్దున నిద్దుర మేల్కని । వద్దికి యేతెంచిగురుని ।
 నక్రజనితమా । సుద్దులుమొక్కి వినుముయే । ప్రొద్దిదిబహు ముద్దు
 సుమ్మి । పుట్టినందులకూ । గురుచరణాము । పట్టినందులకూ
 నిద్దామా భక్తిచే । నీవిట్లు । జేసీతె । దిద్దితీరిచిబోధ తెరువూ
 జూపునునీవు । పుట్టినందులకూ । గురుచరణాము । పట్టినందులకూ ॥

౧౭౯. నామాట త్రెన్నవినుమా । సామాన్యంబనుచు
 జూడ జనదీబోధక । ప్రేమాతిశయమునకాగని । వేమారిది గురుని
 నోట । వినవలెనుమ్మా । నిత్యము చదువు । కొనవాలెనమ్మా ।
 నామరూపక్రియ నటనలు గలిగిన । దేమివస్తువోదాన్ని । యెటు
 నిల్వనివ్వాడు । వినవాలెనుమ్మా । నిత్యముచదువుకొనవాలెనమ్మా ॥

౧౮౦. అన్నము దిన్ననుకలి । తిన్నగనీరంబుద్రావ తృప్త
 యురోగం । బెన్నగ నొషధసేవను । జన్నక్రియంయెరుకనిల్వ జాల
 దోయన్నా । యీబోధనీ । చెవులాతో విన్నా । కన్నూలతో
 జూచి కడముట్ట జదివిన । నిన్నెన్నటికి యెదుట నిలచుండి కను
 గొన । జాలదో యన్నా । యీబోధనీ చాలతోవిన్నా ॥ *

౧౮౧. జనన మరణప్రవాహము । నణచునుయీబోధపట్టు
 డని సాధుపులిచ్చిన । నొల్లకుండివారలు । జనినపుడాబోధమీద ।
 జనియించిప్రేమా । వెదకెదరట్టి । జనచేష్టలేమా । యనితోచి నీకు

నేనినజెప్ప వలసె । నీవునుయీబోధను వల్లననకు దొరుకదుమళ్ళి ।
జనియించిప్రేమా । వెదకెదరట్టి । జనచేష్టలేమా ॥ *

౧౮౨. చక్కెర మెక్కక లోకులు । చక్కెర మాధుర్య
మెరుగ । జాలరటువలె । మక్కువతోవిని చదువక । చక్కగ
గ్రంధార్థ మెరుగ । జాలేర జనులూ । కావుననీవు చాలించిపనులూ
చొక్కామీ గ్రంథాము చూడూమి కొనవేళ్ళు । యిక్కడితో
జన్నా మెత్తావు సరి । తెలియజాలేర జనులూ । కావుననీవు ॥
చాలించిపనులూ ॥ * * * *

౧౮౩. గూడార్థ మెరిగి సతతా । రూఢుండై నతడు గ్రం ।
ధరుచిగొనడుభువి । గాఢతరజ్ఞానంబున । మూఢుండైయున్నవాడు
మొదటికె వినడూ ॥ సుజనుల పొడ ముదమొప్పగనడూ । వాడు
వీడనరాని వాడగ్రంథమువినె ॥ వాడు నిశ్చయమిట్టి । వార్తలెరుగని
వాడు । మొదటికె వినడూ । సుజనులపొడ । ముదమొప్పగనడూ ॥

౧౮౪. తాబేటి తలపుచేతను । తాబేల్పిల్లల టుదార్తి ।
తలగుట తెలియట । తాబేటి గర్భమందున ॥ తాబేలై పుట్టకున్న
తరమా యితరులకూ । నద్గురుబోధ । ట్లరయనితరులకూ । యేబాధ
లెరుగాని యీబోధ గలవారి ॥ చేబోధ బడయాక చేకోన దలచితే
తరమా యితరులకూ । నద్గురుబోధ ట్లరయ నితరులకూ ॥ *

౧౮౫. ఈతాపేతును మనుజులు ॥ నూతిదరిం జేరినిల్చి
నోటగొలిగినక । యీతేల వచ్చువారికి । చేతులతో నీళ్ళమీద ।
చేరి యీదకనూ । మునునేర్చిన । వారిదింపకనూ । యీతీరుగనె
దేశికేంద్రుడు దెల్పాక । చాతుర్యమునబోధ సాధించనయ్యాన ।
చేరియీదకనూ । మునునేర్చిన । వారిదింపకనూ ॥

౧౮౬. ప్రవిమల చిత్తుడు శిష్యుడు । సవినయముగ దేశికు
పకు శరణాగతుడై । త్రివిధ ప్రపాదములగొని భవనాశస్థితులులేని
పద్ధాతి వినినక । తిరిగిరాని పద్ధాతి గనినక । భువిలొ వానిసాటి
బోల్ప నెవ్వరులేరు । అవిరాళ భక్తిసీ వారీతి నుండేపి పద్ధాతి విని

న౯ | తిరిగిరాని పద్ధాతి గనిన౯ :

* * *

౧౮౭. ఉపనయముగానిదె తా | నుపనయనము మీది
చదువు | నూహను గొనిన౯ | విపరీత మగును దానను | చప
లుడు బ్రాహ్మణుడుగాడు | చర్చించిచూడా | శూద్రుడువాని
యర్పించరేడా | ఉపమూచే బోధట్ల ఊహించి నిక్కేటి కపటా
చిత్తుడు సాదు గణముతో సమమానె | చర్చించి చూడా | శూ
ద్రుడువాన్ని యర్పించరేడా ||

* * *

౧౮౮. మంత్రముచే సం తెట్లగు | తంత్రము లేకున్నకాదు |
తంత్రము చేత౯ | మంత్రములేకను వడుగిల | మంత్రము తంత్రం
బురెండు | మరిగూడుకోనీ | కార్యములన్ని జరిగించుపూనీ | మం
త్రతంత్రములాలొ మర్కాము గురుడెరుగ | మంత్రతంత్రములాలొ
మరుగెరుగు గురునీచే | మరిగూడుకోనీ | కార్యములన్ని జరిగిం
చుపూనీ ||

* * *

౧౮౯. సకల జనుల సమ్మతిగా | నోకరైనను నడువలేరు
నువ్వీస్థలిపై | మకరాంక జనని జనకా | ద్యకలంకుశలోను నేనీ
వననేమి గణనా | బోధందితర | జనులేమి గణనా | వికలామా
నసుడవై వెతనొంద బోకు నీవకుటిల భక్తుడవని | తెల్పితీ బోధ |
నననేమి గణనా | బోదందితర జనులేమిగణనా ||

* *

౧౯౦. బలదన విద్యలు దుష్టుల | కిలగలిగిన నొరుల నొం
తురీర్ష్యమున౯ | బలదన విద్యలు శిష్టుల కిలగలిగిన నొరులబ్రోతు |
రెంతో మోదమునా | నీవీరెంట నెరిగి మోదమునా | కలలోన
నైన దుష్టుల చెంతజేరాకు మెలమి శిష్టులచెంత కలనైన వదలాకు
యెంతో మోదమునా | నీవీరెంటి నెరిగి మోదమునా ||

*

౧౯౧. అందమగు స్వాతివర్షపు | బిందువు లెందెందు బడు
నొ పృథివినిత | ద్భిందువులు పాదివశమున | జెందునుతగు నామ
రూప చేష్టాదికమునూ | అట్లనె నీవు | జెందె విన్నియునూ | మం
దితో జతగూడి మాట్లాడినంతలో | అందూకె సహవాస మర

యూము తగుదాన్ని చేష్టాదికమునూ । అట్లనెనీవు । జెందె విన్ని
యునూ ॥ * * * * *

౧౯౨. జారులకు లోకులందరు । జారులవలె తోచబడుట
సహజ గుణంచొ । చోరులకు సకల జనములు । చోరకులని మదికి ।
దోచు చునికి సహజమురా । అట్లనె । దుష్టాత్మునికి సహజమురా ।
పారాము లేని సం । సారాబ్ధి దాటించు వారీని తమవంటి వారిగ
గనుటట్టి । వునికి సహజమురా । అట్లనె దుష్టాత్మునికి సహజ
మురా ॥ * * * * *

౧౯౩. గురుడు నరుడనుచు దలచిన । గురు మంత్రము మర
చియున్న గురుపుత్రుల నా । దరణ యొనర్చక యుండిన । గురువును
విడనాడి రెండో । గురుని జేరిననూ । సద్గురుబోధ । నెరిగి దూరి
ననూ । యెరుక మహాత్మ్యము యెరిగిన యిటువంటి । నరునాకు
దప్పాదు నరకాము నిజమింకో । గురుని జేరిననూ । సద్గురు బోధ ।
నెరిగి దూరిననూ ॥ * * * * *

౧౯౪. మలయాద్రి చెంత చెంచుల । కిల చందన । భూరు
హములె యింధనమట మి । క్కిలి గలుగబట్టి యట్లనె । చులుకన
సుమి యింటగలుగు । సూరిభూషణుడూ । జహు మాన్యుడూ ॥
దూరస్తుడెపుడూ । తెలియాని వారికి తెలిసేది కఠినాము తెలివీచె
దెలసీతె తెలియా జేసును బోధ । సూరిభూషణుడూ । జహు మా
న్యుడు । దూరస్తు డెపుడూ ॥ * * * * *

౧౯౫. చూచిమది దెలసి శిష్యుని । యాశయమును తగన
బోధ నతనికి దెలియక । జేసి ముదమంద జేసెటి । దేశికుడే ముఖ్యు
డనుచూ । తెలుసుకో వోయీ । కనియత గాణ్ని । కలుసుకో
వోయీ । చేసి నీదయతో నీయాశ సంపూర్తిట్లు । వ్రాసె తె
వేసుకొ చూచేవు తార్కాణ । తెలుసుకో వోయీ । కనియత
గాణ్ని । కలుసుకో వోయీ ॥ * * * * *

౧౯౬. తనభార్య రూపురేఖలు । తనపుత్రుల సద్గుణములు
తన సంపదయుక । తనపెరటి మందుచెట్టులు । తనగ్రామపు సాదు

జనులు । తనకు మెప్పేనా । యీ యిలలో యెం । తటి వారికై
నా । వినలేదె నీవాహుల్యను జూచిమోహించె । ఘనవాహనుండు
చక్కని బార్యగలిగుండి । తనకుమెప్పేనా । యీ యిలలో యెం ।
తటి వారికై నా ॥ * * * * *

౧౯౭. విననేర్చి చెప్పనేర్చిన । మనుజులకే దీనిలోని మర్క
ముడెలనుక । వినజెప్ప నేరకుండిన । మనుజులు యీబోధలోని ।
మర్కామెరిగేరా । దీనందుండే । ధర్మామెరిగేరా । జనులె కొబ్బ
రికాయ తిననేర్పు గలవారు । తిననేర్చున్నా కోతి । తనకా కాయ
బీన । మర్కామెరిగేరా । దీనందుండే । దర్కామెరిగేరా ॥ *

౧౯౮. నేనెంత లెగ్గు జదివిన । దీనిని దెలియంగ గలరె
దేశిక వర్ణుక । పూనిసేవించ కుండిన । మానవులది యెట్లనన్నా
మరి వినవోయీ । నామాటందు । మనుసుంచ వోయీ । వాన
కాలములోని వర్షాము వొకబిందు । వైన మిట్టను నిల్వ । దది నిశ్చ
యమెకద । మరివినవోయీ । నామాటందు మనుసుంచవోయీ ॥ *

౧౯౯. రతికొరకు గాదె సతివతి । కతిహితముతి సేవజేయు
నటువలె బోధ । స్థితిసీకు కుదురుటకు । సమ్మతితో గురుసేన జేయు
మా । నీతివంతా । అభిమానాము । పోని నీదంతా । అతనికి
దయవస్తే ఆరనిమిషమున బోధ । స్థితిసీకు కుదిరించు సిగ్గు । విడచి
కొల్కుమా । నీతివంతా । అభిమానాము పోని నీదంతా ॥ *

౨౦౦. పెత్తనమున యేనుంగిల । చెత్తను దినవలసె చీమ
చిన్నతనమునే । హత్తుకొని తినును చక్కెర । యిత్తరి యీరెం
ట్లాసీకు । యిష్టమేదైతే । చేకొనుమదె । స్వప్తమిదైతే । పెత్తన
మున చేతు పెంపొందు చుండగాను । చిత్తాములో దెలియ । చిన్న
తనమెమేలు । యిష్టమేదైతే । చేకొనుమదె । స్వప్తమిదైతే ॥ *

౨౦౧. ఇవి వినుమని నను సుజనులు । చెవియొగ్గద రివియు
సృష్టుజేసి కృతికిబల్ । చవిబుట్టింతు రదెట్లన । శివుడు కళానిధిని
చక్క । జేసేనలేదా । నీనుదిశంకా । బాసేనలేదా । అనసీలో
శ్రీరాముడవగుణి నాహుల్య । నెవరేమియన । కుండ । నవరించి

సుగుణీగ | జేసేన లేదా | నీమది శంకా | బాసేనలేదా || *

౨౦౨. పుట్టింట బిడ్డ బహుగా | దిట్టెయుండినను యెవరు |
దిట్టరు భువిలో | పుట్టింటి వారుకోడలు | దిట్టెనను అత్తవారు |
దిట్టేరు సుమ్మీ | చేతులకొద్ది | కొట్టేరు సుమ్మీ | అట్టుంబలెనె
బహు దిట్టెన శిష్యుని | తిట్టాడు గురుమూర్తి | వట్టివారుజూపె
తిట్టేరు సుమ్మీ | చేతుల కొద్ది | గొట్టేరు సుమ్మీ || *

౨౦౩. అందముగ ఘనులు మెచ్చెద | రెందుకు మెచ్చెదరు
దీన్ని యితర జనంబుల్ | చందురుడుదయమందిన | సింధువు
చెలరేగినట్లు | చెలగూనె చలూ | కోనేలూ నూ | తులు
భావులేలూ | మందయానల పొందు మగవారె నుతిజేతు |
రెందూకు నుతిజేతురిల పండపురుషూలు | చెలగూనెచలూ |
కోనేలూ నూ | తులు భావులేలూ || * *

౨౦౪. కాకంబులు సంపూర్ణ | తటాకస్థ జలంబు లెట్లు
తాగక తృప్తచే | గైకొనునొ కుంభజల మ | ట్టికలయుగమందు |
దుష్టులింపుమీరగనూ | నిల్వరుబోధ | కంపూబారిననూ | మీకు
దీనికె లంకె మాకేలయిట్టి | చికాకు కొక్కొక్కమైతె గైకొందు
మందూరు | యింపుమీరగనూ | నిల్వరుబోధ | కంపూ బా రి
ననూ || * * * * *

౨౦౫. కుచ్చితమతి యగు పురుషుని | చెచ్చర వినుమనుచు
జదువ శిష్టులనలె తా | ముచ్చట పాటుగ వినడివి | కుచ్చల కుళ్ళ
యికుక్క | కూనకెందుకురా | పిడుదుకు దుగ్గ | పానమెందుకురా |
హెచ్చైన ముత్యాలు పచ్చాల పతకాము | గృచ్చి పేరుగ జేసి
తెచ్చి వేళితెకోతి | కూన కెందుకురా పిడుదుకు దుగ్గపానమెం
దుకురా || * * * * *

౨౦౬. అక్షయబోధస్థితిగల లక్షణవేత్తలకు మెప్పు లైన
కృతులలో | కక్షకు తప్పలు కుమతి | పరీక్షింపుచునుండు నెన్నో |

రీతులవినుమీ । తద్భావమీ । రీతీదికనుమీ । మక్షికమెప్పుడు
మానిసుగంధాదు లీక్షించు ప్రణము ప్రత్యక్షమెకద । యెన్నో
రీతుల వినుమీ । తద్భావమీరీతిగనుమీ ॥ * *

౨౦౭. రమ్మని పిలువనిదే । పద్యమ్ములు । జదువంగవచ్చి
యతినిందించుక । సమ్మతిగాక కుమతివిని । యిమ్మహియది యెట్ల
నన్న । నిట్లానెవినుమీ । వానిబుధ్యాదట్లానె కనుమీ । బొమ్మ
లాటలాదిచ్చు బొమ్మతానొకటిభీ । పొమ్మానియనినాహాస్యమ్మై
నర్చదెపోక నిట్లానె వినుమీ । వానిబుధ్యా దట్లానెకనుమీ ॥

౨౦౮. వటియించిన చన్నులుగల । కుటిలాలకి నిందజేయు
గుత్తపురవికెక । యెటువలె తనతప్పెరుగక । నటువలె గ్రంథమును
మెచ్చ । డతిదుర్జనుండూ । లేనిదెతప్పు । వెతుకుచూనుండూ ।
యిటువంటిబోధనే నెరిగెదెట్లనుకోక । కటువాక్యములుబల్కిఁ ఘనుల
గాసిలజేయు । నతిదుర్జనుండూ । లేనిదెతప్పు వెతుకూచునుండూ ॥

—(గురుకృప)—

౨౦౯. అపరోక్షమానె మనుజుల । కుపరోక్షంబైనబయలు
గురుకృతేకక । అపరోక్షమాను మనుజుల । కుపరోక్షంబైన
బయలు గురుకృపగలుగా । కీలిదెలేని । యెరుకాతా తొలుగా । విప
రీతమాబుద్ధి విడిచి నీవెప్పుడు । ఉపచారములుచేయు చుండూము
గురునీకి । గురుకృపగలుగా । కీలిదెలేని యెరుకతా తొలుగా ॥

౨౧౦. యెరుగననేటిది యెరుకె । యెరుగుదునని తనను
పరుల నెరిగేదెరుకే । యెరుగ నెరుంగుదు ననుదా । న్నెరుగుచు
నుండేటిదెరుకే । నిరుపామబుద్ధి । నీవెరుగిది నిగమప్రసిద్ధి । గురు
మంత్రమనియేటి గృద్ధాలి తోటియీ । యెరుకాకూకుడువేరు నెరిగి
త్రవ్వితెచాలు । నిరుపామబుద్ధి । నీవెరుగిది నిగమప్రసిద్ధి ॥ *

౨౧౧. ఎరుకేకోశములైదెరుగెరుకేభూతముల నెరుగు నెరుగును
సర్వం । బెరుకే యెరుక నెరుంగును । యెరుకను గురైరుగ వేరె ।
యెరుకవున్నాదా । వున్నదంటే । నరకామెకాదా । నిరతాము

గురుసేవ పరతంత్రులగుచు । తత్కరుణాకు పాత్రులై । యెరుకమా
లినవారీ కెరుకావున్నాదా । వున్నదంటె । నరకామెకాదా ॥

౨౧౨. గురుమంత్రముచే నిలువని । యెరుకను పరిపూర్ణ
మనుచు నెరిగినరతమున్ । యెరుకైయుండినవారల । తెరువకనీకెల
వట్టి దీజోలిమానూ । యెరుక లేని । యాజోలిబూనూ । గురునిచే
పరిపూర్ణ మరసియీతెలసీన । యెరుక నెన్నటికినీ వెరుగాకు మిది
వట్టి । దీజోలి మానూ । యెరుక లేని యాజోలిబూనూ ॥ *

౨౧౩. గురుతను కలలోనారీ । నరులూరికెవచ్చిపొంది నయ
ముగ సుతులం నరకన్నియలను గాంచియు । గురువరుచే మేలుకొం
టె । గురుతుండదన్నా । ఆపైమాట । నెరిగెదేదన్నా । యెరు
కొక్కటంటెనే యేర్పాటులుండునా । యెరుకొక్కటెగితె యే
ర్పాటు జేసేటి । గురుతుండదన్నా । ఆపైమాట నెరిగెదేదన్నా ॥

౨౧౪. నినునను నివుకలగాంతువు । నినునను కలలోన
గాంతు । నేనొకవేళ్ళన్ । నినునను నివు నేననునిను । గనుగొన
గాగలమె । మేలు కనినామీదటనూ । గురుబోధట్లా । వినినమీద
టనూ । మునుపూ గలిగినయెరుక మొదటికె నిలువాదు । నినునన్ను
నేనన్ను నినునీ వెరుగుటమెట్లు । కనినామీదటనూ । గురుబోధట్లా
వినినమీదటనూ ॥ * * * * *

౨౧౫. లేదులేదనుచు యెందరు । వాదించిన లేకపోదు పరి
పూర్ణముదా । పోదుపోదనుచు నిల్విన । పోదని యనుకోకు । యెరుక
పోనెపోచుందీ । గట్టిగలేచి । పోనెపోచుందీ । వాదభేదములేనివారి
చెయెరుకాది । పాదూపెకిలించేటి పద్ధతి నెరిగితె । పోనెపోచుందీ
గట్టిగలేచి । పోనెపోచుందీ ॥ * * *

౨౧౬. మేనెరుకల రెంట్లోనొక । దానిని యెడబాసిచేయ
తరమాపనులన్ । మెనికి యెరుకకు గావున । మేనన యెరుకెరుక
యనిన । మేనాని యెరుగూ । యీరెంచి । నివు నేనానియెరుగూ
యెరిగి వీట్లతోబయలు నెరిగి మేనెరుకాల । తిరిగిచూడకుచూ ॥

గురుని పాదములూన । మేనాని యెరుగూ । యీరెంట్ని । నీవు నే
నాని యెరుగూ ॥ * * * *

౨౧౭. మరుపు సుషుప్తియు మూర్ఛయు । మరణంబుసమా
దియనుచు మానవులెరుక ॥ దొరిగిన నొరునిశరీరము । నెరిగెద
రానరుడు । మేను నెరుగాదోయన్నా । తననైనతా । నెరుగఁ
దోయన్నా । యెరుకుండితెయేమి తిరిగిపుట్టుచునుండు । తిరిగి పుట్టడు
వాడె । గురుబోధ గలిగితే । యెరుగఁదోయన్నా । తననైనతా
నెరుగఁదోయన్నా ॥ * * * *

౨౧౮. పరిపూర్ణమెరుకలివియని । యెరుగని బయలందులేని
యెరుకతనకుదా । నరుడెంచిట గురుశిష్యుల । తెరగునమాట్లాడి
రెంట్ని । దెలసితాజనునూ । ఆపైమాటా । పలికెదేదికనూ । అర
మరలేకనే నెంచినిట్టియీ । గురుబోధ పాత్రుల నెరుగాక తెలి
పేవు । తెలిసితాజనునూ । ఆపైమాటా । పలికెదేదికనూ ॥ *

౨౧౯. స్థిరమగు పరిపూర్ణమున । స్థిరమగు యీ యెరుక
నెరుక దెలియు జగములక ॥ యెరిగిన దెరుకేకదన । దురుక్తవచే
యెరుకబోతే । గురుశిష్యులేరీ । నోరెత్తాక । మరివినరొరీ । గురుని
పాదములూన గురుతు లేనటువంటి । పరిపూర్ణ మొకటుండు పలుక
రాదట్లుంటె । గురుశిష్యులేరీ । నోరెత్తాక । మరివినరొరీ । *

—[గురునిర్ణయము]—

౨౨౦. బయలెరుకలు శిష్యునకుక ॥ దయతో గురు డెరుక
జేసి తరువాతనుసం । దియమేమి లేకయెరుకక ॥ నయమున విడిపిం
చుగురుడూ । నయశాలిగాదా । నీమదికిది । నాపెనలేదా । భయ
భక్తి । గురుసార్వ భామూనిసేవ । నిశ్చయమూగ జేసితే జయ
మందెదెవు గురుడు । నయశాలిగాదా । నీమదికిది నాపెనలేదా ॥

౨౨౧. పదిరెండుక్షరములుగల సదమల మంత్రార్థమెరిగి ।
సద్గురుక్తవచే । పదియారక్షరములుగల । యదియెట్టిదో తెలిశెనేని
యతడె సద్గురుడూ । యివి రెండెరుగ । నతడేడిగురుడూ । మొదటి

దిపరిపూర్ణమును దెల్పు నెరుకాను । తదనంతరపుది బోధనుజేయు
నివిదెలిసి । నతడే సద్గురుడూ । యివిరెండెరుగ । నతడేడి గురుడూ॥

౨౨౨. పరిపూర్ణ మిదుగొయిదుగో । యెరుకను చూపించి
లేని । యెరుకనులేదం । చెరిగించిన గురుడేసరి । యెరుకను నిల్పేటి
గురుడు । యెందుకోయన్నా । తద్బోధ నీకెందుకోయన్నా । శర
ణన్నవారి మ స్తకమందుచైబెట్టి । తిరమూగ యెరుకానుతీసివెయ్యని
వాడు । యెందుకోయన్నా । తద్బోధ నీకెందుకోయన్నా ॥ *

౨౨౩. యెరుకభ్రమగల్గు శిష్యుని । పరితాపము మాన్పినట్టి
పండితుడెతడో । గురుడతడే కాని గురువులె । గురువులమని । పొట్ట
కొరకు । గొలిగెవారెల్లా । వారికీబోధ । తెలియుటకల్లా । పరిపూ
ర్ణమునులేని యెరుకనేర్పడబెట్టి । యెరుకాను విడిపించ నెరుగాక ।
గురువులె । గొలిగెవారెల్లా । వారికీబోధ । తెలియుట కల్లా ॥

—(శిశ్రూష విధానము.)—

౨౨౪. గురుశిశ్రూష నొనర్చుట । నెరిగించెద నెట్లననినయే
ర్పడ వినుమా । నరులిష్టదైవములకు । పరిచర్య యొనర్చునట్లు ।
భక్తితోడుతనూ । గురుమూర్తిక । త్యక్తితోడుతనూ । నిరతా
మరమరలేక నీవు నల్పితివేని । గురుబోధమరుగు । సద్గురునీ । చెదె
లిసేవు । భక్తితోడుతనూ ॥ గురుమూర్తిక । త్యక్తితోడుతనూ ॥

—(గురుమంత్రనిర్ణయము)—

౨౨౫. మరుపునుషుప్తి మరణముల్ । పరిపూర్ణంబునకుసాటి
పరచి యెరుకకు । మరియుది మేలుకపుట్టువు । నిరుదెరగుల నెరిగి
యెరుక । నెగరజిమ్మొయి । ఆపైనుండె । దెరిగెడెట్లోయి ।
గురుమంత్రమిదెనుమ్మి మరువాక యేప్రొద్దు । స్మరణజేసితివేని ।
తిరిగిపుట్టవునీవీ । నెగరజిమ్మొయి । ఆపైనుండె దెరిగెడెట్లోయి॥

౨౨౬. ఆమంత్రయుగము దెల్పెద । సేమముతో దలుపు
ముత్త దీబట్టబయల్ । యేమీలేదని పలికిన । యీమంత్రమె ద్వా
దశాక్ష । రింకోటీ వినుమీ । యెప్పుడునోట యివి మరువకనుమీ

యా మూలములేని గుర్రైగె శరీరాము । యేమిలేదనియంటె ।
యిదెపోడశాక్షాః యింకోటి వినుమీ । యెప్పుడునోట యిదిమరువ
కనుమీ ॥ * * * * *

—(గురుమంత్రార్థము)—

౨౨౭. తొలుమంత్ర పథమెక్కడ । కలదోయని వెదుక
నేల కలదంతటయా । వలిమంత్ర పర్వమెక్కడ । కలదోయని చూడ
నేల । కాదాచూచేదీ । వినేది యనేది తినేది । అలతొలుతదాన్ని
నీవవలోకనముజేసి । కలకాల మెరుకాలు గలదాన్ని విడువెరుక ।
గాదా చూచేదీ । వినేది యనేది తినేది ॥ * *

—(గురుమంత్రజపము.)—

౨౨౮. రానిది పోనిది బయలని ॥ లేనిది యీయెరుక య
నుచు లెస్సగ దృఢమా । దానుక నీవీమంత్రము । మానక జపి
యింపుచుండు । మానీతిశాలీ । లేనిదిలేదు । మరువాకీజోలీ । లేనిది
లేదాని పూని నిశ్చయమైతే । తానొక్కటుండును గాని యెట్లన
విను । మానీతిశాలీ । లేనిదిలేదు । మరువాకీజోలీ ॥

—(మంత్రరహిత నిర్ణయము.)—

౨౨౯. ఇదిదప్ప యేమిలేదని । మొదటిది మొరబెట్టుచుం
డు ముదమునవినుమా । యిదియేమిలేదు పొమ్మని । నదలకరెండోది
లెస్స । వదరూచుండునురా । బయలెరుకాల నిదినిశ్చయమురా ।
అదిగాననీరెంటి నరసి నీవిప్పుడు । విదితాముగా రెంట్నీ । విడరా
మంత్రములిట్లు । వదరూచుండునురా । బయలెరుకాల । యిదినిశ్చ
యమురా ॥ * * * * *

—(బోధ మననవిధానము.)—

౨౩౦. ఉన్నది పరిపూర్ణములేం । దెన్నటికీ యెరుకయనుచు
నిదిదృఢమాదా । కెన్నము నేబోధించిన । తిన్నని యీబోధ ।
శిష్య తిలకా మరువకుమీ । సుజనులమోల । పలుకావెరువకుమీ ।

నిన్ను కుమతులు వచ్చి నీలో తడిగితెవారీకెన్ని । విధములనీ । వెరి
గింప కిదిశిష్య తిలకా మరువకుమీ । సుజనులమోల । పలుకా
వెరువకుమీ ॥ * * * *

—(పరినిర్ణయము)—

౨౩౦. పరిపూర్ణ బోధ నెరిగిన । గురువరుచే బోధగొన్న ।
గొప్పఫలంబౌ । పరిపూర్ణ బోధనెరుగని । గురువరుచే బోధగొన్న ।
గొప్పఫలమానా । అదియెట్లన్న కూడి రతిలోనా । పురుషుని
చేనంత పోలతి బడయును బడయ । తరమానవారీకె । తమవంటి
వారీచె । గొప్పఫలమానా । అదియెట్లన్న । కూడిరతిలోనా ॥ *

—(పూర్ణ గురువుయొక్క అవసరము)—

౨౩౧. పరిపూర్ణ బోధనెరుగని । గురుశిష్యులు బోధకొరకు
కొరపనిబడుక । గురువద్యునొకని మరలను । హరువరమున బుట్టి
నట్టి యాశిఖండికినీ । భార్యై నట్టి । యబల డండికినీ । మౌరుల
నిద్దరిని దేవతెనీ । యల్లుడునేను । వరియింతుమనిచెప్ప । వనిత
నంపినయట్ల । యాశిఖండికినీ । భార్యై నట్టి । యబలాతండికినీ ॥

—(గురుకృపా విశేషము.)—

౨౩౨. గురుమూర్తి కైదుర హంకృతి । దొరకొన్ననునొంగ
త్రోన న్రొక్కిన చెవులక । గురునింద వినిన జేసిన । నరునకు పరి
పూర్ణబోధ । నలవీయె తెలియా । కూడదువాన్ని । తెలియాక
కలియా ॥ గురుడు దెల్పని పుస్తకరీతిచేపూర్ణ । మరసీతి ఘనియెం
తో మురసీన యుబోధ । నలవీయె తెలియా । కూడదువాన్ని
తెలియాక కలియా ॥ * * * *

౨౩౩. జనులందరు గురుబోధను । గనిరాజనులందునేను గలి
యకయున్నక । ననుమన్నింతురె వారని ॥ మనమున దలపోస్తె
బోధ మర్మామబ్బీనా । అబ్బినవారి । ధర్మామబ్బీనా । జనన మర
ణములేని ఘనమైన తోవనే । గననైతి ననిబోధ గనకున్న యీ
బోధ । మర్మామబ్బీనా । అబ్బినవారి । ధర్మామబ్బీనా ॥ *

౨౩౫. మంతనమున గురుబోధను । యెంతో వింతనుచు
నమ్మి తింతేకద । యేవంతలు గనరావనిభా । వంతము నొందేటి
వాని । బ్రతుకెంతకంటే । చింతలులేని । గతిగానడింటే । అంత
కంతకువాని కతిచాద స్తమెకాని । సంతకూటముతోటి సంభాషిం
చడువాని । బ్రతుకెంతకంటే । చింతలులేని గతిగానడింటే ॥ *

—(గురుకృపా విహీనుల అనధికారత్వము)—

౨౩౬. ఏవురుషుడు గురునయ్యని । శ్రీపాదము బట్టలేదో ।
సేలుగనాతం । డిప్పు స్తకమునుజూచిన । యేపట్టున నిలువకేగు నిది
నిజమయ్యా । నరులార మీ । మదిదెలియరయ్యా । యీపరమ
గోప్యము యెవలెరుగరోయయ్య । నాపలుకు మదిలోన నాటీన
వారికె ॥ యిదినిజమయ్యా । నరులార మీమదిదెలియరయ్యా ॥

—(గురువాఙ్మాను వర్తన)—

౨౩౭. పరిపూర్ణము నెరుకనునే । నెరిగించితి నీవురెంటి నెరి
గితిమిగదా । యెరుకను గురుదక్షిణగా । మరిపేగిర మివ్వనట్టి । మా
టలేమిటికీ । యెరుకతోయింక । కూటమేమిటికి । పరులునేననియేటి
భావమభావమై । నిరతాము వొకరితి నిలచుండు మికనట్టి మాట
లేమిటికీ । యెరుకతోయింక కూటమేమిటికి ॥ * *

౨౩౮. నేమొదట నిన్నుగనుగొని । యేముక్కలు నీదు
చెవులో నిమిడి స్తినో । నీవాముక్కల మూడింటిని । యేమాత్రము
మరువకుంజ । యీబోధని స్తీ । అంతకెయింత । గాబోధజేస్తీ ।
ప్రేమతోజదువు మిదేమారకెప్పుడు । కామితార్థమునిచ్చు । పోమీ
యింటికి । దీవించిబోధని స్తీ । అంతకెయింత । గాబోధజేస్తీ ॥ *

౨౩౯ జతనముగ దాచి చదువుము । రతనంబుల హారమి
దియు । రసికులగళమా యతనము దీనికినేబహు । యతనము గావిం
చితెచ్చి । యిస్తీరనేడూ । బోధకుబందో । బస్తారచూడూ । రత
నాల్లెవురాళ్ళు । రతనాలంచనియంటె । రతనాలీ పద్యాలే రసికు
లెరిగద రివిసీ । కిస్తీరనేడూ । బోధకు బందోబస్తార చూడూ ॥

అరం. నన్నాశ్రయించినావని । యన్నా యీబోధనీకు ।
 ఆతుకుటకొరకై । యెన్నోయుక్తుల జెప్పితి । విన్నావాదీన్ని నీవు ।
 విడువకెప్పటికీ ॥ నాయాజ్ఞాను । గడువకెప్పటికీ । నన్ను నీవు నిన్ను
 నేగన్నా వేళ్ళెట్టిదో । నన్ను నీవు విడలేవు । నిన్ను నే విడలేను ।
 విడువకెప్పటికీ । నాయాజ్ఞాను గడువ కెప్పటికీః * *

అరం. నీమానసమున సంశయ । మేమాత్రము నిల్పబోకు ।
 మికనాతోడే । నామాట నిశ్చయమునే । నేమాత్రము దాచలేదు ।
 నీతోడునుమ్మి । యింతకుమిక్కి । లిక లేదులెమ్మి । నామీద
 తలవుంచు ననుమరువకిక నేను । నీమీద దయవుంతు నిజమిందుకిదె
 వొట్టు । నీతోడు సుమ్మి । యింతకుమిక్కి లిక లేదులెమ్మి ॥

అరం. నీగురుబోధను నీచె । బాగుగ వినినిండుజేయు భ్రష్టు
 లమాటల్ । లోగొని నిడిచేవిది । నీకెగురుడిలాటి బోధ । నెరిగించ
 డోయీ । యెరుకలోదె యెరిగించునోయీ ॥ అగురుబోధల నన్ని నే
 దెలసుండి । నాగురుబోధ । నేనయముగ నీకి స్తి యెరిగించడోయీ ।
 యెరుకలోదె యెరుగించునోయీ ॥ * * *

అరం. నిక్కముగ బీరపీచుల చిక్కునుమీ విచ్చరాదు భీ
 యీ యెరుకక । మక్కున నేబోధించిన చక్కని బోధాన్నిచేత ।
 సాధించుపోరా ॥ విచ్చేచింత । చాలించుకోరా । చొక్కామాయీ
 బోధ । కెక్కడ యీడెను । తక్కిన బోధల । దిక్కుచూడకదీని ।
 సాధించుపోరా । విచ్చేచింత చాలించుకోరా ॥ * *

అరం. పెద్దల నిందయొనర్చకు । పెద్దల సేవించురొరకు పిరి
 దివియకుమే । పెద్దలతో వాదించకు । పెద్దలు జెప్పేటినుద్ది । పెడ
 చెవుల వినకూ । పెద్దలు నడిచె । నడక నేమనకూ । పెద్దలకన్న నే
 పెద్దనంచనుకోకు । పెద్దల గనుగొన్న ప్రియముతో మొక్కుము ।
 పెడచెవుల వినకూ । పెద్దలు నడిచె । నడక నేమనకూ ॥ *

అరం. తనకు శరణన్న వారల మనుసెట్టిదో । తరచిచూచి
 మరి తెల్పదగుక । వినువారికి తగినట్టిది । యనిరిట్లు మహానుభావు ।

లతిచాతుర్యమునా । వినికని నీమను సతిచాతుర్యమునా । ఘనమైన
యీబోధ । కరుణిస్తీదీన్ని । చచ్చినదాక । నిదురవచ్చినదాక ।
మరువాకు । మతిచాతుర్యమునా । వినికనిసీ । మనసతి చాతుర్య
మునా ॥ * * * * *

అర.౬. చెప్పదగు గురుడు బోధను । చెప్పినపని జేసేనేని ।
శిష్యాగణికికా ॥ చెప్పదగదు చెప్పిన పని । తప్పని వాదించేనేని
దయదల్చిబోధా । యిద్దరికుండ దగునిట్టి మేధ । చెప్పీముందుగబోధ
చెప్పండి పనులన్న । చెప్పగూడదువాన్ని తిప్పాల బెట్టాక । దయ
దల్చి బోధ । యిద్దరికుండ దగునిట్టిమేధా ॥ * *

అర.౭. నాలుగు శిశ్రూషణములు । లోలతగావించుకొనుచు
లోకాతీతం । బాలోకించీ గురునిచే । యీలోక ముజోలివిడువు ।
మింతెచాలన్నా । నీతోగూడ । యిదిమరునకన్నా । కీలు దెలియని
చదువు చాలాజదివెందుకు । చాలించి నీనిట్టి ॥ కీలు దెలిసితివేని ॥
మింతెచాలన్నా । నీతోగూడ యిదిమరునకన్నా ॥ *

అర.౮. గురుసూచనైన నరులను । మరిమరి వినుమనుచు
జదువు మాపద్యములకా ॥ గురుసూచన యెరుగనియా । నరులను
వినుమనుచుజదువ । నగుబాటవు గదరా । అదియెట్లన్న యిదుగొ
నేదెల్పెదరా । పురుషాసంగతిలేని । పొలతి కొక్కొక్కశాస్త్ర । మర
సిమెచ్చునదాన్ని । యతిప్రాడనతివలె । నగుబాటవుగదరా । అది
యెట్లన్న । యిదుగొనేదెల్పెదరా ॥ * * *

అర.౯. యెనరుంటె యేమిథయముర । నవరింతురు తప్ప
లుంటె సాధులువిన్నకా । నవరించ నివృత్తిమిదివిని । యననీతులు
నిందజేస్తె । అయ్యేదేమోయీ । అందులోమనది పొయ్యేదేమో
యీ । భవనాశెస్థితిలేని పద్ధతి యీబోధ । చొరంగవినిపించు చా
లేల మాలేల । అయ్యేదేమోయీ । అందులోమనది । పొయ్యే
దేమోయీ ॥ * * * * *

అ.౧౦. నాబుద్ధికి సరిపడ్డది । నీబుద్ధేకానియన్ని నేర్పులగని
నకా । చీబుద్ధుల యాబుద్ధులు । నాబుద్ధికి మెప్పురావు నాతండ్రి

వినరా । శాబాసు నిన్నే తండ్రిగనరా ॥ యీబుద్ధి నికమాన కేబుద్ధి
బూనాకు । యేబుద్ధి బూనీన । నీబుద్ధి చెడిపోవు । నాతండ్రివినరా ।
శాబాసు నిన్నే తండ్రిగనరా ॥ * * *

౨౧౧. కొట్టితి తిట్టితి శ్రమలక । బెట్టితి నీమనవి చెవునం
బెట్టకపెడచా । బెట్టితి మొట్టితి వెడలక । గొట్టితి నీమనసుదెలియ
కోపాము లేకా । సరె తెలిసెనీ వోషికపోకా । పట్టుమిచ్చెద యింక
నట్టేమి యనిదయ । బుట్టియిచ్చితిబోధ । గట్టివాడవురోరీ । కోపా
ములేకా । సరె తెలిసెనీ వోషికపోకా ॥ * *

౨౧౨. నీవెంత కొట్టితిట్టిన ॥ నేవిడిచెవాడగాను నీచరణం
బుల్ । చావైన పెండ్లియైనను । నేవిడువ నటంటి వట్టి నిజభక్తుడ
వెరా । నేగనుగొంటి । నీనిష్ఠనారా । కావున నీకిట్టి ఘనమైన
యీబోధ । వేవేగ దయజేస్తే । నీవిదివిడువాకు । నిజభక్తుడవెరా ।
నేగనుగొంటి నీనిష్ఠనారా ॥ * * *

౨౧౩. నానోటి మాటవెంటడి । తానెప్పుడు సంచరించె తగ
నీచిత్తం । బేనదిగనియీబోధ । నిదానమునీకి స్తి దీన్ని । దాచూకో
సుమ్మా । నిత్యము నీవు చూచుకొనమ్మా । యేనరుడైనన్నిబోధ
నడిగితే । వానిమనసగయాక వానీకి జూపేవు । దాచుకోసుమ్మా ।
నిత్యమునీవు । చూచుకోనమ్మా ॥ * * *

—(దృష్టదాస్తాంతములు.)—

౨౧౪. దృష్టాంత మెరుకేదని । యోష్టము గదిలించగానె
యొరులు కలనుచుక । ద్రాష్టాంత మడుగబోధకు । స్వష్టముగాకహ్న
రము । దీపము జూపవోయీ । యీయుక్తిలో । పముజేయకోయీ
తుష్టినొందెదరిట్లు దోచిచెప్పితివేని । శ్రేష్టామా యీబోధ చేకొన్న
వారు దీపముజూపవోయీ । యీ యుక్తిలోపము జేయకోయీ ॥

—(నిజశిష్య నిర్ణయము)—

౨౧౫. జలమునెడబాయనొల్లని । జలచరముల రీతిబూని ।
సచ్చిష్యుడు । హృజ్జలజంబను పీఠముపై । నిలిపితరముమాని । గురు

పూ నేకొల్చునుమ్మా ! తదూత్తుల ! నేతల్చునమ్మా ! కలకాల
మీరితి గడుపూచు నేప్రొద్దు ! తలిదండ్రీ దొరదాత దైవమనుచు
గురువు ! నేకొల్చునుమ్మా ! తదూత్తుల ! నేతల్చునమ్మా ॥ *

౨౫౬. సతిపొరుగుారికి బోయిన ! పతిరాకడ కోరినట్లు బా
వములోనం ! మతిమంతుడు సచ్చిష్యుడు ! సతతముగురు రాకగోరు
సత్యాము వినరా ! వానితోటి ॥ సాశువ్వరనరా ! హితునిరాక
డను స్నేహితుడు గోరినయట్లు ! అతిదరిదుడు ద్రవ్య తతిరాగోరిన
యట్లు ! సత్యామువినరా ! వానిదోటి ! సాశువ్వరనరా ॥

౨౫౭. అతివెలరతిచతురుతలా యతివలచే వారితండ్లు ! లర
యరనుచు ! తత్పతులరయరె రతినట్లనె ! మతిమంతుడు గురుడు
బోధ ! మానీనగానీ ! తద్బోధతా ! మానాడుపూనీ ! అతిదరిదుని
చేవిద్యార్జించి నతగాడు ! చతురుడై విత్తమార్జనజేయు పంతులు !
మానీనగానీ ! తద్బోధతా ! మానాడు పూనీ ॥ * *

౨౫౮. దేశికుని చరణతీర్థము ! కాశీగంగయని ! గురుని
గనుగొన్నను విశ్వేశుడని యతడుతన ! కుపదేశంబానరించినట్టిదే !
తారకమనీ ! మనసందుతా ! నీతీరునగనీ ! యేశీమయందున్న
కాశీప్రయాగ ॥ రామేశుని పురమై ॥ ప్రకాశించు నాశీమ ! దేతా
రకమనీ ! మనసందుతా ! నీతీరునగనీ ॥ * * *

౨౫౯. గురుచరణజలము ! గోదావరియని ! గురుమూర్తి
రామ భద్రుండని ! తత్పురమును భద్రాచలమని ! గురుమంత్రమె
తారకమని ! గురిగలిగినట్టి ! తిరిగిరాని ! మరుగెరిగినట్టి ! నరుడున్న
చోటె సుందర శేషగిరిభద్ర ! గిరిరంగనాయాక పురమానదగియుం
డు ॥ గురిగల్గినట్టి ! తిరిగిరాని మరుగెరిగినట్టి ॥ * . *

౨౬౦. ఇంగితము నెరిగినద్దురు ! పుంగవుచే నరుడుభుక్తి !
ముక్తిక్రియలక ! సంగాసంగము లెడలిన ! శృంగారమె వానిచేష్ట
చూచెవారలకూ ! వాడున్నట్లు ! తోచెవారలకూ ! మంగాశసూత్ర
మే భంగి శృంగారమై ॥ శృంగారవతికి ! యశృంగారవతికట్లు !
చూచెవారలకూ ! వాడున్నట్లు ! తోచెవారలకూ ॥ *

౨౬౦. దూరమున నుండి విన్నను జేరును సజ్జనుడు । గురుని చెంతకు బోధం । గోరి దుర్జనుడు గోరడు దూరస్తుడుగాక గురుని తోగూడియుండి । యెట్లని యన్న । దూరాననుండి కోరితుమ్మెద తమ్మి । జేరి తేనియగ్రోలు । నారీతి నెరుగావు । చేరికప్పలుతమ్మి । తోగూడియుండి । యెట్లనియన్న । దూరాననుండి ॥ *

౨౬౧. తనగురుబోధను తాజదివినవిను జనవితతిమదికివింతై యీబోధను నేర్వకున్న వ్యర్థము । జననంబని తోచిశరణు । శరణా నెటట్టూ । వెంటనెవాండ్లు । దరిజేరెటట్టూ । ఘనమైన యుక్తి జేసినవాడె శిష్యాడు । అనుమాన మేమిందుగనరాదు । వినవోయి శరణా నెటట్టూ । వెంటనెవాండ్లు । దరిజేరెటట్టూ ॥ *

—(గురుస్తవము)—

౨౬౩. గురువర మీనాసందున । యెరుకను తెరగలిగి । యుండె । యిన్నాళ్ళ గొలెక । కరుణారసేక్షణములక । తెరచీలితిరెరుక మూటా । దీరెనిక్కడికీ । చాలుబోధ దూరెడెక్కడికి । పరిపూర్ణమునులేని యెరుకానుజూపించి యెరుక లేదనియంటి యెరుక లేదాయాను । తీరెనిక్కడికీ । చాలుబోధ । దూరెడెక్కడికీ ॥ *

౨౬౪. ధారుణీ కొంతజరించి । విచారించితిగాని యీవిచారమునే నెవ్వారలు జెప్పగవినలే । దారయమీనోటవిన్న దయ్యాగురుమూర్తి । నా తరమా నుతిజెయ్యా । మీకీర్తి । సారాసనయన పురారి నీరజ బృందారాక ముఖులైన నేరారుమిముడెలియ నయ్యాగురుమూర్తి । నాతరమానుతి । జెయ్యా మీకీర్తి ॥ *

౨౬౫. ఘటమెదుట బెట్టిచూపిన । యటువలె బయలుండ జూపి । యతిమాయలచె । నటియింపుచున్న యెరుకను । తృటిలో విడిపి స్థిరిపుడు । దీరెమచ్చంకా । యికబుట్టాదు యేరితిశంకా । యెందుచోచ కిలువెళ్ళి యిటుమిమ్ము జూచిన । పృటినుంచి దయ జేసిప్పటిదాక బోధిస్తె । తీరెమచ్చంకా । యిక బుట్టాదు యేరితి శంకా ॥ * * * * *

—(గురుశిష్యోభయనిర్ణయము)—

౧౬౬. హృదయగ్రంది విడుటకై సదయత యీబోధదెల్పు
జనదాగురుడై । వదలక చిత్తములో । గురుపదయుగళము దలుప
వలదే । భక్తుడైనపుడూ । భ్రాంతిరహిత సక్తుడైనపుడూ । కుదు
రాదు యివిరెండు గురుశిష్యులకులేక । కదిలీక లేవట్టి ఘనబోధో
క్తస్థితి । భక్తుడైనపుడూ । భ్రాంతిరహిత సక్తుడైనపుడూ ॥ *

౧౬౭. గురుడాస వదలకుండిన । మరిశ్యమ్యుడు । ద్రవ్య
లోభ మగున్డైనా । మరియుదడకదిరువుర కెఱగుండుము వీర
లతి విహీనులోయన్నా । గట్టిగ దురభిమానులోయన్నా । గురుడు
శిష్యుని కన్నకొడుకూగ గనకున్న । గురునిపై శిష్యా । డాగురి
నిల్పకుండిన । హీనులోయన్నా । గట్టిగదురభిమానులోయన్నా ॥

౧౬౮. పతియైనను సతియైనను । నతిసాహస పరులుగాక
యాంతర్యమునా । రతివేళ్ళ లజ్జపడ సంతతిగలుగదు చూడు
మట్ల । తగదులజ్జించా ॥ గురుశిష్యాలు । తగులజ్జనొంచా । మతిని
సీవిట్లు సమ్మతిజేసియేయె । సంగతి నన్నడుగుముబోధ । స్థితిసీకుదృఢ
పరతు తగదు లజ్జించా । గురుశిష్యాలు । తగులజ్జనొంచా ॥ *

౧౬౯. అడివి పుశిరికెయ్య జలనిధి । బొడమిన లవణంబ
టంచు బొగడినరీతిం । పుడమిని యీడ్చలమందున । కడువేడుక నీవు
నేను । గలుసూట వినరా । నీనాప్రేమ । కలసెకనుగొనరా । విడ
లేవు నీవునన్ను విడలేను నేనిన్ను । పొడజూచి నీవు నేనెక్కడబోక
నిలిచిట్లు । కలుసూట వినరా । నీనాప్రేమ । గలసె గనుగొనరా ॥

౧౭౦. కూడిగురుశిష్యులిద్దరు । వేడుకతో ఒయలువున్న విధ
మెరిగెరుకా । వీడిరిది లేనిదని మాటాడుటకేక యేమిదోచ । దది
యేమోకానీ । వింటిరెమిరలిది । యిందులోనీ । జాడ మీకెరు
కాని వేడితివినుమంచు । యీడికి సరిము । చ్చటాడూటకేక దోచ ।
దదియేమోకాని । వింటిరెమిర । లిదియిందులోని ॥ *

—(కపట శిష్య నిర్ణయము.)—

౧౭౧. పరిపూర్ణబోధ దెల్పె పరియంతము సేవజేసి । బహు

నమ్మికగా । గురుమూర్తికి తరువాతను । మరకన్నుల గననివాని ।
 మార్గాము చీచీ । తలచరాదా ; మాట చీచీచీ । గురువాజ్ఞ యివ
 నీదే గురువై శిష్యులగూర్చి । గురుబోధదెల్పేటి గురువంచకుని యొ
 క్క । మార్గాముచీచీ । తలచరాదామాటచీచీచీ ॥ * *

౨౭౨. తనశిష్యులు విని తననతి । వినయంబున గొల్పు
 కొరకు వినుతి యొనర్చు । తనగురువును గురుడింటికి ॥ జనుదెం
 చిన జూచి । శిశ్రూష నొనర్చకుండా । లేమినిదెల్పి । చను
 మానుచుండా । వినుము కుచ్చిత శిష్యాగ్రణివీడు వీడెట్లు ఘన
 బోధోక్తస్థితి గనునొ గురునకు । శిశ్రూష నొనర్చకుండా । లేమిని
 దెల్పి । చనుమానుచుండా ॥ * * *

౨౭౩. కుటిలాత్ముడైన శిష్యుడు । యిటువలె తాబల్కు
 చుండు । నింటికినస్తే । యెటుబోవుచుండి వస్తిరొ । యిటిక
 దర్శనముమళ్ళి । యెప్పుడైయానో । యెవరికి దెలుసు । యెప్పు
 డేమానో । యెటుదోచదేమైన యిత్రామంచనుకుంటె । తుటుకూన
 వొకరాగి దుడ్డెనలేదిప్ప । యెప్పుడయ్యానో । యెవరికిదెలుసు ।
 నెప్పుడేమానో ॥ * * *

౨౭౪. జపములు తపములు సలుపును । విపరీతస్మరణ
 జేయు వేదాంతార్థం । బపరిమితంబుగ జెప్పును । కపటాత్ముడు
 శిష్యకోటి గనిమెచ్చుకొరకూ । మెచ్చిద్రవ్య । మును యిచ్చు
 కొరకూ । అపకీర్తి చేతాల కదరినట్లగుపాడి ॥ ఉపమూచె బ్రతు
 కూచు నుండు లోకులుతనను । గనిమెచ్చుకొరకూ । మెచ్చి
 ద్రవ్యామును యిచ్చుకొరకూ ॥ * * *

—(బోధానర్హులు)—

౨౭౫. జ్ఞానవైరాగ్య భక్త । సమాన నదీస్నాన దేవమం
 త్రపతన । తథ్యాన మఖతంత్రములుపర । మానిని రతిగోరునట్టి ।
 మనుజాసంఘముకూ । బోధనుదెల్పు మనిన వారలకూ । తాను
 బోధించుట తగదు బోధించితే । తానునేననుభ్రాంతి తలగదేలా
 గట్టి । మనుజా సంఘముకూ । బోధనుదెల్పు మనినవారలకూ ॥

—(అశరీర పద్ధతి)—

౨౭౬. మొంటుకుదాపల బింన్వొం ట్లంటించిన కొలదిలెక్క-
యధికంబగునా । మొంటుకు వలపలబిందొక్క । టంటించ లెక్క-
ఉళ్ళక్కాగదనోయా । మొంటుండి లెం । దాగదనోయా । తంటా
దీరునుజూడు దానివలె నెయెరుక । కంటెబయలును తానుగలిగుండి
తపసుళ్ళక్కాగదనోయా । మొంటుండీలేం । దాగదనోయా ॥

౨౭౭. నీకలలో నిను నన్నును । లోకుల లోకములజూచి
లోపలి భ్రమచే । నాకరుణబడసి మేలుక చేకొని కలకల్లజేసి ।
చేరేదవెటకో । సర్వమునీతో చేరీనీయటకో । ప్రాకాటముగ
బట్టబయలెరుకలీరితి । నీకు దెలిసినమీద నిలువాక వేవేగ ।
చేరేదవెటకో । సర్వమునీతో చేరి నీయటకో ॥ *

౨౭౮. కలనెడిబాసిన మనుజులు । కలలోపలి పనులు
చేయ కలవారసనా । కలవారుగారు వారల । వలెయెరుకను
గురునిచేత । వదలెరుకలోనా । గలపనిచేయ । వలదెరుకలోనా ।
కలవారంచనినోట పలుకూట మరయాక ॥ పలికినవారికి తొలగాడు
పాపము । వదలెరుకలోనా । గలపనిచేయ । వలదెరుకలోనా ॥

౨౭౯. క్షితిలోన నరుడుపక్వా । న్నతతిని దిని కక్కిమరల
నాకునే యతిసంస్కృతి విడిచితిరిగి పూనునె । వితరణశాలిచ్చినట్టి ।
విత్రామడిగీనే । సత్యవాదీ । సత్యాముడిగీనే । ప్రతిలేని గురుబోధ
స్థితిజెందియెరుకాని । గతిసంగ్రహించాడు । కృతకృత్యుడిచ్చిన ।
విత్రామడిగీనే సత్యవాది సత్యముడిగీనే ॥ * *

౨౮౦ జగమువలన సంకల్పము । జగమాసంకల్పమునను
జనియించునువే । రగుపడదు జన్మమందిర ॥ మగుపడ దెడబాసి
నిల్వ । వారెండెన్నటికీ । బయలును గనినీ । వీరెండెన్నటికీ ।
యికదల్చబోకూము యివిబుట్టుటుల్కిక్కి । మృగజలమగుపడ్డ మి
ద్యంఛెరిగినమాడ్కి । యారెండెన్నటికీ । బయలునుగని నీవి ।
రెంట్నెన్నటికీ ॥ * * * * *

౨౦౧. గురుజచల చలములను తన । కెరిగించిన శిష్యుడె
రిగి యెరుకై యుండక । యెరుకను నిల్పకుమని నను । యెరుకను
విడనాడి శిష్యు । డెట్లుండు నంటే । అట్లనెనే నింకెట్లుండు నంటే ।
పురుషుడు లేనట్టి పొలతి సౌందర్యాచు । మరిమరి కలిగుండి । మరి
లేనట్లని యంటి । యెట్లుండు నంటే । అట్లనెనే నింకెట్లుండు
నంటే ॥ * * * * *

౨౦౨. యెరుకను విడనాడి నయా । పురుషునిస్థితి యెట్టి
దనన పొందుగ వినుమి । సరిపడు సరిపడదనకన్ । సరిగా వర్తింపు
చుండు సమరస బుద్ధిక్ । కార్యములందు । సహజ ప్ర । వృద్ధిక్ ।
పరిపారి విధమాల పరుపూలు బెట్టాడు । మరి వైరాగ్యము చేత
మానుకొనుండాడు । సమరస బుద్ధిన్ । కార్యములందు । సహజ
ప్రవృద్ధిన్ ॥ * * * * *

౨౦౩. అనహంకారుడని మిషుడు । గనుకనె విశ్వంబనేటి
కలగానడ హం । బనువాడు సనిమిషుడుగా । వున విశ్వంబనేటి
స్వ । ప్నోద్యోగాము బూని । చేయుచు యా । వుద్యోగాము
మానీ । యనునూ సప్నోద్యోగమునకు నేకారణ । మనితానని
మిషుడెన్నడనుకోడి మాటా ను । ద్యోగాము బూనీ । చేయుచు
యా వు । ద్యోగాము మానీ ॥ * * * * *

౨౦౪. కలమేలుకొన్న పురుషుడు । కలలోపలి బాము
తెరుక గలిగుండగనే । తిలకింపలేవు గురుకృప । తెలివొందిన వాని
కింక । తిప్పలున్నావే । తెల్పర కొద్ది గొప్పలున్నావే । తలిదం
డి నొరదాత కులదైవ మాపులు । కలబాంధవులు దేశికులని
నమ్మితె యింక । తిప్పలున్నావే । తెల్పర । కొద్దిగొప్పలున్నావే ॥

౨౦౫. ఈరితి స్థితిగలిగిన । నేరుపుశాలి యితర జనులనిం
దాస్తుతులన్ । తారేగిచేయ డెన్నడు । వారలు మరి జేసిరేని వల
దాని యనడూ । చెవియొగ్గి । కావలె నాని వినడూ ॥ వారు మీ

వారు మావారు వీరనుకొంచు । సారేకు వీధిలో పోరాడేవారిని ॥
వలదానియనడూ ॥ చెవియొగ్గి । కావలెనాని వినడూ ॥

౨౮౬. ద్వనిమొదలగు తన్మాత్రలు । గనుకొనగాలేశమైన
గాన్నించనిచో । టునుబట్టబయలుగాగని । ధ్వనిముఖతన్మాత్రలున్న
దాన్నె యెరుగకనూ । గనియారెట్లొ దేన్ని యెరుగకనూ ॥ పునికి
గలిగినయట్టి । ఘనుని సన్నుతిజేయ । జనులాకు సఖ్యమంచనరాదు
వినరాదు । దాన్నె యెరుగకను । గని యారెట్లొ దేన్ని యెరుగకనూ ॥

౨౮౭. హటమున కుటిలాత్మునిజం । పుటకై భటకోటికాజ్ఞ
భూపతి యిడినక । భటులటువలెజేసెటిలో । పటకుటిలుడు బడిన
పాట్లు । పాటించికనునా । అట్లనె గురుని । నోటతావినెనా । యిటు
వంటి బోదాను యెటువంటి నరుడైన । అటువెనుక తనచేష్ట లెటు
వంటివోవాట్ని । పాటించి కనునా । అట్లనె గురుని నోటతావినెనా ॥

౨౮౮. తనుమనధనములు గురునకు । వినయంబున ధార
బోసి వేడ్కగురునిచే । అనువైన బోధవడసిన । ఘనమతిమంతు
నకుసాటి గలదాయీభువిని । లోకులు మొక్క । వలదా చవుల
విని । తన నితరులనె తాననక యేమాటను । వినక పరిపూర్ణత
దనరువానికి సాటి గలదాయీభువిని । లోకులు మొక్క । వలదా
చవులవిని ॥ * * * * *

౨౮౯. గురుగురుబోధలచేతను । పరిపూర్ణము నెరిగియెరుక
బాసిన యతనిక । గురుతెరుగ నొరులసఖ్యమె । యెరిగిన నరుల్లిట్టి
బోధ । నెరిగేరోయన్నా । వారెరుగాని మరుగుండదన్నా । చిరుత
పాపనిర్దితి మరిపైశాచముభాతి । తిరుగూచునుండు బెక్కురుమాడ్కి
గురుడెట్లు । యెరిగేరోయన్నా । వారెరుగాని । మరుగుండదన్నా ॥

— (ముఖ్యాధికారి యాయాధత) —

౨౯౦. దేశాటనంబు జేసితి । వ్రాసితి గ్రంథములుకొన్ని
వరగురుశిష్యుల్ । జేసెటి చర్చవింటిని । యోసితి మోక్షాద్యపేక్ష ।
రూఢీగ వినుమీ । నీవిట్టియా । రూఢాతగనుమీ । దేశీకుదయబుట్ట

జేసి శిశూబోప । దేశాముగొని యుపదేశామిచ్చితి మెచ్చి ।
రూఢీగవినమి । నీవిట్టియా । రూఢాతగనుమి ॥ *

— (గ్రంథపూర్వ) —

౨౯౦. శరశాస్త్ర స్వరహిమకర (౧౭౬౫) పరిమితమైనట్టి
శాలి వాహనశకమం । సరయగ శోభకృథనువ । త్వరమార్గశిరంబు
కృష్ణ । చవితినాటికిని । పద్యాల్పదిదక్వ మున్నూటికిని । ముర
యూచుజేస్తి నెవ్వరువిన్న చదివిన । పరిపూర్ణమెరుకై లేనెరుక
లేకుండునె । చవితినాటికిని । పద్యాల్పదిదక్వ మున్నూటికిని ॥

— (గ్రంథసమాప్తి.) —

౨౯౧. ఎరుక నెరుంగని బయలులో । గురుడును శిష్యుండు
వారి గొడవయునేమి । కెరించినవన్నియు । మీరెరిగిన వన్ని
యునుమిర । లేనునుశ్చక్రీ । వుశ్చక్రీతా । నెప్పుడుశ్చక్రీ ।
మరియింక మాటాడ మాటెలే । దాయాను । సరిపాయ సరిపోతె
సరిపాయ సరిమిర । లేనుశ్చక్రీ । ఉశ్చక్రీతా । నెప్పుడుశ్చక్రీ ॥

కందార్థములు సంపూర్ణము.

ఇతి శ్రీమద్భాగవతకృష్ణ విరచిత శక్తిద్వయ నిరాసకంబైన
శుద్ధనిర్గుణతత్వ కందార్థ నామగ్రంథసమాప్తః

శ్రీమత్పరశురామ సీతారామస్వామి

స్వగురు పరమగురు పరమేష్ఠిగురు

సద్గురు నిజగురు పరిపూర్ణగురు

సరబ్రహ్మణేనమః

శ్రీగురు చరణార విందార్పణమస్తు.

ఓం

శ్రీగురుభ్యానమః

ప్రబోధ చూడామణియను

క్షరాక్షరోపాది ద్వయదోషరహిత

పరమతత్త్వ కందములు

—(౦)—

—(సభావిజ్ఞాపన.)—

కం॥ ఈకల కందములనువిను । దోకల సరులారమీకు ।
వొప్పిదమైనకొ । నేకలగునుక రచించితి । చూకలమోక్షమునుజెంద
నగునివి వినినకొ । * * * * *

కం॥ మాటలేనట్టి బలములున । మాటగలిగె ననుటవినుట ।
మాయగదయ్యా । మాటమామైతె మానెను । మాటనుమాట్లాడి
మనము । మానుద మనలకొ ॥ * * * * *

కం॥ ఏకందముకాకందము । మాకందఫలరసరుచిని మరిపించు
రుచికొ । మీకందము తెననువినుడికందములన్ని సత్త్వవీచుల్లారా ॥

కం॥ సేఛందము జపపెరుగను । నాచందంబిదియు గురుని ।
నమ్మి రచిస్తొకొ । యీచందపు పద్యములను । చూచందరు సగక
దిద్ద రుడే నుకవులొ ॥ * * * * *

కం॥ కథగాదు జననమరణ । వ్యధమానుటకైరచిస్తొ పరకవు
లారా । మధియించి చూచిదద్దుడి । పథమేమాత్రంబుదప్పి । పారక
యుండకొ ॥ * * * * *

కం॥ తక్కువ పాండిత్యముచే । నిక్కేపండితులుమెచ్చ ।
నేరరు వీటికొ । యెక్కువ పాండిత్యముగల । చక్కని పండితులు
మెచ్చి । సరైనన్నట్లొ ॥ * * * * *

కం॥ సూరిజనులె యీగంధపు | సారము గనువారుగాని |
సంసారమహా | ఘోరవారాసి జేరిన | వారలువిని దీన్నిజూచి |
వచియింపుదురే || * * * * *

కం॥ గొప్పప్రతిష్ఠకు మిక్కిలి | తిప్పలబడు నృతతికెపుడు |
దీరదు వినని | యొప్పుల కుప్పగు బోధను | తప్పక నామాటనమ్మ |
దగుతప్పనతక || * * * * *

కం॥ మెచ్చైన బోధగలమా | యప్పులు తప్పంతుదిద్దు | డది
నాకిష్టం | బిప్పగిది కందములనే | జెప్పితి యాకవితజూచి | శిడి
ముడిపడకక || * * * * *

కం॥ ఒకసారియైనినకక | వికవికనవ్వేటి కకవివేత్లారా |
ప్రకటించక మీశౌర్యం బికదాచుట మీకుమాకు హితవైయొప్పు ||

కం॥ స్వచ్ఛాన్వయగుచ్చములని | పృచ్ఛయొనర్చెదరుకవులు
పృథుయగులారా | యిచ్చజనించిన జదువుడి | యచ్చాపద్యంబు
లివ్వి యాసాంతముగాక || * * * * *

కం॥ తక్కిన బోధలవలెనిది || చిక్కులుగల బోధగాదు |
చేపట్టదగుక | మక్కువతో మీమునుపటి | చిక్కుల బోధలను
చూర్న జెక్కిముదమునక || * * * * *

కం॥ సకలకార్యప్రయత్న | జనకమగు వస్తువనుబట్టి నలచి
వైచుదీ | న్నొకసారి వినన చదివిన | నికనింతకు యెక్కువైన |
వేబోదలయా || * * * * *

కం॥ కేరుచు మిము వినుమనినే | సారెకు మీచుట్టుదిరిగి |
సన్నుతిజేసే | తోరపు బోధకు మూలం | బైరెవ్వరొ వార్నిదలచి |
వరుసనుతింతుక || * * * * *

—(గురు పరంపరద్యాన్నం)—

కం॥ ఈశీతి శివరామాహ్వయ | దీక్షితులకు బోధజేసి |
దిద్దినసామ్య | దత్తుని శ్రీధరమూర్తిని | నిజేపముగాదలంచి | నే
వినుతింతుక || * * * * *

కం॥ దక్షిణామూర్తి యనదగు | నీశీతి శివరామనామ దీక్షి

తులనుచున్ । వీక్షింతురాట్యులతని క । పేతును దండములుబెట్టి
పేమనుతింతున్ ॥ * * * ౧౬

కం॥ ఆదీక్షితుల కృపకుడా । పాదైయ్యప్పయ్యమృతి పతి
యించెనుయీ । మేదిని తదోద్ధానతని ॥ పాదములకు నతులొనర్చి
పార్థింతుమచిన్ ॥ * * * * * ౧౭

కల॥ నతిజేసెద నప్పయ్యన్ । గతికైకొల్చుతడుబోధ గనెనో
నేనా । ప్రితిలేని పురుషరామా । క్షితిను నంశమణియైన నీతా
పతికన్ ॥ * * * * * ౧౮

కం॥ బుచ్చిపెంకమ్మ తల్లిని । చెచ్చెర పెండ్ల్యాడికాశిశేతువ
దాకన్ । విచ్చలవిడి యగజల్లెను । నచ్చరితుల కచలబోధ సాకల్య
ముగాన్ ॥ * * * * * ౧౯

కం॥ ఆసితాపతి నతివి । శ్వాసమునంగొల్చికొంటి నర్వేశ్వ
రుడం । చీనదోధను తేటగి జేసితినివిసకలజనులుచెవియొగ్గినన్ ॥

—(గృంధకర్తవంశావళి)—

కం॥ భాగవతవంశభవుడను । భాగవతోత్తములపాద పద్మం
బులకున్ । సాగిలి మొక్కిక్కివాడను । బాగుగనను జనులుకృష్ణ ।
భట్లందురిలన్ ॥ * * * ౨౦

కం॥ ధారుణత్యనసూయలు వీరేయనిజనులుబొగడ । వెలసిన
వారల్ । నారాయణ జానకీయను వారిరువురు గన్నయట్టి వాడను
సుమ్మా ॥ * * * * * ౨౧

—(గృంధవిషయము)—

కం॥ ఆనేనొనర్చినాడను । యీనిజకందములగంధ మెప్పుడు
దీనన్ ॥ వీనులవినికన్నులగని రేనట్టిజనంబుబల్కునే నేననుచున్ ॥

కం॥ చిల్లెర బోధల నన్నిటి । నొల్లరునిజబోధ డెలసి యొ
ప్పటిపెద్దల్ । పొల్లని యందుకె నేననవి వల్లక యీబోధయందు ।
వర్తిసిజామీ ॥ * * * * * ౨౨

కం॥ గురుశిష్యుల మాటలవలె । పరిపూర్ణపుబోధకంద పద్య

ఫణతిచే । విరచి స్తి వినుడిముందర । జరిగేముచ్చట్లుమీకు సహ్యం
బైనా ॥ * * * * ౨౧

కం॥ సకల నిగమాగమాది । ప్రకరమహా నారికేళ ఫల
సారము । దీసాకగ)ంధము జేసితి । తాకికజనులొక వేళ్ళగొన్న ।
కీడుదొలంగుక ॥ * * * * ౨౨

—(గురుశిష్య అన్యోన్య దర్శనం)—

కం॥ తనకుదానచ్చి సద్బోధనుదెల్పు మటంచు మ్రొక్కు తన
శిష్యునకు ॥ వినజెప్పదొణగె నొకగురు । జనుమానించకనువాని ।
కతిదయతోడక ॥ * * * * ౨౩

కం॥ పరమ పురుషుడును । లేనిది యెరుకయుగల దరసి లేని
యెరుకనువిడుమం । చెరిగించిన శిష్యుడు గురువరునడిగెను మ్రొక్కి-
రెంటి వతానలపుడుక ॥ * * * * ౨౪

—(శిష్యప్రశ్నావళి)—

కం॥ పరమపురుషుడనెన్నడో । యెరుకెట్టిదో తెల్పియనల
యెరుకను విడిచే । తెరువెట్టిదో యిన్నియునా కెరిగించుమటంచు
బల్కు నిట్లనె గురుడుక ॥ * * * * ౨౫

—(గురు ప్రబోధము)—

కం॥ నేపెద్దలచే విన్నది । నీపై దయబుట్టిచెప్ప నేబూనితిని
కాపద్ధతినంతయువిని । యేపద్ధతికాశపడకు మిదివిడువకుమీ ॥ ౩౦

కం॥ కదలడట పరమ పురుషుడు । కదిలిక మాయయట ।
యిట్టి కదిలికేదో । మొదలన పెద్దలు ఒల్కిరి । కదలనిదే కలదు-
లేదు కదిలికయనుచుక ॥ * * * * ౩౧

కం॥ పురుగుక్కు స్తంభంబును । గొరికినదన వీతిహోత్రు
గొనిమ్రొంగెచదల్ । ధరననిననుమాయాసతి హరినిచి కాకుగయొనర్చె
ననవినదగునే ॥ * * * * ౩౨

కం॥ హరియందు దోచువిశ్వము । నరస్వప్నము వంటిదనిరి
నానాజనముల్ । సురస్వప్నముచంటిదియనె । స్థిరమతి శివరామ
నామ దీక్షి తులుధరక ॥ * * * * ౩౩

కం॥ సురలందు దోచున్వస్నము । హరియందునదోచువిశ్వ
మానునలహరిక । యెరిగిన కలవిశ్వము । తామరుగనె తమలేమి
నెరిగి యతిలిషియ్యమునక ॥ * * * * 38

కం॥ కదలనిది కదలదెన్నడు । కదలికగల దనినదాని కగుపడ
దుమొదల్ । కదలిక లేదది గావున । యిదివరమరహస్య । మెన్వ
రెరుగరుదీసిక ॥ * * * * 39

కం॥ కదలనిది కదిలెనన్నను । ముదముననిన దగదువారి ।
ముచ్చటనెప్పుడుక । కదలిన కదలనిదెట్లగు । నదిగావునకదలదనుచు
నమ్మదగుజమో ॥ * * * * 3౬

కం॥ నినుమేనును స్రవ్యతిద్వయమని । నినుసీమేను మృషని
మానిరి నీజోలిని పెద్దలు నీవెరుగక । నినుసీవాక కొండనంటె । నిజ
మామాటా ॥ * * * * 32

కం॥ పేరచలమనుచు బయలని । పేరెప్పుడు లేనిమనము
బెట్టుట చాతక । పేరాయె బయలుకిప్పుడు । పోరానివు నేను
మృషని పోతేజాలుక ॥ * * * * 3౮

కం॥ పరమపురుషుడీబయలని । గురుడెరిగించినను జూచి ।
గొప్ప కురుచలై । యెరిగెటినినునే మృషనని । యెరిగరుగముసీవె
మాయ లికబుట్టవిలక ॥ * * * * 3౯

కం॥ అయమాత్మ యనినరీతిగ నయముగ యీబట్టబయలు
నదుగోయనుటల్ । అయమియ మనియనుటల్లక్కి । అయిన నన
నలసె నీదుకీడుడుగుటకై ॥ * * * * ౪౦

కం॥ లేనినే నీవులేని । స్థానంబును కారణంబు సర్వమునకధి
స్థానంబు సాక్షిసత్య జ్ఞానానందంబులనిన సత్యములగునే ॥ ౪౧

కం॥ అట్టిది యిట్టిదియనరా నట్టిది బయలనుచు దెలిసి యా
నిూదట నీవట్టిది యిట్టిది యనరా నట్టిది బయలనినదాని నరయకు
మెప్పుడుక ॥ * * * * ౪౨

కం॥ అదియిదియంచని యనరానిది బయలని తెలిసి నీవు ।

యిదియది యనరానిది బయలని తెలసిన నిను వదిలుండుము లేన
టంచు వరగుణవంతా ॥ * * * * ౪౩

కం॥ కలనీకు జగముకంతట । గలబయలుకుగలిగియున్న ఘన
మగుతిప్పల్ । కలయగని మేలుకొనియా కలవలె మేలుకనుజూచి
కదలుముశ్చక్రీ ॥ * * * * ౪౪

కం॥ కలనేను సింహమును కన్నులగన మృతిజెందినట్లు ।
యుశ్చక్రగునీ వలగురు కృపచే బయలుం । దెలసూరికె యుంటి
వేని తీరునుమాటా ॥ * * * * ౪౫

కం॥ ఎప్పటికి యొక్కరీతిగ । తప్పక నిలచున్నదాన్ని దయ
తోగురుడుం జెప్పినగని యగణితమగు । తిప్పలుగల నిన్ను నీవు ।
దీశితె సరిరా ॥ * * * * ౪౬

కం॥ నీవున్నచోట నుండును । నీవివిధ విచిత్రజగము నీతో
గూడక । నీవులేనట్టిచోటను నీవివిధవిచిత్రజగము నిలువదుకురా॥

కం॥ నానావికారములుగల నానావిధ నామరూప నటనలు
గలయీ । నీనాదశచితలనుగల దీనందేలేకమనము తిరుగుటమప్పా॥

కం॥ అబ్బి యీబయలున్నది దబ్బునగురుడెరుకజేయ దబ్బర
ననుచుక । దెబ్బకు మాయముగాకను కబ్బముజెప్పటకునిల్వ గలవే
నీవుక ॥ * * * * ౪౭

కం॥ మూలములేకనె వచ్చిన । నీలీలలు జూచుకోని నీవె
మురుతువీ । బయలున్నదనుచు దోచితె నీలేమిని నీవెరింగి నిలు
వకు కుత్రా ॥ * * * * ౪౮

కం॥ జ్ఞానకర్మ స్వరూపముగానిబయల్ నదుగొచూచి ।
కలకాలముయీ । జ్ఞానకర్మస్వరూపంబా । నినునీవెరిగి మృషని
పనివినవోయీ ॥ * * * * ౪౯

కం॥ ఈనిర్మలమా బయలున । నానాగమ నిగమకల్ప
నాయనటంటె । యేవరులు నమ్మరిందుకు । నానీయందుననటంటె
నమ్మినమాడ్కిక ॥ * * * * ౫౦

కం॥ నేనీవని మహాత్మ్యేని । కీనిగ మాగమవిచారమిష్టతి
యానా । నేనీవని యాపత్క్యే నానీకే యిష్టతౌర వానాయన్నా ॥

కం॥ కలవేశ్యను యామేల్కను । గలయాజయలండజూచి
కలమేల్కలలో । గలలేని నిన్ను నీమేనుల లేనని నీవుదెలిసి యుం
డముచూచుక ॥ * * * * *

కం॥ మేనుజశ మజడమనినను । నేనును మీరెండు గలసి
నేననబడు । స్వప్నానందమే మదవస్థను నేనేనను మృషని తెలియ ।
నేమృషసోదుక ॥ * * * * *

కం॥ నేనెతానైతేనావలె । యీనేలేనట్టి బ్రహ్మ నేనన
కున్నే నేనందునేనులేనిదె । మేనుజగత్తులైదోచి మృషసోకొంచుక ॥

కం॥ కానరావారుమతములు । నానాగమ నిగమసమితి ।
నామమునూపం । బేనులేనపుడు నాకై నేనరుదెంచిననువెంట నే
యవివచ్చుక ॥ * * * * *

కం॥ నామిది ప్రేమచేతను । యీమనుజులు నిలుపదలచి
యెన్నోయుక్తుల్ । తామొనరించిన నిల్తునె । నేమృషమృష నిల్వ
గలదె । నిశ్చయమువలెక ॥ * * * * *

కం॥ నీతండ్రి తాతలవలెనే । నీతనయులు నీవుజనుట నిశ్చ
యముకదా । మీతోటిరాదుగదబయ నీ తెరగెరిగివుడుశూన్య ।
మేదోగనరా ॥ * * * * *

—(బయలు లక్షణము)—

కం॥ బయలెపుడు పుట్టిగిట్టదు । బయలెప్పుడు ముట్టుకోదు ।
బ్రహ్మాంశంబుల్ । బయలెపుడు నన్నెరుంగదు । బయలెప్పుడు
జేయబోదు । ఎనులెవ్వైనక ॥ * * * * *

కం॥ బయలనిన నిత్యనస్తువు । బయలన నొకగీతినుండు
బ్రహ్మాండములో । బయలనిన కండ్లబడనిది । బయలన బ్రహ్మాంశ
మనల బరిగెడిదినుమీ ॥ * * * * *

కం॥ బయలనిన నేనులేనిది । బయలనిననుపాధిగాన బడనిది
యెప్పుడుకా । బయలనిన పలుకులేనిది బయలిట్టిది యనుచుదెలియ
బడదెవ్వరికికా ॥ * * * * *

కం॥ చెప్పి చూపించరానిది । యప్పాయల్లదుగొచూడు మని
నేనీకుకా । చెప్పిచూపిస్తా మరువకు । యెప్పటికీది నిమ్మిలేని యెరు
కను విజరా ॥ * * * * *

కం॥ ఉన్నదిగదనేజెప్పిన । దన్నా దాన్నుండజూచి తల
గుము మృషయా । నిన్నంటియున్న సంపద । లన్నియుగొని నీవు
వచ్చి । నట్లుమృషగుచుకా ॥ * * * * *

కం॥ సంచకోశముల సంచును । మించినదీయెరుకయనుట ।
మేలాబయలం । చెంచినదగు నాముచ్చట సంచిత సద్భక్తియుక్త ।
అమితానందా ॥ * * * * *

కం॥ లేని నేననుశరీరము । లోనబయట గలిగినట్టి లోకసమి
తికిన్ । లోనబయటగలబయలిదిదీనం దేలేకమనము తిరుగుటమనఘా॥

కం॥ ముడిబడి కర్మము జ్ఞానము । విడువక నారెండువెలసె ।
విశ్వమననదే । కడువేడ్క బయలుగనెనా । ఘడియైనను నిల్వలేక
కలెపోవుకా ॥ * * * * *

కం॥ సకలంబులేని బయలున । సకలములేని దిటకొచ్చి చనె
నాలేనం । చుకనితా లేచిపోయిన । నికనిలిచే బయలునెరుగ ।
నేదుండునురా ॥ * * * * *

కం॥ ఉన్న లేనేమొయనకా । పున్నది బయలనుచుయేమొ
వుంటిని లేనం । చెన్ను లేనట్టి నిన్నును । పన్నుగగని లేనినీవు ।
పరుగిడవోయీ ॥ * * * * *

కం॥ రెండువస్తువుల నడుమ । నఖండంబిదె కానుపించు గద
దీనిని నీవుండి కనుగొని చనందగు మండిత సత్త్విర్నిసాంద్ర మానవ
చంద్రా ॥ * * * * *

కం॥ ఉన్నదానందు నిజముగ । నెన్నడులేనట్టి మనము ।
యేతెంచిటయీ । తిన్నని ముచ్చటలాడితి । మిన్నియిక్క మనము
బోతె । యేదిరమాటా ॥ * * * * 20

కం॥ ఓపాప రూపబయలే , పరమాత్మనుచునమ్మి ।
లేనట్టినినున్ । ఆపోజ్యోతి ననుచు దెలిసి పట్లనె లేనటంచు చేరు
ముళక్కై ॥ * * * * 21

కం॥ ఇచ్చారాహిత్యంబునె స్వచ్ఛంబగు బోధయనుచు । సజ్జ
నులని యీ । యిచ్చనెకూజనిదనిరా । స్వచ్ఛందుల మాటలన్ని ।
సత్యము వినరా ॥ * * * * 23

కం॥ ఏయాపేక్ష జనించిన । నాయాపేక్షెల్లమాయ । యని
తెలియదగుక । ఆయాసమానుదానను । భీయని యవి విషవ
దగును । ఊమము కొరకై ॥ * * * * 24

కం॥ మనమీ బయలున లేనిదె ! మనకు మనమెవచ్చి ।
నిల్చి మనమేగిన । నేమనకమనజోలి గొనకక । తనకైతానుండి
యన్న దదుగోకనరా ॥ * * * * 25

—(ఎరుకలక్షణము)—

కం॥ లేనినీకలిమి సంధ్యా । సూనునివలె పుష్కర ప్రసూన
మువలె । స్వప్నానందమువలె । గందర్వా నీకస్థానము వలె । నని
తెలియదగుక ॥ * * * * 26

కం॥ సీతండ్రి జనిసమీదట । సీతసయుడు రాకమునుపు ।
సీపున్నపుడుక ॥ యేతత్వమంతటనుగల । దాతత్వము సరసిమృషని
తలపుము మిమ్ముక ॥ * * * * 22

కం॥ సీవెనుమీ జీవశివుల్ । సీవెనుమీ మేనుజగము సీవే
సుమ్మీ । జీవ శివైక్యము బయలున సీవు గలుగ లేదులేదు! సీమొద
లెచటక ॥ * * * * 27

కం॥ కదిలీనా మెదిలీనా । కదులని యీబయలునిన్ను । గన

లేదుగదా । మొదలెక్కడ గనరాదిక । కదలుము సీకలిముళ్ళక్కె-
గాదలచినుతా ॥ * * * * * ౭౯

కం॥ మేనని ననుదెలసినగతి । నేననిది బయలుగాను ।
నీమొగోయీ । నేననిది నేననని । నేనను నేనరచుమృషని ।
నేమృషనాదుక ॥ * * * * * ౮౦

కం॥ మేనొక్కటి నేనొక్కటి । నేనీమాటలను విడిచి నెను
నీతనువు ॥ నేనేనని యచలముగని । నేనను నీవేగవోయి ।
నేమృషననుచుక ॥ * * * * * ౮౧

కం॥ దేహమున కొంతనిజమని । మోహంబున నిల్చుకొను
తె మోహంబుగురు । ద్రోహమగుగానవిడువుము మోహంబును
మేల్కొనికల ముణిగినరీతిక ॥ * * * * * ౮౨

కం॥ చలనమన నీవునుమ్మీ । చలనరహిత మనినబయలు
చలనమెకలయీ । చలనము చలన రహితము । గలదని కనితొలగ
మేలు కగునోయప్పా ॥ * * * * * ౮౩

కం॥ యీగురైరిగే మేనును । బాగుగ విడిచిండుమిండు ।
బట్టకు దేనిక । ఆగజమాదాననునీని । త్యాగము సీకుంటెమంచి ।
దారావోరీ ॥ * * * * * ౮౪

కం॥ వలదెక్కువ ముచ్చట్లక । చలనములేనట్టి బయలు ।
చందముగని యీ । చలనమగు సీకునీవే ॥ తలినండ్రులటంచుదెలిసి
తలగుము చాలుక ॥ * * * * * ౮౫

కం॥ బ్రహ్మాందు లేక కలిగిన బ్రహ్మనునేననెడి మాయ
ప్రబలె జగంతె । బ్రహ్మను గనితానేగుతు । బ్రహ్మననే మాయ
కువని । బ్రహ్మాందుజమీ ॥ * * * * * ౮౬

కం॥ నిరుపాధికమగు బయలున । మరిలేకనె కలిగినట్టి మా
రుతమునకే । పరియాయ నామములగు । కరునలియన యెరుక
యనిన । కవిమాయయనక ॥ * * * * * ౮౭

కం॥ మానసము దేహజన్మం । డానందము సత్తుచిత్తు లహ
ముజగ । దధిస్తానంబునాత్మ సత్య । జ్ఞానము ద్రష్టనిననీవె సత్యము
నుజ్ఞా ॥ * * * ౮౦

కం॥ జ్ఞానాజ్ఞానంబులు యిజ్ఞానంబువెకానివేరు గావెన్న
టికి । జ్ఞానాజ్ఞానానికిపని జ్ఞానాతీతమునుగాంచి చనుటయునుమ్మా ।

కం॥ స్థిరముగ నిల్చేదైతె । పరుగెత్తక భ్రాంతినిల్వ జడదా
భునిలో । నరులు విమర్శించినతా । నొడుకుట మదియందుకోస ।
మోహనుకనరా ॥ * * * ౯౦

—(యెరుక వుత్పత్తి లక్షణము)—

కం॥ జలమందు మొదలులేకనె । జలచరములు బుట్టిపెరిగి
సమసివరీతిక । అలపరిపూర్ణములోనీ । నిలసజననంబు సితియు ।
విలయముచౌరా ॥ * * * ౯౧

కం॥ అచలమున మొదలు లేకనె । సచరాచర జన్మనిదయ
జననమగుయ । పుచ్చెయమున లేనిజలచెర । నిచయము జన్మించి
నట్టు । నిశ్చయమునుమీ ॥ * * * ౯౨

కం॥ నీరందు చాపలేకనె । నీరున జన్మించిమించి నీల్గినరీతిక
తోరమగు బట్టబైటను । వారక గురైటగుమేను నచ్చుకొబోవుక ॥

కం॥ జలధి జలచరములోవల । గలదా జలరాశిలోని జల
చరమునలేక । జలధి సత్యంబునిత్యము । జలచర మట్లచల చలము ।
నరణాలు గనుమీ ॥ * * * ౯౩

కం॥ జలరాశికి బుట్టువుగదె । జలచరములు వాటికవ్వె జన
యించుగదా । కలకాలమిట్లు జయలెరుకల గాంచిన సంశయంబు ।
కడకైగుజమీ ॥ * * * ౯౪

కం॥ పుట్టదు గిట్టదునొకరిని । పుట్టించదు చంపబోదు భూమ
యెరుకదా । పుట్టును గిట్టును నొకరిని । పుట్టించును సమయజేయు
భూమశీతరమే ॥ * * * ౯౫

కం॥ కలలోపలయేనుగుపై । గలనొర మేల్కనిననిల్వ గల
డాగురుడుక । దెలిపి బయలు నీవులేవిక । దలపకుమన నీకునిల్వ ।
దరమాతలపక ॥ * * * * * ౯౭

కం॥ ఎందరు లేదన్ననుతా । నెందుకు లేకుండుబయలు నేనీ
వనకక । యందరు కలదని యన్నను । యెందుకుగలిగుండు యెరుక
నేనీననుచుక ॥ * * * * * ౯౮

కం॥ నీకచ్చిరానియూరును । నీకేగృహమచ్చనట్లు నీవా
మేనక । నీకచ్చిరాడు నివునిను । చేకొనుటయు మానవయ్య ।
శ్రేయస్కామా ॥ * * * * * ౯౯

కం॥ నీరాంశ మస్యగోదన । సారము రేతస్సురెంటి సమ్మి
శ్రంబే । ధారుణి తనువై నిలుచును ॥ నారీనరసంగమమున । నయ
గుణతా ॥ * * * * * ౧౦౦

కం॥ మనసన్నపు సూక్ష్మాంశము । వినుజల సూక్ష్మాంశ
వలన వెలసెను ప్రాణం । బునురెండు గలసిపిండం । బనబ్రహ్మాం
డంబనంగ ॥ బరగునువత్సా ॥ * * * * * ౧౦౧

కం॥ రెండరితుల గనంబడు । చుండేయీమేనిచేత చూచి
బయలును । ద్దంపత దీని నుశ్మక్తేని యుండుము దీనందువాంఛ ।
నుంచకుశిష్యా ॥ * * * * * ౧౦౨

—(మతాలలక్షణము.)—

కం॥ అష్టాంగయోగములనతి । కష్టించె ప్రజలనలెనె । కష్టించె
చకయా । స్వప్తమగు బోధనినునీ । కష్టములన్నియును దొలగి ।
కడకేసునుమీ ॥ * * * * * ౧౦౩

కం॥ ఇదిగాదు బోధనే । దెల్పెదరమ్మని నీకువేరే । పేరిడి
యవలక । ముదముననే బ్రహ్మననుచు । వదరుమనినవాడెమాయ
వనుమతిలోనక ॥ * * * * * ౧౦౪

కం॥ మంత్రయంత్రములు ముద్రలు । తంత్రంబులు నీకుదెల్పి

ధనమడిగెడియా । మంత్రజాల మంత్రములకు యంత్రములకు నీగకు
కూన ॥ * * * * గంగ

కం॥ దీపముగతి కన్నులలో । పాపవలెక మెలగునిన్ను ।
పరమాత్ముడవక । శ్రీప్రజలు నలతులెరుగక । నీపాఠ్యైరిగుండినేను
నినునమ్మదునే॥ * * * * గం

కం॥ తర్జనులవలనజూపును । నర్జన వర్జగతనీల మనిశిష్య
లకుక । ధార్జన్యగురుడు నీవుని సర్జింపుమ సత్యమనుచు సజ్జన
తిలకా ॥ * * * * గం

కం॥ పురుషోత్తముడని పూజలు । సరులొనరింపుదురు భువిని
నానాచోట్లక । ధరమొదలగు భూతములను । చిరుత శిశువులాడు
కొనెడి । చేష్టలరీతిక ॥ * * * * గం

కపి॥ రసమనదగనిదినస్తువ । జననన్నకడెట్టులెరుక ప్రభువుకు
దెలుసుక । రసమైతె వినము సగుణము । ససిగాదా ముచ్చటంత ।
చెవుల వినుటకై ॥ * * * * గం

కం॥ ద్వైతా ద్వైత విశిష్టా । ద్వైతులమని కీచులాడు ।
దయ్యములవలెక । ద్వైతాద్వైతవిశిష్టా । ద్వైతులతో కీచులాడ ।
దగునేనీకున్॥ * * * * గం

కం॥ అనుభవ వేదాంతులమని । తినరాని పదార్థమెల్ల ।
తినదుర్జనులక । కనబోకుము తచ్చోధను । వినబోకుము యెన్న
టికి వివేకవిచారా ॥ * * * * గం

కం॥ జాహ్నవాపస్థ విషయము । లెన్నిగలవో వాటివిడువ
లేని గురువులక । యెన్నరుజేరి కొలుతురో । యివ్వసుధను వారు
జెడుదు రిదినిజముసుమీ॥ * * * * గం

కం॥ పాపండు మతమువారల । వేషంబులు జూచిశిష్య వితతి
భ్రమించుక । యీష త్తిబోధుగక । దూషింతురు విన్నకన్న ।
దుర్బాషణలక ॥ * * * * గం

కం॥ నిజగురుబోధ నెరుంగక | గుజగుజ శిష్యులకు జెప్ప |
గురుపులబోధల్ | భుజగవి పోషమ మగునుమి | సుజనౌఘము
మెచ్చదట్టి | సుద్దిని పట్టి || * * * ౧౧౪

కం॥ తనువును పిడిబ్రహ్మనునే | సనుమునుపటి నీవిచార |
మటుబెట్టిపుడుక | నిను నీతనువును వేరని | యన్తకును పరిపూర్ణ
మరసి యవివిడువదగుక || * * * ౧౧౫

కం॥ కొందరు వైరాగ్యంబున | కొందరు తీర్థాటనమున |
కొందరు కర్మం | బంధున ప్రతజపతపముల | కొందరు సత్యియింతు
రిట్టి | కోర్కెల మనుజుల్ || * * * ౧౧౬

కం॥ కొందరు భక్తిత్రయమున | కొందరు యోగములయందు
కొందరు జ్ఞానం | బంధురమింతురు వారల | కందరికీబోధ యిష్ట |
తొనానాయనా || * * * ౧౧౭

—(అశరీరపద్ధతి)—

కం॥ భ్రమరహిత సహిత జనులకు | సుమనుసులను నరులసమ
ము | జూచిన విశ్వం | బమరిలేకుండు నుండును | క్రమమునకలనంటి
దగుచు | కడునిజము సుఖి || * * * ౧౧౮

కం॥ కలతనను లేను కలనని | తలపోశెటి వారిమాట |
తమకే నిజమా | కలలేనివారు కలవారలు వీరలె యొకరి నొకరు |
నరయ రిరువురుక || ** * * * ౧౧౯

కం॥ కలవారికి మేలుకలలో | గలవారికి జాగ్రతందు | కల
హము గలదా | కలహించిరేనివారలు | కలవారలెగాని సేల్గు |
వారు గారెన్నటికిక || * * * * ౧౨౦

కం॥ సురలంచు దోనుకలనలె | నరుడెందునుబ్రహ్మయందు
నఖిలజనంబుల్ | యరుడెంచి యజని గన్గొని | బిరబిర తామేగు
నిల్వ | బిడియంబుగుచుక || * * * ౧౨౧

కం॥ రోగపు చేష్టలు బోయిన | రోగముగలదనినమాడ్కి |
రోయక నిన్నున్ | నీను కైదుగుట నుణగిన | నేగలనన నీదుమాట
నిశ్చయమటరా || * * * * ౧౨౨

—(జ్ఞానపద్ధతి.)—

కం॥ ఎరుగుట జ్ఞానముదానను । జరిగేవని కర్మమనుచు ।
జనులెన్నిరియూ । యెరుకయు కర్మములేనిదే । పరిపూర్ణము వీటి
నీవు । ఒట్టకుమెప్పుడున్ ॥ * * * ౧౨౩

కం॥ జ్ఞానంబు సత్వగుణమను । దానికి జన్మించె ననుచు ।
దామోదరుడా । మేనత్త కొడుకుతోననె । జ్ఞానమునకు జన్మ మొ
కటి । గలిగెగదోయీ ॥ * * * ౧౨౪

కం॥ పుట్టింది గిట్టుజ్ఞానము । పుట్టెననుచు కృష్ణమూర్తి ।
పురుషూతజడౌ । నట్టితన ముద్దుమరిదికి । గట్టిగ వినజెప్పెనిందు ।
కలతేమోయీ ॥ * * * ౧౨౫

కం॥ జ్ఞానమగు నీవు జ్ఞేయం బైన బయలుగాంచి । జ్ఞాన
మగునినునీవే । లేనంచు దెలియుమని తానా నరునకు వాసుదేవు
డానతి యిచ్చెన్ ॥ * * * ౧౨౬

కం॥ మనమచలమనదగదు । తగదనుటయు మనమచల
మునకు । తగవేరని రెండని । లేవుమనమచలమని విను మనముళ్ళ
క్కిలెలియ విడుమనము మనన్ ॥ * * * ౧౨౭

కం॥ జ్ఞానము నేనననొక్కటె । జ్ఞానము నే వేరటంచు ।
గనబోకుసుమీ । జ్ఞానము వచ్చును బోవును । జ్ఞానాతీతమును
తాను । గాంచినదాకన్ ॥ * * * ౧౨౮

కం॥ నీకలను వచ్చిపోయిన । లోకుల లోకములవలెనె ।
లోనిను గనుమీ । నీకలను నీవు మేల్కొని । యాకలె నటువలెనె
చూస్తె । యెటు నిల్వవురా ॥ * * * ౧౨౯

కం॥ అందరికల నీకలెకద । అందఱు నీకలనువచ్చి । యగు
పడిపోవన్ । కందువుగద నిన్నట్లనె । ముందమతీ కనగదోయీ ।
మరిలేననుచున్ ॥ * * * ౧౩౦

—(ఆకాశ లక్షణము)—

కం॥ చలియించనిదాకాశము । చలనంబే నాయువనుచు ।
సాటింపదగున్ । చలనమె విశ్వము నేనన । చలనమె తనువెరుక
లనిన జగమునిననుతా ॥ * * * * ౧౩౮

కం॥ ఆకాశ మనినశూన్యం । బాకాశంబనిన సగుణ మాకా
శమనక । కాకవలె నల్లరూపుది । యాకాశము మితములోన నన
గుండుజమో ॥ * * * * ౧౩౯

కం॥ ఆకాశ మనినకాలం । బాకాశంబనినవిలంబు మాకాశ
మనక । లోకమున చంచలంబగు । నాకాశము శ్చరూప మగువిన
వోయీ ॥ * * * * ౧౪౦

—(అహముయొక్క నిర్ణయము)—

కం॥ అహమేతనువీ విశ్వం । బహమే జీవేశ్వరులన । సహ
మేతదైక్యం । బహమే యహముకు మూలం । బహమణగిననణగు
నిన్ని యనఘ చరిత్రా ॥ * * * * ౧౪౧

—(భ్రమనిర్ణయము)—

కం॥ భ్రమయనిన పుట్టుకనినను । భ్రమకేనామంబులిట్టి ।
భ్రమవేసేపుం । భ్రమయీ మేనుజగత్తులు । భ్రమయెరుకయు మరు
పురెండు । భ్రమేభ్రమ వినరా ॥ * * * * ౧౪౨

—(యెరుక నిర్ణయము)—

కం॥ యెరుకసుమీ బ్రహ్మనినను । యెరుకసుమీ మాయ
యనిన యెరుకేజీపుం । యెరుకసుమీ యీశ్వరుడన । యెరుకసుమీ
నేనువిశ్వ । మదిసత్యమురా ॥ * * * * ౧౪౩

—(మాటనిర్ణయము)—

కం॥ మాటసుమీ నేననినను । మాటసుమీమాయయనిన
మరిజీవశివుల్ । మాటసుమీ బ్రహ్మనినను । మాటసుమీమేను
జగము । మాటెసుమ్మీ ॥ * * * * ౧౪౪

—(ప్రతిబింబ నిర్ణయము)—

కం॥ ప్రకటమగు బింబమందున । ముకురముముకుర స్తబింబ ।
ములులేవెప్పుడుకా । ముకురంబువలన బుట్టును । ముకురస్థము దాని
వలన । ముకురముదోచుకా ॥ * * * గరి

—(కలమేలుకల నిర్ణయము)—

కం॥ లేనినీరాకడే స్వప్నానందము నీకుగురుడు పరిపూర్ణం
బుకా । పూనితెల్పి మేల్కొల్పిన । నేననకను నీవుబోవ నీమేల్కొ-
దిరా ॥ * * * * * గరి

కం॥ కలలో వానికి మేలుక । గలదని గురైగువశమే కల
మేల్కొనినకా । కలవాడు గలకా తెలియను । తలపోయుము నిన్ను
నీవు తగనీరీతికా ॥ * * * * * గరి

కం॥ కలవాడు వానిచదువులు । గలవాతామేలకనిన । గను
గొను మటులకా । కలనిన్ను నీదుచదువును । ఫలమేమిక చాలు
పెక్కు । పలుకులతండ్రి ॥ * * * * * గరి

కం॥ కలరాజు సకల సంపత్కలీతండా తానుమేలు కొనలే
డెచటకా । కలనిన్ను వానివిధమున । తలపుము దలచితినేచాలు ।
ధన్యచరితా ॥ * * * * * గరి

—(అచల పరిపూర్ణప్రబోధ)—

కం॥ తనకుదా నొరులుజణిన । ధ్వనిబుట్టనిచోటప్రహ్లా ।
తనుదానొరులుకా । చనకిన ధ్వనిగలచోటని । వినుమాయము లేని
మాయా । విడులేననినకా ॥ * * * * * గరి

కం॥ మనుసుకు వాక్కుకు డెలియని । ఘననస్తువు ఒయల
టంచు గనియారెంటికా । నినునను విశ్వముగాగని । వినుమూలము
లేనివీటి । విడరాశిమ్యా ॥ * * * * * గరి

కం॥ ఏనిర్ణయమును జేయుడు । నేనని మహాత్ముడెప్పుడు ।

నేననువాడె । నానావిధాల వదురును । నేననుతననంటవారి । నెప్పుడుగనినక ॥ * * * * * ౧౦౪

కం॥ మలుకలు తేవితోవను । చులకనగా దెలియవచ్చు । నుజనులకెల్లక । తలనదగు దీనినెప్పుడు । మలకల త్రోవలకుబోక మాన్యచరిత్రా ॥ * * * * * ౧౦౬

కం॥ నామాట నమ్మవేమో । నీమానసమెరుగకంటి నేనీ మాటక । నామాట పద్యమైనను । యేమారకు దీన్నినీవి కెప్పటి కప్పా ॥ * * * * * ౧౦౭

కం॥ సిద్ధాంతోక్తులు ఇవి । నీబుద్ధికి దెలిసుండి చదువ బోకు మువీటిక । ఒద్దుల వినుమనవారలు । యుద్ధమునకు కాలుద్రవ్వు । చుందురు పెలుచక ॥ * * * * * ౧౦౮

కం॥ ముద్దుగ యీగ్రంథంబును । పెద్దలముందరవచింప పిరు దివియకుమీ । దిద్దెవరు తప్పులున్నను । వద్దనకను దిద్దనిమ్ము । వరకీర్తినిధి ॥ * * * * * ౧౦౯

కం॥ నేనుగల మేనులేదని । మేనుననీవుండియిట్లు । మిడు కటమేలా । మేనును విడిచను వినియెద । మానుగ నీవనక యున్న । మాయవెనుమ్మా ॥ * * * * * ౧౧౦

కం॥ కట్టెలు పిడుకలు లేకను । యెట్టుంబలె నిప్పునిల్వ । కేగునొ పుడమిక । అట్టుంబలెనే నీవును । యిట్టిశరీరంబులేక । నెందుదువురా ॥ * * * * * ౧౧౧

కం॥ తనువునే గాననంటె । ఘనసుఖదుఃఖములు రెండు । గనుపడనీవై గనుకతనువునీవొక్కటె । వినరానామాటనిట్టి । వెరినబడకక ॥ * * * * * ౧౧౨

కం॥ ఎరుకలేనట్టి బయలున । బిరబిర నరుదెంచి యెవరు । బిలువనిదేతా । నరసి పరిపూర్ణమున్నది ॥ యెరుకేనే చాలులేని । దేవుకనిలేకక ॥ * * * * * ౧౧౩

కం॥ తనువునే గాననంటివి । వినుసుఖదుఃఖములు నెవరి విర
నాతోడకా । వినజెప్పుము నేవినియెడ । తనయాతప్పితివనిన్ను ।
దండింతుజుమీ ॥ * * * * గౌర

కం॥ అందరిమాటలకురికే । వెందుకు నామాటనమ్ము మిదె
చాలును । యీ యందకు లేని యలుగని । యందున నీలేమి
యెరిగి । యరిగితే సరిరా ॥ * * * * గౌర

కం॥ నాబోతు రుచికిరుచినిడు । నీబోధ నపేక్షచేత నేర్చిన
వారికా । యేబాధలు బాధింపవు । బాబూయిది నీవునేద్ది । పతి
యింపగదే ॥ * * * * గౌర

కం॥ తాము తమ తప్పునెరుగక । నామాటలు తప్పులనుచు
నవ్వేజనముల్ । సామాన్యులనుచు దెలియుము । నిమానసమందు
తెన్న । నిరుజను సుగుణా ॥ * * * * గౌర

కం॥ దప్పుప్పన జనినట్లుగ । నిప్పున చలిబాసినట్లు । నిజ
మోగిరముకా । వొప్పుగ దిన్నప్పడెత్తుడ । ధప్పినగతి బోధవిన్న ।
దప్పునుబాధా ॥ * * * * గౌర

కం॥ సాధనలు జెప్పితిష్యుల । బాధలబెట్టెటి గురుని । బాట
వదిలియే । బాధలులేనీ బోధను । సాచుల సేవించి వినుము । సద్గుణ
శాలీ ॥ * * * * గౌర

కం॥ బోధలకెల్లను గురువగు । బోధసుమీ దీన్ని నీకు । బోధి
స్తినీయి । బోధను వదలకుమెప్పుడు । సాధుజనస్తుతవివేక సతతా
శోకా ॥ * * * * గౌర

కం॥ నీమదికీ నిజబోధను । ప్రేమతోనాటించదలచి । పెక్కు
విధములకా । నేమొదలుబెట్టి చెప్పితి । దేమాత్రము రాత్రిపగలు ।
యేమారకుమీ ॥ * * * * గౌర

కం॥ నేనీకు జెప్పబూనిన । యీనిజనదోష మనసు । కిమి
డిన వెనుకకా । నీనా పనిదీరునురా । వోనాముద్దులకు మార ।
వోనగధీరా ॥ * * * * గౌర

కం॥ ఎన్నో గంధజలదులను । తిన్నగ మధియించిచూస్తై ।
తేలెనుసారం । బున్నబయలుగని మృషయగు । నిన్ను నీమేను
మృషని । నిలువకు మనుచున్ ॥ * * * ౧౬౩

కం॥ కవ్వరము నిప్పుగలసె । చొప్పన వెలి గవలకండ్ల ।
జూస్తుండగనే । తప్పన గనరాదట్లనె । యిప్పుడు నినునన్నుబోధ ॥
నెరుగుము బుద్ధిన్ ॥ * * * ౧౬౪

కం॥ దీవించియిస్తి నేనీ । నేవించిన నేవమెచ్చి । చిత్తము
లోనన్ । కావించు మెప్పుడుగానము । భావించిది ముఖ్యమనుచు ।
పావనశీలా ॥ * * * ౧౬౫

—(హీనగురుశిష్యోభయ లక్షణము.)—

కం॥ ఈవికాశించుగురుడును । నావద్దొక కాసులేదు నన్నడు
గకుపా । పోవయ్య యనెడి శిష్యుడు । కేవల హీనాత్ములనుచు ।
కీర్తింపదగున్ ॥ * * * ౧౬౬

కం॥ దేవుడు తేలెమ్మనునా । జవుడు లేదనుచుమదిని । శిషి
ముడి పడునా । భావమున దెలిసి యిద్దరు । నావిధమున నడువవల
యు । నందరు మెచ్చున్ ॥ * * * ౧౬౭

కం॥ గురుశిష్యుల లక్షణములు । గురుశిష్యుల బోధరీతి గురు
గీతార్థం । బెరిగిన నరులకు మెప్పుగు । నెరుగనియా మూఢనరుల
కిష్టతియ్యనే ॥ * * * ౧౬౮

—(గురుశిష్యోభయ లక్షణము)—

కం॥ తనసంతతి పైగలదయ । తనశిష్యుని మీదనుంచ దగు
గురుడెప్పుడున్ । తనధనము మనసు తనువును । తనగురునివటంచు
దల్చు । దగుశిష్యునకున్ ॥ * * * ౧౬౯

—(నీతి ప్రబోధము.)—

కం॥ కొటివిధంబుల జెప్పిన । చేటాదవేటి తనదు పూర్వ ।
చేష్టలు విడకన్ । చాటున నేటున ద్వివిధము । గాటనమొనరించు
నతని । కతుకు నెబోధా ॥ * * * ౧౭౦

కం॥ బంగారువంటియా । బోదాంగీ కరణులనుజేరి యదివిని
వారిక । భంగపరచ దలచెడియా । వెంగళులకు జెప్పకుమని వేడెద
నిన్ను ॥ * * * * * ౧౭౧

కం॥ ప్రాకటముగ నిద్దరయిక । యేకధలను వినిసరాదు ।
యీబోధందుక । రాకుండ దేమిచిత్రము । ప్రాకృత సరమూకకల్ల
పాననచరితా ॥ * * * * * ౧౭౨

కం॥ క్రొత్తదంపతుల కూటమి । నెత్తెగున లేమలంత ।
నిదురలుబోకక । మొత్తములై కనునటునలె । బత్తలదిరిగేటిచిన్ని
బాలలకగునే ॥ * * * * * ౧౭౩

కం॥ మనసరయక ప్రజలను విను మనిచదువకుబోధ బాధ ।
యనియిండ్లలో । పనులన్ని యాదిజేసుక । చనియెదరా సమయ
మంద । సహ్యముననుతా ॥ * * * * * ౧౭౪

కం॥ వీనుల వినజీబోధను । నేనేబ్రహ్మననినికి । నీలెడి
వాడుక । మానికముగానవచ్చిన । దానినిరాయనుచు దలచు ।
తార్కికునిగతిక ॥ * * * * * ౧౭౫

ఒకరువిని మెచ్చవలెనని । సకల పురాణములువేద శాస్త్ర
శ్రౌత । ప్రకరమును నేర్చువిద్య । న్నికరంబీబోధమెచ్చ నేర్చునె
నుమతీ ॥ * * * * * ౧౭౬

కం॥ సాధారణముగదెల్పకు ॥ మీధర మానవులబిల్చి యీ
బోధను । బల్ మేధానిధి యాచించిన । బోధించుము వద్దులోభ బుద్ధి
సుబుద్ధి ॥ * * * * * ౧౭౭

కం॥ ఏబోధ శిష్యులకుగల । యాబాధల నణచివేయు నదె
సద్యోచా । ఆబోధ యేదియనినను । యాబోదే సుమ్మిదీన్ని యిక
విడువకుమీ ॥ * * * * * ౧౭౮

కం॥ హెచ్చైన బోధదెల్పె । సచ్చరితుల కియ్యలేరు జనులు
ధనంబుల్ । గచ్చులుగొట్టెదిచ్చుల । కిచ్చినక్రియ నిట్టి నృతతి ।
నేమననోయా ॥ * * * * * ౧౭౯

కం॥ కాకులవలె కూకలిడే । లోకులకీ కలకుబెదరి లోగుండ

కటాక్షా । మూకత్వమూనుచాలు । వివేకుడవై య్యుంటివేని । వినినా
మాటా ॥ * * * * * ౧౮౦

కం॥ పెద్దల నెవరిని జూచిన । ముద్దుగమాట్లాడివారు । ముద
మునజెప్పె । సుద్దుల కడ్డము జెప్పక । వొద్దికతో మ్రొక్కివినుము ।
వోపుణ్యతమా ॥ * * * * * ౧౮౧

కం॥ తనహితవెరుగని మనుజుడు । వినదా వజ్రనోక్తి దుష్ట ॥
వృత్తిగల సుయోధనుడు । దశాసనుడు - విహితజనవాక్యము వినక
కాదే । సమసిరిరువురు ॥ * * * * * ౧౮౨

కం॥ హద్దుసుమీ గురువాజ్ఞన । ముద్దుసుమీ గురునిసేవ ।
ముదమున జేయక । పద్దుసుమీ యిట్లుండుట । వద్దుసుమీ గురుని
తోటి । వాదించుటముల్ ॥ * * * * * ౧౮౩

కం॥ జంబాల పోతుగోరునె । సంభవ నాశములబాపు ।
చక్కని బోధక । కుంభిని పంజనకుండునె । రంభాసంభోగవాంఛ
రంబునుగనినక ॥ * * * * * ౧౮౪

కం॥ ఎందరుదూషించితె యేమందురు మనవారెకాని । య
న్యలెనీవా । యందరితో వాదించక । నందంబా నిట్టిబోధ । నర
యరతండ్రి ॥ * * * * * ౧౮౫

కం॥ కోపమె పాపంబనబడు । కోపమె హంకారమనుచు ।
కొనియాడబడుక । కోపమె తాపంబనబడు । కోపమె మృత్యునన
బడును । కుటిలవిరహితా ॥ * * * * * ౧౮౬

కం॥ చెప్పవొణంగెను మునుతా । జెప్పని ముచ్చట్లుకొన్ని ।
సేమము కొరకై । యొప్పులకుప్పావోమా । యప్పాయని దువ్వు
కొనుచు । నతిదయతోడక ॥ * * * * * ౧౮౭

కం॥ ఒప్పుకుమీ పరబోధల ॥ తప్పుకుమీబోధనెపుడు । దల
చుట మదిలో । తొప్పుకుమీసచ్చిష్యుల । చెప్పుకుమీ దీన్నిదుష్ట ।
చెనటులకెపుడుక ॥ * * * * * ౧౮౮

కం॥ కూడకుమీ దుర్జనులను । వీడకుమీ సాదుమనుజ వితతి

స్నేహం । బోడకుమీ గురుసేవకు । పాడకుమీ పరులనిండు పాటలు
రీతిక ॥ * * * * * ౧౮౯

కం॥ మీరకుమీ గురువాజ్ఞను । చేరకుమీ దుష్టులంత ।
చేరినచోటక । దూరకుమీ బోధనువిని । ఏరకుమీ సాదుజనుల
యందునతప్పల్ ॥ * * * * * ౧౯౦

కం॥ జనులనలె జరుపుపనులను । ననునిను జనవితతిదిట్ట
ననువకుమెప్పుడున్ । నినునీవు బాగడుకోకుము । నినుబోలరటం
చుజనుల । నిందించకుమీ ॥ * * * * * ౧౯౧

కం॥ శ్రద్ధబోధందునిలిసి ॥ అశ్రద్ధను నీసేప్పుచేత యూడిం
చితివా । బద్ధత్వమంతబాయును । బుద్ధికి సరిపడితేదీన్ని । బూన
గదోయీ ॥ * * * * * ౧౯౨

కం॥ సంశయమె జన్మహేతువు । సంశయమే గురునిమాట
చవిగొననియదీ । సంశయమె కీడునొదవును । సంశయమెడబాసి
వేని । చాలునునత్నా ॥ * * * * * ౧౯౩

కం॥ నరులంతమెచ్చనడునను । హరిహరశతమఖామ రాదు
లక్షై నక । తరముగాదనగ మనకిక । తరమానన నశమెచూడు ।
ధాతినిపుత్రా ॥ * * * * * ౧౯౪

కం॥ అందరిని చఱుకుచుందురు । కొందరు దుర్మార్గవృత్తి ।
కుటిలజనంబుల్ । యందరి నొగిచ్చి కరునుచు । మందలనలె కోతు
లుండు । మాడ్కినికుర్రా ॥ * * * * * ౧౯౫

—(గురునిర్ణయము)—

కం॥ సదమలగురువెరనినను । యదుగోబయ లిదుగొలేని ।
యాగురుతేరిగే । టిదగు శరీరముదీనిని । వదులుమనుచు నీకుజెప్ప ।
నచ్చినవారే ॥ * * * * * ౧౯౬

కం॥ దిచ్చుతనపు శిష్యునిమది । నొచ్చినధనమియ్యడనుచు ।
నూహించిమదిక । యిచ్చకములాడబోకను । చెచ్చెరయూడించు
వాన్ని । సద్గురుడై తే ॥ * * * * * ౧౯౭

—(నిజశిష్య నిర్ణయపద్ధతి)—

శం॥ గురుడుతన నెంతమెచ్చిన | వరశిష్యుడు లొంగితిరుగ
వలయునుమదిలో | మురిశి భయభక్తి లేకను | తిరిగిన చేటొదవు
నిజము | తెలియగదోయీ ॥ * * * ౧౯౮

కం॥ శూరత్వమాత్మపనికై | వైరాగ్యము గురునిగొల్చు |
వర్తనకెప్పుడు | యాతీతి నృత్తిగలిగిన | నారీనరు లేగిచనరె | నర
కములోనక ॥ * * * ౧౯౯

కం॥ మేలైన బోధనినుటకు | చాలానిన్నుములు వచ్చి నమ
కూడినయే | లీలక విడునచ్చిష్యుడు | వాలాయయు బోధయందె |
వర్తించుజుమీ ॥ * * * ౨౦౦

కం॥ గురుకనుసౌజ్ఞనుగనుగొని | పరిచర్య యొనర్చుచుండు
భక్తుడు భక్తిక ॥ పరిపూర్ణబోధజెందును | పరమహారప్రచండ |
బంగరుకొండ ॥ * * * ౨౦౧

కం॥ కమలంబులున్న కొలనుకు భ్రమరములే తెంచినట్లు |
బాగుగబోధక | తమమదిగోరి గురునిపద | కమలములను గొల్పు
నుజవ | గణమే తెంచుక ॥ * * * ౨౦౨

కం॥ త్ర్యక్షుని నిందించినయా | దక్షునిగని ప్రాణమిడిన |
త్ర్యక్ష సతివలెక | యీక్షితి తనదేశికుని | నుపేక్షించిన జనుల
తాను | పేక్షించదగుక ॥ * * * ౨౦౩

కం॥ గురుని కపరాధియగునా | నరనాదుని దృఢదునొంచు |
నరుని విధమునక | ధరసచ్చిష్యవరుడు తన గురుశత్రునిచేతనైతె |
కొవ్వణచదగుక ॥ * * * ౨౦౪

కం॥ సతిభక్తిగల యువతివలె | సతతము గురుభక్తి గలిగి |
సచ్చిష్యుడిలక | స్థితిగుదుర సేవజేయును | ప్రతిరహితాద్భుతచరిత్ర |
పరమపవిత్ర ॥ * * * ౨౦౫

—(బోధకు ఆనధికారులు)—

కం॥ మనసున నొక్కటి దలచు | వాక్కుననొక్కటి బలుకు

చుండు । కుటిలుడు మరితా । తనువుననొక్కటి జేయును । విను
వానికి బోధదెల్పు । విహితమటోయీ ॥ * * ౨౦౬

క॥ గురుడుతనయాజ్ఞలోపల । చరియింపగగోరునట్టి శిష్యున
కెప్పుడుకా । దురితంబు వృద్ధియైతా । నరకమునకా గూలకున్నె ।
నరనుత చరితా ॥ * * * ౨౦౭

క॥ సురవరుడహల్యకోసము । మరులొందిన రీతినెపుడు ।
మగుదురురజ్జుల్ । పొరుగుూరు సాధులకుతమ । పురమునగల సాదు
లందు ॥ బుద్ధినిలుపకన్ ॥ * * * ౨౦౮

క॥ కనకసుమగంధవాసన । తనకొనగాదలచిపట్టదము గొన
డటులన్ । వినదులేనహమె బ్రహ్మం । చనిపల్కె నృతతినిల్వ ।
నసీయిబోధన్ ॥ * * * ౨౦౯

క॥ జరరజ నితులై ననుబహు । కఠినమనస్కులకుఘోర ।
కలుషాత్ములకున్ । శతలకు జడమతులకివకు । పఠనాసక్తులకు
బోధ పట్టుమటంచున్ ॥ * * * ౨౧౦

—(అధికారి నిర్ణయము)—

క॥ మనుసున వాక్కున తనువున । పనియొక్కటె జరుపు
నట్టి । భక్తునికిదయన్ । వినుపించుము వినుమని । యీఘనబోధను
వానికతుక । గలదుడుగకుమీ ॥ * * * ౨౧౧

—(శిష్యవిజ్ఞాపన)—

క॥ అనిగురుడు బోధజేసిన । విని శిష్యుడు హర్షమంది ।
వేడుకతోడన్ । తనగురునితోటి విజ్ఞాపన మీరితిగ నొనర్చె ।
పటువాక్పొడిన్ ॥ * * * ౨౧౨

క॥ నాకొరకు కష్టపడితిరి । మీకై మీరిటకువచ్చి । మిము
బొగడుటకా । కాకోదరేశుడోపం । డాకార్యము నాతరంబె యచల
మనస్కా ॥ * * * ౨౧౩

క॥ తెల్లివి దండ్రివి దాతవు । నల్లభుడవు బాంధవుడవు ।
వసుదీశుడవుకా । తెల్లమిగ దేవుడవు - నీ నల్లగదా యిట్టిబోధ ।
వర్తన వినుటల్ ॥ * * * ౨౧౪

— (గురుని కోరిక) —

కం॥ అనిశిష్యుడన్నమాటకు । మనమున హర్షించి గురుడు
మరియట్లునియెక । వినవోయి శిష్యురాయా । వినినాకోరికనుదీర్చు
వేడకయైనక ॥ * * * ౨౧౬

కం॥ నేజెప్పినట్లు జెప్పర । నేజెప్పిన బోధతెన్న నీకతికుంటె ।
నేజాతు సీచమత్కృతి । రాజితసుగుణైకసార । రమ్యవిచారా ॥

— (శిష్యప్రబోధము.) —

కక॥ అనిగురుడు తనను బల్కిన । వినిశిష్యుడు లేచిమొక్కి
వినుతించి ముదం । బునజెప్ప దొణగెమునుతా । వివినట్లుగ గురుని
మదికి । వేడక దోషక ॥ * * * ౨౧౭

కం॥ నేమొదలులేని మేనును । నాముచ్చట స్వస్థమనుచు
నమ్మదగునుమీ । నేమేలుకొన్న లేనని । నాముచ్చట నేనునిల్వ ।
నరఘడియైనక ॥ * * * ౨౧౮

కం॥ లేనినే లేకవచ్చిన । నేనేగిన నుండుబయలు । నేనెరు
గనుయీ । నేనుండి దాన్నిగనుగొని । నేనేగి తె మరలబుట్ట । నీక
నెన్నటికిక ॥ * * * ౨౧౯

కం॥ లేని నారాకవాకలు । దేసందున దోచుడె । నదె
యలునుమీ । దానిని గురుకృపచేగని । నేనేగిన రానుపాను ।
నిజమెన్నటికిక ॥ * * * ౨౨౦

కం॥ తనువుకు నావును నేరని యనగూడదెట్టులనిన । నన
వరతంబుక । పనులన్ని తనువునేలేకను । జేయగ వశముకాదు ।
కావునసామీ ॥ * * * ౨౨౧

కం॥ ననురమ్మని పొమ్మనితా । ననదునుమీ బట్టయలు ।
నాకై నేనే । తనువును జగమునుగైకొని । చనుదెంచుట చనుట
నాకు । సహజముతండి ॥ * * * ౨౨౨

కం॥ ప్రకటమగు బట్టబయలున । సకలముతో లేకవచ్చి ।
చనుధర ఘడియక । నొకకోటిమాట్లానేరా । నొకనేళ్ళను లేనటం
చు । నూహపొడమినక ॥ * * * ౨౨౩

కం॥ లేనినే నెరుగకుండిన | మేనుండదు నేనునిల్వ | మేనుం
డకయీ | మేనగు నాజోల్లొని | దానిని గుర్రెరిగినను | తలగితె
చాలుక ॥ * * * * * ౨౨౮

కం॥ మనము మనపెద్దలందరు | చనుదేరక మునుపువారు |
చనినక గలయీ | ఘనమునుగని - మనమేగిన | చనదుగదా
మనలజోలి | సారవిచారా ॥ * * * ౨౨౯

కం॥ మేను మజ్జననినేనే | మేనికి జనకుడనునేను | మేను
లొకటియై | దేనందు సంచరింతుమొ | దానినిపరిపూర్ణమనుచు
దలచెదనయ్యా ॥ * * * * * ౨౩౦

కం॥ మేనున్నదె నేలేకను | నేనెరుగను మేనులేక | నేనిల్వ
నుయీ | మేనుకు నేనేమూలము | గాననుమము మేమెసృజన |
గావించుమయీ ॥ * * * * * ౨౩౧

కం॥ నేనిల్వ జగములేకను | నేనేగిన జగములేదు | నిజమీ
జగముక | నేనును లేనప్పడుగల | దానిని పరిపూర్ణమనుచు | దల
పోయదగుక ॥ * * * * * ౨౩౨

కం॥ లేనినే మాయమైనను | మానవులది మరుపుమూర్ఖ |
మరణంబునుగా | ఛానిద్రయు నిర్విద్రవ | నేనవిని మృషనినమ్మ
నేర్తు నెవ్వరిక ॥ * * * * * ౨౩౩

కం॥ పనుభాష్యములను శాశ్వను | జనములునను గట్టి
యుంను జనక నిలుతునా | చనునొత్తు నాకునేనై | కనుక నెనను
నమ్మరెపుడు | ఘనులగువారల్ ॥ * * * ౨౩౪

కం॥ నానాభాషలచేతను | నానావిధశాస్త్రతతుల | నను
నమ్ముటకై | నేనేచించిపెట్టితి | నానాదేశములయందు | నరరూ
పమునక ॥ * * * * * ౨౩౫

కం॥ ఒకచోట నప్పుదును | వేరొకచోటను మిడుకుచుందు
నొకచోటనునే | సక్రటమగుదులేకుందును | నొకచోటనుయిట్టిచేష్ట
లుండునునాకుక ॥ * * * * * ౨౩౬

కం॥ కాపేటి కాలువలవలె । నావల్లనె కల్పనాను । నానా
విద్యల్ । యీ విశ్వమందువిశ్వము । నావెంటనె వచ్చుచోవు ॥ నా
వలెనెసుమీ ॥ * * * * * ౨౩౩

కం॥ నేనాడదాన నొందును । నేనేమగవాడనొదు । నేనే
నన్నున్ । నేనీవటంచుగూడుదు । నేనేనను జరుపమనుప నీగుదు
సుమ్మీ ॥ * * * * * ౨౩౪

కం॥ నేనుల మేనులకుప్పను । నేనుబయల్ నన్నెరుగదు ।
నేచనుదొతున్ । మేనై నిమిషములోనిది । మానుగనావృత్తి నేనె
మాయెనుసుమ్మీ ॥ * * * * * ౨౩౫

కం॥ నేనుగాకొకటిశుద్ధ । జ్ఞానము గలదనుచు బల్కు ।
జ్ఞానులమాటల్ । పూనివినదగదు - శుద్ధ జ్ఞానంబననేనె నేను ।
లేనిది యానే ॥ * * * * * ౨౩౬

కం॥ నేమాత్ర ముందున నియెను । నామాయల కూత
లన్ని యరసిన సుప్తిన్ । యేమాయె మరణ మప్పుడు । యేమా
యెను గురునిమాట నేమాయె నయా ॥ * * * * * ౨౩౭

క ॥ నేనన్న నహ మహంబన । నేనుసుమీ యహమటంచు
నేనెపుడంటే । నేనెపుడు బుట్టుటది । జన నేను గఠించుట మటంచు
నీవెరుగయ్యా ॥ * * * * * ౨౩౮

కం॥ నేనన నాలవ దేహము । మేనన నాలోని మూడు
మేనులు సుమ్మీ । నేను మేనన నచొక్కటై కానిది తనమూల
మరయ । గనరాదు సుమీ ॥ * * * * * ౨౩౯

కం॥ లింగము లింగము గలసుటె । లింగ శరీరం బటంచు
లెక్కకు నచ్చెన్ । లింగం బంగమునెడసిన । లింగము శక్త్యాను
నేనె లింగంబనినన్ ॥ * * * * * ౨౪౦

కం॥ లింగము విక్షేపంబన । నంగం బావరణమనిన నగునీ
రెండే । లింగ శరీరము దీనికి । భంగము తనమూల మరయ బడి
నప్పుడెగున్ ॥ * * * * * ౨౪౧

కం॥ ఎరుకన మరుపన రానిది । సరివూర్ణం బీశ్వరుడన బడు
నెరుకెరుక । మరచిన జీవుండనడు । నెరుకచలము । నెరుగ
నరుగు । నెరుక మరుపులుక ॥ * * * ౨౮౨

కం॥ ఎరుకన సత్వగుణంబని । మరుపన తామస మటంచు
మరి యీ రెండుక । సరియైన రాజసంబని నరులెన్నిరి మూటిని
డువ నర్హము సుమ్మి ॥ * * * ౨౮౩

కం॥ నన్నెరుగ నట్టి బయటక । యెన్నడు లేనట్టి నేను
యీ విశ్వమునై । వున్నట్టు లుండి నేలేందున్నది గని । నేనుబోతే
దుండణగుసుమీ ॥ * * * ౨౮౪

కం॥ ఈ యచల మొకటి బ్రహ్మని । మాయా మయమైన
విశ్వ మంతయు । నేనంచాయ మెరుంగక ననునరు । లీయడబ్రహ్మం
బటంచు లెక్కిడ నగుదుక ॥ * * * ౨౮౫

కం॥ భూమనుభద్రాచలమని । రాములనుచు లేని । నన్నర
క్షణముననే । మీమాట నెరిగుల్లక్కిని । నామాటను మరచియు
నికీ నయమని తోచెక ॥ * * * ౨౮౬

కం॥ నాగురుడు నాకు దెల్పిన । యాగురు బోదంత మీకు
యిప్పుడు నేనుక । బాగుగ విన జెప్పితిసుమి । యోగురువర్య యని
శిష్య డారక యున్నక ॥ * * * ౨౮౭

—(గురుని హర్షము)—

కం॥ విని శిష్యుని వచనోక్తులు । మనమున హర్షించి గురుడు ।
మస్తకమున జెయ్యునిచి తొడమీద జేర్చుక తనశిష్యుని మేనునివిరి
తొనిట్లనియెక ॥ * * * ౨౮౮

కం॥ నీవంటి ఘట్టి వాడిక । భూవలయము నండు ముందు
బుట్టడు వెనుకక । నేవిన లేదున్నాడం । చీవేశ్వకు నిన్నెచూ స్తి
నిట భళి శిష్యా ॥ * * * ౨౮౯

కం॥ చందురుని చీమ ముద్దాడిందని నట్టిపుడు 1. నీవు యీ

సదోబ్ధః । శెందితివి నీకుసరి జగ మందెవ్వరు లేరు నిన్ను మది
మెచ్చితారా ॥ * * * * * ౨౫౦

—(గురు దక్షిణ)—

కం॥ అని మెచ్చి యేమి యిచ్చెద । నని గురుదక్షిణ నటం
చ నతడడిగిన నన్నని పల్కె— శిష్య రత్నము । నినియిది యిక
ముట్టబోక విహరించు మనఁ ॥ * * * ౨౫౧

—(బోధ స్థితి నిర్ణయము)—

కం॥ విని శిష్యుడు గురుమూర్తిని గనుగొని చిత్తురువు ప్రతి
మగా నిలిచున్నఁ । తనశిష్యుని హస్తములఁ గొని దగ్ధరదీపి
కొని కొడుకా యనుచుఁ ॥ * * ౨౫౨

కం॥ పరమ హంసాశ్రమ ధరుని । పరిపూర్ణపు బోధవాని
సనులు సమమె । వార్పెరు గెరుకక నుతి నిందలు । గగన తత్ప
లము ప్రజలకగు నిజము సుమీ ॥ * * ౨౫౩

కం॥ అర్థము దెలియక గ్రంథము । వ్యర్థంబని నిందజేయు
వ్యర్థుల మాటల । వ్యర్థములని యీ గ్రంథం । బర్థము సద్గురుని
వలన బాగుగ వినుడీ ॥ * * * ౨౫౪

కం॥ ఈ చెప్పిన గురుబోధను । తాచెవి నిడి బయలుగాంచి
తన లేమినిజంబై చనియె శిష్యుడవ్వడు । లేచెను గురు డనలమాట
లేదామీదఁ ॥ * * * ౨౫౫

—(గ్రంథ సమాప్తి)—

కం॥ శరద్ధ కరితురగ శితకర (౧౭౮౪) పరిమిత మైనట్టి
శాలి వాహన । శకమందు రచిస్తా మాఘ పౌర్ణిమ । నరకిని
దుందిభి యనేటి నత్సర మపుడుఁ ॥ * * ౨౫౬

కం॥ పది యిరువై యైదులు యీ । సదమల కందములు
వీట్ని (౨౫౦) సదయా మత్తులై । ముదమున మీరు నినెదరని
మదిలోపల దలచి చేస్తా మానవులారా ॥ * * ౨౫౭

కం॥ ఇతర మెరుంగని సతమందతి మృషయై కానుపించు ।
నట్టి మనము । యీ కృతి గురు శిష్యులు । వారల యితరేతర
వాగ్విలాసలివి మృషిలు సుమీ ॥ * * ౨౫౮

—(గ్రంథ ఫలశ్రుతి)

కం॥ ఎవరీ పద్యము లన్నియు । వివరింతురొ వారికెల్ల విద్యా
విద్యల్ । దవలి బాదింప వెన్నడు । భవనాశ స్థితులు లేక ప్రబలు
దురెప్పుడున్ ॥ * * * ౨౫౯

కం॥ పాటసుమీ భక్తులకిది । గాటసుమీ బోధజెంద భ్రమ
రాకుండన్ । కోటసుమీ కందములను । తోటసుమీ దీన్ని తొలగ
ద్రోయక వినుడీ ॥ * * * ౨౬౦

కం॥ ప్రతి దినము జదివి యవరీ ప్రతి నర్చన జేతురట్టి ప్రజ
లకు బోధ స్థితి కుదుర గలదు । గురుకృప కతి పాత్రులు వారు వారి
కడ్డము గలదే ॥ * * * ౨౬౧

ఇతి శ్రీమద్భాగవత కృష్ణ విరచిత తూరాక్షురీపాధి
ద్వయ దోషరహిత పరమ తత్వ కంద పద్య
ములు ప్రబోధ చూడామణి
సంపూర్ణము.

శ్రీ సద్గురు మహారాజుకు జై.

***
 ఓం

శ్రీనద్గరు పరబ్రహ్మణేనమః

శ్రీమద్భాగవత కృష్ణస్వాములవారి స్తోత్రం

భక్తిపూర్వకముగా చేయబడిన

సీ స ప ద్య ము లు.

—(౦)—

సీ॥ గురుపుత్రులార మద్గరుమూర్తి స్తోత్రంబు । రచియింప
 బూను నావచనములను । నినవేడ్క గలిగిన వినరయ్య వినిపింతు ।
 తప్పలుండిన వాటి దాచబోక । దిద్దవలసినది మీ దేశికేంద్రుని
 మీద । మీకుభక్తున్నట్టె నాకుగలదు । గాని మీవలెనేను కవిత
 జేయగజాల । చాలనంచని విడచాలతోచి ॥ నట్లుజేయుదు మీరంద
 రభయమిడిన । ననుచు విజ్ఞాపన మొనర్చి యాజ్ఞగొంటి । భాగవత
 సంశభవకృష్ణ యోగిరాజ । ధీవిశారద మామక దేశికేంద్ర ॥ ౧

సీ॥ శ్రీకాంతతోబుట్టు నేకదాయనజాలు । మోమున చిరు
 నవ్వు మొలకలెత్త । అరవిందములక్రిందు పరుపజాలినగొప్ప । కను
 లందు కరుణదా గడలుకొనగ । కోటి మన్నధులైన దీటుగానటు
 వంటి । సుందరత్వము మేను సందడింప । అజ్ఞాన నృతతి మోహాతి
 రేకమడంచు పలుకుల నమృతంబు జలుకుచుండ । నభయవరదాన
 ములు చేతినాశ్రయింప । నచ్చి కనుపించుక నెదనానాంభదీర ।
 భాగవతసంశ భవకృష్ణ యోగిరాజ । ధీవిశారద మామక దేశి
 కేంద్ర ॥ * * * *

సీ॥ సారిమాపసిడి జల్తారంచు ధోవతి । కటిభాగమునజేరి
 కాంతులీన । పగడాల డాలును నగజాలు కుళ్ళాయి । తలమీద
 గూర్చుండి ధాటుజేయ । అతిచిత్రపటవి నిర్మితమైన కవచంబు ।

అద్దినట్లుగ మేనునావరింప । పాటలద్యుతిగల్గు పంచతో జతగూడి ।
ముతుకదుప్పటిమీద మురుపుజూప । కామధేనుపుభుజమెక్కి గంతు
లిడగ । వచ్చికనిపించుక నెదనా వాంఛదీర । భాగవతవంశ భవకృష్ణ
యోగిరాజ । ధీవిశారద మామక దేశికేంద్రా ॥ * 3

సీ॥ మంచిగంధము శుంకుమనుగూడి నొసలందు । మూడు
రేఖలు గల్గి ముద్దుగుల్మ । రజతసూత్రాన్నితరమ్యప్రవాళ । హార
ము కంధరప్రదేశమునవేల । మిళితమై యొకవేల మేలిమిబంగారు
పుంగరంబులురెండు చెంగలంప । స్మరసతికుచముతో సరిదూగు మా
రేడు । బుర్ర హస్తమునందు విర్రవీగ । గురుని పేరు వచింపుచు
పురముదిరిగి । వచ్చికనిపించు కనెదనా వాంఛదీర । భాగవతవంశ
భవకృష్ణ యోగిరాజ । ధీవిశారద మామక దేశికేంద్రా ॥ * ౪

సీ॥ శుంభిసీధపుడైన గోవిందుడిలమీద । జంభభేదికి యను ।
జన్మడగుచు । అదితిగర్భమున కశ్యపునకు వామన । మా ర్మయై
జన్మించి ముదిముతోడ । యాచకాగ్రణివేష మమరదాలిచి తమ ।
కులధర్మమనెకదా బలినిజేరి । యాచించె నొకటి రెండడుగుల
మేదిసి । తలమును ద్విజులది దలచికాదె । భిక్షుమే త్రగబూనిరి విడి
యమేల । భిక్షుమే బ్రాహ్మణకులాని కక్షయమగు । భాగవతవంశ
భవకృష్ణ యోగిరాజ । ధీవిశారద మామక దేశికేంద్రా ॥ * ౫

సీ॥ ఈజోలతోగదా యిన్నాళ్ళు మీతండి తాతముత్రా
తలు ఖ్యాతిగొనుడ । యీజోలతోగదా యిన్నాళ్ళు మీరంత ।
శుభశోభనములను చూరగొనుట । యీజోలతోగదా యిన్నాళ్ళు
మీరైన । భూసురోత్తములచే పొగడబడుట । యీజోలతోగదా
యికనైనమీరలు । బ్రతికినన్నిదినాలు మెతుకుదినుట । గాన యీ
జోల మంచిదే మానకయ్య । భిక్షుమే బ్రాహ్మణకులాని కక్షయ
మగు భాగవతవంశ భవకృష్ణ యోగిరాజ । ధీవిశారద మామక
దేశికేంద్రా ॥ * * *

సీ॥ గ్రంథ మొక్కటిసీపు కందార్థములతోటి । చేసినావని
వింటి చెప్పవయ్య । అధ్యాత్మలలిసి వఖలదేవతలను । స్తుతిజే స్తివట

వాటిజూపవయ్య । నిఖిలవేదాంతార్థ నివహంబు కొద్దిలో । యిమి
డిస్తవట వాటి నివ్వవయ్య । యీయన్నిటికి అర్థమేమొనాకెరిగించి
పుట్టుచావులను బోగొట్టవయ్య । జన్మమరణములనుజెంద చేతగాక॥
చాటుజొచ్చితి మన్నించు సదయహృదయ । భాగవతవంశ భవకృష్ణ
యోగిరాజ । ధీవిశారద మామక దేశికేంద్రా ॥ * 2

సీ॥ నన్నేలనేకదా నారాయణునివల్ల జానకమ్మకునీవు జనన
మగుట । నాకుజెప్పనేకదా నయమైన గ్రంథముల్ । చేసి నీవని
యెల్ల వ్రాసికొనుట । నాకుజూప నేకదా నానావిధములైన । యోగ
ముల్ సాధించి బాగుపడుట । నాకోసమేకదా శ్రీకారమాదిగా । స్వర
యు క వర్ణముల్ చదువుచుంట । ముక్తిసాకిచ్చుటకేకదా యుక్తిజేసి
యనుదినము కోపగించినా మనసుగనుట । భాగవతవంశ భవకృష్ణ
యోగిరాజ । ధీవిశారద మామక దేశికేంద్రా ॥ * ౩

సీ॥ నీవుజూపితెగదా నేజూడకన్నది । యెదుముద్రలనులక్ష్య
ములమూటి । నీవునేర్పితెగదా నేనేర్చుకున్నది యష్టాంగయోగ
ముల్ స్పష్టముగను । నీవుదెల్పితెగదా నేదెల్చుకున్నది । యష్ట
తనువులవాటి కవలిదాని । నీవు జేయగగదా నిరుపమానాఖండ ।
పరిపూర్ణమునుగని భ్రాంతివిడుట । నీవునాపాలి వేల్పువై నెగడినగద
నేను యిటువంటివన్నియు నేర్చుకొనుట । భాగవతవంశ భవకృష్ణ
యోగిరాజ । ధీవిశారద మామక దేశికేంద్రా ॥ * ౪

సీ॥ తనయునిగానిన్ను గనిపెంచినట్టి సీతలిదండి భాగ్యంబు
తరమె పొగడ । వల్లభుగానిన్ను వరియించినట్టిసీ యిల్లాండ్రభోగం
బునెన్నదగునె । సఖునిగాగొనినిన్ను సరసోక్తులాడు సీన్నేహితుల
శిరి జెప్పనానె । గురునిగానిన్ను గైకొని సేవగావించు । శిష్యుల
ఫలము చర్చింపవశమె । శేషభాషాపతులకైన దోషదూర । భూరి
వేదాంతశాస్త్ర విచారసార । భాగవతవంశభవకృష్ణ యోగిరాజ ।
ధీవిశారద మామక దేశికేంద్రా ॥ * * ౧౦

సీ॥ నఖిశిఖపర్యంత మఖిలావయవపూర్తి । మూర్తివొనిన్నతి
మోదమునను । ధ్యానించి పిల్చి రత్నస్థగితాసన ముననుంచిపాద్యా

ర్ముములనొసంగి । యాచమనాభ్యంజనాదులుగావించి । వస్త్రమాలాదినద్యస్తువులిడి । పతిపూజ ధూపదీపాన్నముల్ । తాంబూలములు దక్షిణార్చికములును । మంత్రీపుష్ప నతినుతులొనరింతు పుచ్చుకొనుము । తక్కువెక్కువ లేమియు దలచబోక । భాగవతవంశభవకృష్ణయోగిరాజ । ధీవిశారద మామక దేశికేంద్రా ॥ ౧౧

సీ॥ నీపాదతీర్థంబు నేగ్రోలుచుండేటి వారిదేకద మోక్షవైభవంబు । నీతిప్రసాదంబు నేరుచిగానుచుండు వారిదేకద మోక్షవైభవంబు । నీపూజనమునిత్య నేమంబుగాజేయు । వారిదేకద మోక్షవైభవంబు । నీనిజతత్వంబు నీచేనెరింగిన వారిదేకద మోక్షవైభవంబు । నిన్నుగని నన్నుమరిచేటి నిష్టబూను । వారిదేకద యామోక్షవైభవంబు । భాగవతవంశ భవకృష్ణయోగిరాజ । ధీవిశారద మామక దేశికేంద్రా ॥ * * *

సీ॥ ఈగురుస్తోత్రంబు నెవ్వరాలించిన వారికిభాగ్యంబువచ్చుటరుదె । యీగురుస్తోత్రంబు నెవ్వరువ్రాసిన వారికి స్వర్గంబు వచ్చుటరుదె । యీగురుస్తోత్రంబు నెవ్వరునేర్చిన వారికి మోక్షంబువచ్చుటరుదె । యీగురు స్తోత్రార్థ మెవ్వరుజేసిన వారికిభాగ్యంతులు వదలుటరుదె । గాన యీగురునుతి నతికాంక్షతోడ । చదివెదను జన్మమరణముల్ సమసిపోవ । భాగవతవంశ భవకృష్ణయోగిరాజ । ధీవిశారద మామక దేశికేంద్రా ॥ * * *

సీ॥ ఈగురుస్తోత్రంబు యింపుతో జదివిన వారాపదలబ్ధి వంచగలరు । యీగురుస్తోత్రంబు యింపుతో వ్రాసిన । వారంతకుని బట్టి వంచగలరు । యీగురుస్తోత్రంబు యింపుతో నేర్చిన వారు మిత్తినిబట్టి వంచగలరు । యీగురుస్తోత్రార్థ మింపుతో జేసిన వారు మనసునుబట్టి వంచగలరు । గాన యీగురునుతి నతికాంక్షతోడ । చదివెదను జన్మమరణముల్ సమసిపోవ । భాగవతవంశ భవకృష్ణయోగిరాజ । ధీవిశారద మామక దేశికేంద్రా ॥ * *

ఇతి శ్రీమద్రాజాధిరాజ మహారాజ రాజయోగీంద్ర చంద్రులగు శ్రీమద్భాగవత కృష్ణదేశిక స్వామిస్తోత్రసీసపద్యములు సంపూర్ణము.

జాలమాంబ తత్త్వములు

—(౦)—

దోహేరా హిందుస్తాని.

సఖిక హేసంసార్ మే బాలరూపబన్ జాయె ।

జిసూక్ హుంబ్రహ్మజ్ఞానినామరూపమిట్ జాయె ॥౧॥

క్రీర్త న.

పథమూజెందాకానుముక్తి పదవిగలుగాదూ । మంచి బుధుల
శేవాలేకా తత్త్వా బోధదెలియాదూ ॥ ౨ ॥

నిధనోద్భవములు అధికసూక్ష్మములు । తుదతృప్తివలనే వ్యధ
లులేనిగురు ॥ * * * *

కులగోత్రనామధేయాదిగురుతూలేకా । యపుడు విలయా
వృద్ధిత్వాములాను వెలయాబొందాకా । పలుకూలకందాక యేతలపు
లేకా । మిగుల । కలిమి బలిమిలేకాను చిత్తశలూ గాకా ।
చలనములేక యచల భావమ్మున । గలశి మెలశి సంకల్పశూన్య
గురు ॥ * * * *

తరుణీపురుషూడనేటి భ్రాంతితనకూలేకా నిరతా । మెరుకా
మరుపులాకుపరమై మరుగూలేకా । గురుతూగ వణావణములా
నరయారాకా । సర్వపరిపూర్ణమై యించుకంతాబాధలేకా । తరతర
భావము దగలకకాలాం । తరములేక పరతత్త్వమైనగురుపథమూ ॥ ౩ ॥

యందూజూచినాను యేడసందూలేకా । నిత్యానందమై
బుద్ధిహీనులకందరాకా । నిందానిందాలకెల్లాను । అవిదబోకా ।
నాద । బిందూకళలతోటియేపొందూలేకా । మందామందములందు
నుదగులమి । నొందకమది నిస్సందియుడగు గురు ॥ * ౪

పట్టాముట్టారా నీవుత్త బట్టాబయలై । వునికి । పట్టూలేకా
సామూల కాస్పదముతానెయై । గుట్టూమట్టూలేకాను శ్రీగురుగోప్య

మయ్యా | యంతా | మట్టా నేటికొలదీ కీసమానరహితమై |
యిట్టిదియని వచియింపరాక | గన్పట్టనశక్యంబై వెలిగెడుగురు ||

నీమాకర్మామూలానేటినిష్టలేకా | వితత | భూమ్యాది పం
చాభూతములా పాలుపూలేకా | కామాది శత్రువర్గవికారి గాకా |
ధర్మా | కామామోక్షఫలముల సత్కాంతలేకా | భౌమికలను
పెంపారనియాత్మా | రాముడైన శివరామదీక్షితుని || * ౬

పథముజెందాకానుము క్షీపదనీగలుగాదూ | మంచి | బుధులా
శేవాలేకా తత్త్వాబోధా దెలియాదూ || * *

దోహేరా హిందుస్తాని.

హీరాపడాబజార్చే రహేఖాక్ లష్టాయే
మూరక్ ఢేసోచేలేగయేచాత్సర్గియే పురామె

క్షీరన.

నరులారా త్వరగారారయ్యా గురునీగొల్తామూ | అంతః |
కరణాయందా గురుమూర్తి నేమరకా తల్తామూ ||ప|| *

గురుపూలనగా మేనెరుకాల నెరుగానీవారూ | యెట్లు |
గురుపూలయ్యేరీబోధా గురైరుగానీవారూ || *

భక్తీసల్పాగురునీచేస | ద్యుక్తీ విననానూ | యిట్టి | యుక్తీ
వినినామీదబంధాముక్తూలెడలూను || * * ౭

రాజబౌటగావించె శివ | రామాదీక్షితులూ | అదిమన |
మీజన్నానవింపె యాడీ వికమును పటిగతులూ || * ౩

భాగావతకృష్ణాభిధాన బ్రాహ్మణునిజేరి | వినెనూ | జాగూ
లేకా జాలమాయీసద్యోధోరీ || * * ౪

క్షీరన.

ఈదారితో సాటిదేదారి గాదయ్యా | యేదారిదొక్కినాను
కాధార మానుమనసు ||ప|| సారామా దీక్షితియ్య సారాముదీని

కియే । ఘోరాము లేదువట్టి నేరాములెన్నవచ్చే ॥రీ॥౧॥ దేహి
 దేహములుగాని దేశము జూపియవల । దేహిదేహముల దీసె
 దేశీకోత్తములు మెచ్చే ॥రీ॥౩॥ మోదాముజెంది జనులు సాదాము
 బెట్టుటాకు । వేదాముజదివీ నట్టి వాదాము జేసెరిందు ॥కీ॥౪॥
 జ్ఞానాజ్ఞానముల నెరిగే జ్ఞానానికన్నపైది । యీనేను జెప్పేమాట
 దీనాగడ తేరవచ్చు ॥యా॥౫॥ చలనాము లేనిదొకటి చలియించే
 దొకటిమీరీ । చలనామొలేక నిశ్చలనామొ తెలసికోరు ॥రీ॥౬॥
 యెరుకామరుపూల నెరిగేయెరుకాకు । గొరుకనట్టి । పరిపూర్ణబోధ
 దీనినెరిగితె తిరిగిపుట్టా ॥రీ॥౭॥ యెంతోచదివీని వారలంతామీకెరుకె
 నాచే । రంతూజేయించీ వినసంతోషమైనదేమొ ॥యా॥౮॥ వాలా
 యముగను భాగవత కృష్ణదాసుచే యీ । జాలామాంబీకవిని జన్మా
 మరణములాబాసే ॥ యా॥౯॥

మంగళహారతి.

- ౧ మామగురునకు మంగళం । బ్రహ్మాండ నగరునకు మంగళం ॥
 ౨ మానరహితునకు మంగళం । అసమాన చరితునకుమంగళం॥
 ౩ ద్వంద్వశూలునకు మంగళం । నిర్ద్వంద్వఖేలునకు మంగళం ॥
 ౪ శూన్యశూన్యనకుమంగళం । బహు మాన్యమాన్యనకుమంగళం॥
 ౫ శబ్దలోపునకు మంగళం । నిశ్శబ్దరూపునకు మంగళం ॥
 ౬ ఖేదముక్తునకు మంగళం । నిర్భేద రక్తునకు మంగళం॥
 ౭ త్రిపుటిదూరునకు మంగళం । నిస్త్రిపుటిసారునకు మంగళం ॥
 ౮ బుద్ధ్యతీతునకు మంగళం । నిర్బుద్ధ్యపేతునకు మంగళం ॥
 ౯ గళితతాపునకు మంగళం । నిర్దళిత పాపునకు మంగళం ॥
 ౧౦ గోప్యగోప్యనకు మంగళం । అప్రాప్యప్రాప్యనకు మంగళం ॥
 ౧౧ దేవదేవ్యనకు మంగళం । నిర్భావ భావ్యనకు మంగళం ॥
 ౧౨ దీనభరణునకు మంగళం । అభి । మాన హరణునకు మంగళం॥
 ౧౩ కృష్ణనామునకు మంగళం । దుస్తుష్ణ భీమునకు మంగళం ॥
 ౧౪ జాలమేళునకు మంగళం । స్మృతి । జాలనాశునకు మంగళం
 ౧౫ మామక గురునకు మంగళం । బ్రహ్మాండనగరునకుమంగళం॥

శ్రీమద్భాగవత కృష్ణ సద్గురు పరబ్రహ్మజ్ఞానముః

శ్రీమత్ ఫీల్ ఖానా శంకరాయకృత

నం డ కం

—)0(—

శ్రీసద్గుణోపేతులై । శ్రీచిదోల్లాసులై । నిత్యనిర్లేప్య ।
 నిస్సంశయాత్యంత । మాహాత్యముజెంది । శ్రీభాగవతవంశ
 దుగ్ధాబ్ధి । చంద్రస్థితి మించు । శ్రీమద్గురుస్వామి । కృష్ణాఖ్య ధీరో
 త్తమానా । మనోవిత్తమా । చిత్తమానందముబొందగా । ప్రాణ
 లంబోమ దేవా । యనంతప్రభావా । సుమంత్రాసుభావా । పర
 శ్వాఖ్య రామాంఘ్రిసేవా । నివాసైక భావా । భువిన్నేను మీ
 వాణిలో వాడనై । మిమ్ముసేవింతు । భావింతు । ధ్యానింతు । పూ
 జింతు । పూర్వంబునం । మీరనేక ప్రజానంధముక । జ్ఞాన దీపం
 బుగల్పించి । గుర్వంఘ్రి గొల్పించి । లక్ష్మ్యంబుదాల్పించి । యుద్య
 తమంబెల్ల । నిర్మూలముం వేడ్క గావించి । యుండంగ । తద్వా
 రలాలించి । మీపాదసాన్నిధ్యముంగాంచి । హరించి । యర్పించి
 యుండంగ । నానాజనశ్రేణీజూడంగ । నన్నండజేరంగ । నేమించి
 యోరోరి ఫీల్ ఖానయక పేరెల్లరంగ । నాంపల్లిలోనుందువా ।
 శంకరాభ్యురాయా । భవన్నాన సాయాన మేమయ్య । సీయాత్మ
 లోనున్న । భానంబికక । దాచగా నేటికిక దెల్పరా । నిల్పరా ।
 చిత్తిముక గూల్పరా । యాత్మరం స్వల్పరాగంబులం బూనగా ।
 నేటికంచాడగక । భక్తిసాష్టాంగముంజేసి । యోస్వామి నిష్కామి
 చామి । కరాభాసమీచీన గాత్రా । సవిత్రాభవతాసజైత్రా ।
 విచిత్రాతిచారిత్రా । మీసత్కృపాదృష్టి । సంలబ్ధితై వచ్చియున్నాను ।
 నన్నెల్లు రక్షించెదో । యీ దృగాగోచరానేక । రూపంబులెల్లన్
 సుఖాద్యంత దుఃఖంబులన్ । దేహసంబంధమున్ । జీవసంబంధమున్
 నిత్యమందున్ । నిజంబందు । నేనమ్మి యున్నాను । నేనెవ్వడో ।

యీదృగాగోచర । వ్యక్తవస్తుప్రజం । జెప్పడున్ । నిత్యమో
 కాన్ । భావింపగా । దీనలాభంబు చేకూరుటల్ । చూడగా నెన్న
 డో । ప్రేమబోధింపవే । యాత్మశోధింపవే । ప్రీతి నంధింపవే ।
 దింపనేశంక । పొందింపనే । తాల్మీ నొందింపవే । తెల్వినందింపవే ।
 చేతికిన్ నీప్రసాదార్థము । న్నాదు నిక్షేపిమా । బ్రహ్మదేవోపమా ।
 జ్ఞాన దృగ్ధీపమా । యింక తత్వోప దేశంబు గావింపుమా । దృంపు
 మా । క్షేత్రమున్ దెంపుమా । జన్మసాశంబులన్ । మంత్రమున్ రీ ।
 దయాసారవ ర్తి । దిగంతస్థకీర్తి । సదాభంజితాతీతి । జ్ఞానేక్షణ
 ప్రాప్తితో ॥ మూడునేత్రంబునన్ । మించువో శంకరా । పాపనా
 శంకరాశంకు చక్రాంకహ స్తంబులన్ మించు । దామోదరా । సల్ల
 లామోదరా । నిత్య సత్యాధికారత్వమున్ బూను । భాషావిలా
 సాతి తీక్షానివాసా జనాశ్చర్యచర్యా । హిమాహర్యధై ర్యామహా
 దార్యధుర్యా । అనిందామకుందా । సనందా మరిందావక ధ్యాన
 మున్ । మీసమస్తాగ మామోఘవాక్యంబులన్ । స్తోత్రమున్
 జేయగన్ । రెండు వేల్పులున్నట్టి । దర్పికరస్వామికై నం వశం
 బే । మహీదేవతాముఖ్య । నేనెంతవాడన్ । నరుండన్ । జడుం
 డన్ । ఖలుండన్ । విటుండన్ । శతుండన్ । కుబుద్ధిన్ । దురా
 చారుడన్ । నీచుడన్ । తామసుండన్ । నృశంసుండ నత్యంత చో
 రుండనయ్యా । మృషాభాషణుండన్ । విషాదంబులన్ । జెందు
 దుర్మార్గ శీలుండనా । పాపకృత్యుండ నేమందునోదేవ । నా చిత్త
 సందేహమున్ బాపవే । శీర్షమందున్ । భవత్పాదముల్ మోపవే
 నీదయాదృష్టియుం జూపవే । యోనవే నాదుతప్పల్ । ప్రపంచోప
 కారా । స్మరాకారధీరా । అహంకారదూరా । సుధీరాజరాజా ।
 మహారాజయోగానుకారా । వికారార్తిఘోరాంధకారాళిసూరా ।
 ఘోరావిన్ పరాకీ । మొరాలింప రాదాయటం । చామహాభాగుని
 చిత్తసింహాసనంబందు । పొందించి । యావాహనంబున్ । వేసం
 జేసి । గంగంబు రేఖాఘట శ్రేణితో । పాద్యమర్ఘ్యంబు । శుద్ధాచ
 మానంబు । స్నానంబు । వస్త్రోప వీతంబులున్ । గంధమాల్యంబు

లున్ । భూషణవాతమున్ । దీపమున్ । భూపమున్ । మంచి
 నై వేద్యమున్ । దక్షిణా స్వీతతాంబూలమెల్లన్ । సమర్పింపుచున్
 జుట్టుగావచ్చి వేడ్కన్ । నమస్కారముల్ । చాలపన్నెండుగావించి
 భక్తిన్ చతుర్ముఖ్య శిశూపలన్ జేసి । బద్ధాంజలివ్యక్త హస్తం
 డనై నిల్చియున్నట్టినా । విన్నపంబెల్లనాలించి । పేమన్ విలోకించి
 తామిట్లుభాషించిరో । వత్స నీప్రశ్న మేలైనదా । నీప్రకారం
 బుగా । నీకలత్తోడిలోదెల్పుమంచాడగా । నెవ్వరున్ లేరు । సద్యో
 ఘృతంబింపు శ్వావాళికిన్ । గాని చందాన । సాధోక్తులుం సాంపు
 గావంచు । తామందు రేమందు । నీవిందు విచ్చేయుటల్ । పొందుగా
 ముచ్చటానాకు । యీపెంపుబోధింపుదున్ । రక్తిబోధింపుదున్ ।
 యుక్తిరెట్టింపుదున్ । వింటివావత్స । లోకాచలంబున్ । చలంబీ
 యుగంబున్ । విమర్శించి । యీరెంటియాద్యంతమెల్లన్ । గురుశ్రీ
 కటాక్షంబునన్ । దానెరుంగన్ । మదోన్నతమాతంగమున్ ।
 సింహమున్ స్వప్నమందున్విలోకించి । తానాశమున్ బొందుచం
 దాన । మాయావికారంబు । నిర్మూలమైపోవు । నీరీతియున్ గాన
 కన్ । తామువేరొండురీతిన్ । పరీక్షించితే । తద్వివేకంబె హీనం
 బగున్ । తాల్మినాలింపుమంచన్న । తత్పాదధూళిన్ తలండాల్చి
 విజ్ఞాపసంబల్లనన్ జేసితిన్ । దేశికాయాచలంబెట్టిదో । యాచలం
 బేమియుంలేని వస్తువ్రజంబెట్టిదో । వీనిపుట్టించువాడెవ్వడోస్వామి
 యీరెండునెందుండునో । యేడకుంబోవునో । ప్రశ్నలుంచేయు నే
 నెవ్వడో । నేడునిత్యాదిసం దేహముందెల్పి । డెందంబునంటంగ
 వేర్వేరునేర్పాటుగా । నానతియ్యంగదేయంచు ప్రార్థింప । నిట్లా
 నతీసాగిరోయన్న । యష్టాంగయోగంబులున్ । లెస్సగానష్టసిద్ధల్
 మతప్రక్రియాజాలముల్ । జూడగానన్నియున్ । నిత్యమంచున్న
 దారందరున్ । శాస్త్రజాలంబనేతాలముల్ । పెక్కులుంగల్గి । జీవే
 శ్వరవ్యక్తమైనట్టి ప్రాకారమా । దుర్గమంబా । మహాద్వారభాగం
 బుకుం మొక్కుటేగాని । తద్వారముందగ్ధమున్ జేయుచువచ్చి ।
 యానిత్యవస్తుక్రమం బంతయుంగాంచినట్లాన । యీతాళముల్ ।

గూర్పగా । తీర్పగా । జాలుగీమంతండే సద్గురుండౌను । పాటించగా
 నాతడే నామరుద్ధేను చంచ త్తమో । భానుబల్ తాలిమిక్ బూను ।
 విశ్వప్రియుండౌను । వేరెవ్వరై నక । వెసందియ్యబోతే । అసాధ్యం
 బు । తానొక్కటిందియ్యబోతే । ఒడుక్ తాళముల్ । కోటిలక్షల్
 సహస్రంబు । తియ్యంగ కేలాడ దెవ్వారికీ । నొచ్చి వేసారియ్యు
 నిల్వకక । బారియ్యు । బుద్ధినిక్ । దూరియ్యు । తెల్వి నేమారి
 య్యు । తాము నేదారియ్యు । బట్టకక । గుందుచుక్ । చచ్చు
 చుక్ । బుట్టుచుక్ । భాంతులైయ్యుండురా । మేలువీక్షింపరా ।
 భూమిలో నింకవింటే । అహం బ్రహ్మమస్మాది । భాష్యోక్తమా
 నీమహావాక్యముల్ । బట్టువారందరుక్ । మాయయేకాని । వేరొం
 డుగాదయ్య । వీక్షించు మీ వియ్యడకతండి । యింకమరిక్
 దెల్పుదుక్ । పుర్ర । యష్టాంగయోగంబులక్ । ముద్రలుక్ గాంచి ।
 యజ్యోతిముఖ్యప్రలక్ష్యంబులక్ జూచి । యానానిదే బ్రహ్మమం
 చుక్ । లయాతీతమంచుక్ । స్థిరాపూర్ణ మంచుక్ । భవక్షేమ నాశ
 ప్రదూరం । ఒటంచుక్ । పునర్జన్మ నిహేతువంచుక్ । నిరంతంబ
 మా యాస్ఫుటంబంచు । నేతత్ప్రభావచ్చటా పూర్ణమంచుబ్బి ।
 యదృష్ట త న్నష్టవాక్యంబుపై జ్ఞప్తిలేకక । ప్రవర్తించు వారంద
 రుక్ । మాయలోజేరువారేతలంపంగ । నాజ్యోతి యేయాదిగాగల్గు
 వస్తువ్రజింబెల్ల బైలంచనంతంబటంచుక్ । మదిసమ్మ విభాంతి
 య్యు । వీడియ్యు । మాయయైనట్టి నేనంచు । నుల్లంబులోనమ్మి ।
 నాకేంతయ్యు । మీదుగానిండియుండే । నిరాకార । నిర్లక్ష్య ।
 నిర్వంచ । నాద్యంత । సూన్యంబునౌ । ఒట్టబైలై । స్వతస్సిద్ధమై ।
 నిత్యమై । సత్యమై । సర్వకర్తృత్వ । భోక్తృత్వ । మంతృత్వ ।
 యంతృత్వ । రక్షత్వ । శీతృత్వముల్ లేనిదైయున్న దానిన్ ।
 గురూక్త ప్రకారంబునన్ । దానెరుంగక । మరిందాను నేనంచు ।
 భాషించు వాక్యాలితో । తానెలేకుంటే । వైమాటబల్కుంగ ।
 రాదెన్న డెట్లంటే । గాఢాంధకారంబు । విశ్వాస సంసిద్ధికిం మొక్కి
 తానాశ్రయించక । సహస్రంశు ముందుక్ । నిలంబోయి । యే

మేమిలేనట్లు । తానేమియున్ లేకపోతే । గణింపంగ । తారాకముం
 దున్న । చందాననే । యెప్పుడున్నట్లుగానుండు । యీతెల్లి రీతిం
 ప్రవర్తించక । తమ్ముతామెప్పుడున్ । జూచుచున్ । నిక్కుచున్
 నిల్గుచున్ । విర్రవీగంగ నున్నట్టివారిన్ । గనంజొలిసికేల । నామా
 టలన్ సమ్మి । నీవున్నదున్నట్లు । మున్నున్నదే నిశ్చయంబుంచు ।
 సందేహమున్ మానుమా । లేక । నేతత్ప్రకారంబునన్ । నీవు
 వర్తింపవై తేని । నానాపురాణేతిహాసార్థ । శాస్త్రీక శబ్దంబు
 వీచీ మహాబుద్బుద్ధగ్రాహ బిందుచ్ఛటాయుక్తిచే । గాననై నట్టిబల్
 సుశ్యలో జక్కబొయ్యేవు । మున్నేన్నదేనాల్లు । లక్షప్రజన్మంబులన్
 బడ్డభేదంబులన్ । వెరిమోదంబులన్ । దెల్పిలేదా । మహాచింత
 గాదా । మనభ్రాంతిబోదా । యమర్యాదగాదా । పరీక్షించరాదా ।
 సదాయాస మింకేల నోయన్న । సీకింతగా సత్కృపాదృష్టితోజెప్పి
 నన్ । జుల్గుగా నందరున్ దెల్పువాక్యంబు । లక్ష్మంతయున్నేడు ।
 సామాన్యరీతిన్ విచారించువో । యూసరక్షేత్రమందున్ । సుభీజం
 బులన్ గూర్చు । చందంబులన్ । నాదుసల్లాపమున్ । నిష్ఫలపా
 యమున్ । చేయకోయయ్య । యీనెయ్యమయ్యో । నృధారీతిగా
 తోచెనా । సేయుమాలోచనన్ జక్కగా । నెట్లుగా నేర్పడుకొనకు
 నేనర్థకామంబునన్ । ఖ్యాతి లాభాభిరామంబునన్ । దీప్రతిష్ఠాల
 లామంబునన్ । లంచముగొంచు । సామంబునన్ దెల్పుటగొడు
 నాసద్గురుశ్రేష్ఠుండు । నీచమాగ్గంబుతా మానతీలేదురా । రాజ
 మాగ్గం బనుష్ఠింపగా జేసినారయ్య । వారంత వారెవ్వరులేరు ।
 భూమండలిన్ వారికిన్ సాటివారేకదా । మింటికిన్ సాటిమిన్నే
 సముద్రంబుబోలన్ సముద్రంబై । యిబ్బామికిన్ । సాటియిబ్బా
 మియేకాని । యింకొక్కటింలేని చందాన । తాముండి కారుణ్యసం
 శీలురై । యానతీజాలు వాక్యంబులన్ । కొందరాలింప రారీతి ।
 యెట్లంటె । లోకంబునన్ । వ్యాఘ్రముజేరి । నన్నీవుభక్షించు
 మంటె । రవంతైన భక్షింపదా । తానె తావచ్చి భక్షించునే
 గాని । బల్లిప్రబోధింపగా । బుట్టునె తెల్పి । చాలామనశ్శుద్ధి

యుగగల్గి । యత్యాతురుండైన ధీశాలికే లబ్ధమాగాక । సం దేహి
 యావానికిక । పెరుగరీతుల్ విజృంభించు । శాస్త్రబులుక ।
 సత్యమంచుండు నెవ్వండ్లొ । యా దేవతాభ్రాంతిలోనుండు నెవ్వం
 డొ । పల్కారవాదించు నెవ్వండ్లొ । గుర్వంఘ్రి సంపూజనల్
 సేయఁజెప్పిండ్లొ । తానెట్టులక బల్కునో । తద్విధానంబుగాబల్కు
 నెవ్వండ్లొ । వారీజనభ్రాంతుడెవ్వండ్లొ । విజ్ఞాన విభ్రాంతుడెవ్వం
 డొ । సద్భక్తి విభ్రాంతుడెవ్వండ్లొ । వైరాగ్యమే శ్రేష్ఠమం
 చాడు నెవ్వండ్లొ ॥ ఒల్మోక్ష విభ్రాంతుడెవ్వండ్లొ । బద్ధుండనం
 చుండు నెవ్వండ్లొ । యెంతోభయంబొందు నెవ్వండ్లొ । బైలె
 ప్రవతింతునంచుండు నెవ్వండ్లొ । నిత్యంబదే నైతి నంచుండు ।
 నెవ్వండ్లొ । నిత్యానుభావం బింకంగావలె న్నేడటంచుండు
 నెవ్వండ్లొ । నేనెనె వేరొందు లేదంచు భాపించు నెవ్వండ్లొ ।
 లోకంబునక నామతం బెక్కునంచుండు నెవ్వండ్లొ । అద్వైత
 విభ్రాంతుడెవ్వండ్లొ । యాద్వైత విభ్రాంతుడెవ్వండ్లొ । ఆకర్ణవ
 భ్రాంతుడెవ్వండ్లొ । ఒల్మన్ననభ్రాంతుడెవ్వండ్లొ । దుర్బుద్ధి
 యెవ్వండ్లొ । యిత్యాదులొవారికిక । జెప్పరాదంచు నిర్దేశముం
 జేసిరా । విన్నునేడొక్కటైనక । సదాభ్రాంతియుంబుట్టకుండక ।
 నిజంబెవ్వరుం సూచనక జేతురొయంచు । నత్యంత మాసక్తియుక
 గల్గి । సం దేహముల్ లేక । బకసూక్ష్మబుద్ధిక । విజృంభించి
 యుక । సూచనక జేయుచుండంగనే । యింగితంబంతయుక ।
 గాంతలైనక । భువిక పూరుషప్రాణులైనం । తదీయ్యాశయం
 బంతయుక గాంచు । సన్మానసశ్రేణికిక । ద్వారశాబ్దంబులక ।
 తన్మనోనిష్ఠలెల్లక పరీక్షించి । యారాజమార్గంబు బోధింతు
 రంచుక । వసిష్ఠుండు । సాందీపుడుక । భూమిపుత్రీ । పితృ
 త్మాతలేశుండు । ప్రహ్లాదుడుక । నారదుండుక । మరిందేవకీ
 పుత్రుడొ । యాదిగాగల్గు వారందరుక బల్కిరాచాల । విద్యైక
 శూన్యం । బవిద్యైక శూన్యంబునైనట్టి మాగకంబొగిక । దులక
 భంబంచు । చోరస్థితినచ్చినక । జెప్పరాదంచు బోధించి । కారు

యద్యద్యష్టి విలోకించినన్ । చెంతకు జేరరావించి । వేడ్క చతు
 స్సాధనసూర్తియుగల్గు వాడంచు నుల్లంబులోమెచ్చి । యిట్లా
 డెనోవత్స । నీచిత్తమున్ నిశ్చలంబందగా । నిన్నిచందంబులకజెప్పి
 తిన్ । దీనికన్నన్ పరంబెద్దియున్ । లేదు లేదయ్య ॥ నాపద్మరుస్వా
 మి పాదంబులానయ్యయంచున్ । త్రిదీక్షావిధిగల్గగా జేసియున్ ।
 హస్తమస్తప్రసంగయోగమున్ జేసియున్ । సుప్రపాదంబులున్ ॥
 మూడు గల్పించి వేడ్క । చతుర్వేద యుక్తంబులౌ । నాల్గు
 వాక్యంబులెల్ల కటాక్షించి । తర్వాత సంవూర్ణ బోధాస్థితన్ ।
 ద్వాదశీషోఽశీదారలన్ । వేడ్కమేల్కొల్పి । పన్నెండులో నున్న
 యర్థంబదేచూడుమయ్యా । స్వతసిద్ధమై । నిత్యమై । సత్యమై ।
 వెల్లియులేనిదై । పూణమయ్యున్నదంచున్ । కనజేసి ।
 తర్వాత తామిట్లు భాషించిరోయప్ప । నీవిష్పడుకూచుటెల్ల ।
 దయన్నేను చూపించుటెల్ల । వేసం షోఽశీమంత్రరీతి । భువి
 దాననన్నం విచారింఁగొకింతైనయున్ । లేకతానున్నదంచెంతయున్
 దెల్పినీరీతి నాదెల్పుచున్ బల్కు । నీమాయమేలాఘనం । బందు
 లకబుట్టలేనభికి । మీనముల్ బుట్టకమించి తామేమిలేనిట్లు ।
 నీవెష్పడుక మూలమున్ లేని వాడయ్య । నుత్పత్తి ముఖ్యాదు
 లున్ లేకయున్ । గల్గినట్లంతయున్ । నీకెతోచుకదా కుర్రయం
 చున్ ప్రబోధించి । నీవెష్పడుకజేయు ప్రశ్నలికి । మారువాక్యం
 బులన్ । దెల్పెడకబాలకావి । చలంబంతురా । మాయనిత్యాలు
 చలంబంతు । నిర్మాయపుట్టించు । వాడెవ్వడుంలేదు । విత్తెల్పిదా
 నేయనేక ప్రకారంబులున్ జేయుపాటింపగానాది వాక్యార్థమేశాశ్వ
 తంజూను । వినమాయతద్వాప్తి । తానేయనేకప్రకారంబులున్ ।
 జేయు వాక్యార్థమాపాదు । విన్మాయ తామాయమైపోవు । విత్
 ప్రశ్నలంజేయు నీవెష్పడుక । మాయవేద్యప్తికి । గోచరంబైన
 వెల్లె । వెసంమాయయైనప్పడుక । లాభమేలేదు లేదంచు బోధిం
 చి యున్నట్టి । తద్వాక్యమేమంచు । వర్ణింతువర్ణింపగానెద్దియున్ లేదు
 నేనేమియున్ లేదు । నీవేమియున్ లేదు । లేదుగాకొండరల్పుల్ భువి

నీనినాలించి । గర్హింతుకావారు । గర్హించగానేమియకా । సంపంగ్
భృంగముంవీడితే । దానికిందక్కు- వేమాను । నీబోధయుత్తుంగమా
దీనినిప్పుడు । బోధయుక్ జేయుమం చాడగనిట్లెరించితి । దిన్నగా
దీనిమేల్పెద్దలజేరి । తత్పూజగావించి । యీతీరెరుంగ । దగు
వింటివా మిత్రమా । మద్దేశికుంధ్యానముజేతు । కృష్ణాఖ్యగురువగ
గణ్య । యగణ్యప్రపుణ్య । సువాణ్యాడ్యకారుణ్య । తారుణ్య
మూతీ । ప్రముఖ్యాసు విఖ్యాత । సౌఖ్యానిరాకార నిర్లేప్య ।
నిష్కార్యనిష్కామ్య నిదోషనిస్సామ్య । నిర్వాచ్య నిశ్చింత ।
యోగి ॥ నమస్తే । నమస్తే ॥ నమస్తే నమః ॥ * *

శ్రీమత్ పీల్వాన శంకరాచార్యకృత దండకం సంపూర్ణం.

ఇతి శ్రీమద్రాజాధిరాజ రాజమహారాజ యోగీంద్ర చంద్రులగు
శ్రీమద్భాగవత కృష్ణదేశికాచల పాండిత్య స్వగురు పరమ
గురు పరమేష్ఠిగురు సద్గురు జగద్గురు నిజగురు పరి
పూర్ణగురు చరణార విందార్పణమస్తూ.
సర్వం సంపూర్ణం.

